

ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK

150 éve
a közpénzek őre

EGYÜTTMŰKÖDÉS
FÜGGETLENSÉG
TÖRVÉNYESSÉG DIGITALIZÁCIÓ

SZABÁLYOSSÁG
ELSZÁMOLTATHATÓSÁG FENNTARTHATÓSÁG
TANÁCSADÁS KÖZÉLET TISZTASÁGA
ELLENŐRZÉS TUDÁSMEGOSZTÁS
HASZNOSULÁS ÁTLÁTHATÓSÁG ÉRTÉKTEREMTÉS
CÉLSZERŰSÉG MINŐSÉG
INTEGRITÁS
TELJESÍTMÉNY
ELEMZÉS

TÁJÉKOZTATÓ

az Állami Számvevőszék 2020. évi szakmai
tevékenységéről és beszámoló az intézmény működéséről
az Országgyűlés részére

EGYÜTTMŰKÖDÉS
FÜGGETLENSÉG
TÖRVÉNYESSÉG DIGITALIZÁCIÓ

ELSZÁMOLTATHATÓSÁG SZABÁLYOSSÁG FENNTARTHATÓSÁG
TANÁCSADÁS KÖZÉLET TISZTASÁGA
ELLENŐRZÉS TUDÁSMEGOSZTÁS
HASZNOSULÁS ÁTLÁTHATÓSÁG ÉRTÉKTEREMTÉS
CÉLSZERŰSÉG MINŐSÉG
INTEGRITÁS
TELJESÍTMÉNY
ELEMZÉS

TÁJÉKOZTATÓ

az Állami Számvevőszék 2020. évi szakmai
tevékenységéről és beszámoló az intézmény működéséről
az Országgyűlés részére

TARTALOM

ELNÖKI ELŐSZÓ	6
AZ ELMÚLT ÉV EREDMÉNYEI	10
AZ ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK 2020. ÉVI SZAKMAI TEVÉKENYSÉGE	14
I. Az Állami Számvevőszék tevékenységének hasznosulási területei	15
1. Hasznosulás a veszélyhelyzetben	15
2. Hasznosulás a jogalkotásban	19
3. Hasznosulás a közpénzt felhasználó szervezetek esetében	23
4. Társadalmi és tudományos hasznosulás területei	26
II. Ellenőrzési, elemzési tapasztalatok	32
1. Lefedettségi vizsgálata	32
2. A nemzeti vagyonnal való gazdálkodás és a pénzügyi gazdálkodás ellenőrzése	37
3. Az államháztartás számviteli rendjének betartására vonatkozó ellenőrzési tapasztalatok	44
4. Teljesítményellenőrzések	50
5. Az Állami Számvevőszék tevékenysége az integritásszemlélet fejlesztéséért, megszilárdításáért	55
6. A költségvetési és makrogazdasági folyamatokat értékelő elemzések következtetései, fókuszban a COVID-19 járvány gazdasági hatásai	60
III. A teljesítmény folyamatos fejlesztése és visszamérése az Állami Számvevőszék működésében	67
1. Az Állami Számvevőszék belső kontrollrendszere működtetésének tapasztalatai	67
2. Az Állami Számvevőszék technológiai megújulása	69
3. A humán erőforrás-gazdálkodás alkalmazkodása a COVID-19 járvány miatt megváltozott munkakörnyezethez	71
4. Változáskezelés a veszélyhelyzetben	72
5. Agilis szervezetfejlesztés	73
AZ ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK 2020. ÉVI GAZDÁLKODÁSA	76
1. Az Állami Számvevőszék költségvetési beszámolója	77
MELLÉKLETEK	80
I. sz. melléklet: Az Állami Számvevőszék feladatai	81
II. sz. melléklet: Rövidítésjegyzék	84
III. sz. melléklet: Az Állami Számvevőszék által készített 2020. évi számvevőszéki jelentések és elemzések	86
IV. sz. melléklet: Könyvvizsgálói jelentés	96
FÜGGELÉK	102

Elnöki előszó

Tisztelt Olvasó!

A 2020-as év bebizonyította, hogy olyan események is megtörténnek, amelyek váratlanul érnek bennünket és bár próbálunk, de teljességgel nem tudunk felkészülni rájuk. Vártuk a tavalyi évet, amely az Állami Számvevőszék számára jubileumi értékkel bírt, azonban a környezeti kihívások olyan új fókuszokat követeltek meg, amelyek mellett a megemlékezésnek csak szerény jelentősége maradhatott. A COVID-19 járvány és a gazdasági, valamint működési változások miatt új kockázatok jelentek meg, melyek sok esetben együtt jártak a Számvevőszék ellenőrzési és egyéb cselekvési fókuszterületeinek kiszélesedésével.

Szembe kellett néznünk a ténnyel, hogy a 2020-as év kihívást intézett az egész világ, és így a magyar közszféra megszokott működése számára. A változó munka- és jogszabályi környezetben a szervezeti és technológiai változások párhuzamosan és gyorsan zajlanak. A digitalizáció felértékelődése már a járványhelyzet előtt is megfigyelhető volt, ám tény, hogy a tendenciát felgyorsította a COVID-19 helyzettel járó, sok esetben otthoni munkavégzésre átálló munkakörnyezet. Az állami költségvetés és a családi költségvetések is új feladatokkal találták szembe magukat.

Fontos, hogy Magyarország Alaptörvényének 54. cikke (2) bekezdése kimondja, hogy különleges jogrend esetén sem függeszthető fel az Alaptörvény alkalmazása. Ebből kifolyólag a Számvevőszék a veszélyhelyzet ideje alatt is köteles volt ellátni alkotmányos feladatkörét az Országgyűlés pénzügyi és gazdasági ellenőrző szerveként, természetesen a járványhelyzet okozta körülmények, a munkatársak és az ellenőrzöttek egészségügyi védelmének figyelembevételével.

Az Állami Számvevőszék legfőbb alkotmányos küldetése, hogy támogassa az Alaptörvény közpénzügyi fejezetében lefektetett, iránytűként szolgáló elvárások – úgymint törvényesség, elszámoltathatóság, átláthatóság, célszerűség, eredményesség, hatékonyság, a közélet tisztaságának, illetve a felelős vezetés és közvagyon gyarapításának elve – gyakorlati érvényesülését, valamint fejlesztését a közpénzügyi rendszerben.

Az Állami Számvevőszék 2020-ban is teljesítette a törvényekben előírt feladatait, továbbá eredményesen és célszerűen gazdálkodott a rábízott közpénzekkel és egyéb erőforrásokkal. A digitalizációt hatékonyan felhasználó ellenőrzéseivel elérte, hogy az ellenőrzött szervezetek kisebb leterheltsége mellett is jelentősen növelje az ellenőrzésekkel érintettek számát. Ez azt jelenti, hogy a Számvevőszéknek 2020-ban – minden eddiginél nagyobb számú – több mint 1500 szervezet esetében sikerült az ellenőrzési megállapításaival, javaslataival előmozdítania a közpénzügyi helyzet javítását a szabálytalanságok és hiányosságok kezelésével. Az új megközelítésű monitoring értékelésével egy közvetlen, már az ellenőrzés jelen idejében a teljes önkormányzati rendszer, 3197 önkormányzat és 1284 hivatala vezetése kapott tanácsadás keretében iránymutatást arra, hogy a megnövekedett korrupciós veszélyre megerősíthessék az érdemi integritási kontrollpontokat.

Mindebből egyenesen következik, hogy missziójának megfelelően az Állami Számvevőszék, mint az Alaptörvényben definiált közpénzügyi garantőr szervezet célja – a közpénzügyek jó irányba való terelése, a pozitív változások elindítása és fenntartása – megvalósult.

Úgy gondolom, hogy a Számvevőszék két fontos, az egész magyar közszférára kiható tulajdonsága – a példamutatás, valamint a digitalizációs kihívásoknak való megfelelés – a veszélyhelyzetben még hangsúlyosabbá vált. Nemcsak az ellenőrzések során kutattuk, majd mutattuk fel a követendő példákat, hanem a teljes számvevőszéki gyakorlatban is. A digitális fejlesztésekkel megalapozott újszerű ellenőrzés-módszertani és szervezeti fókuszokra irányuló megoldások alkalmazása pedig az egészségvédelem iránti elkötelezettségünk mellett is lehetővé tették, hogy fejlődésünk töretlen legyen, munkánk eredményessége és hatékonysága érdemben növekedjen.

Vallom, hogy a változó követelményekhez mindenkor illeszkednie kell az ellenőrzési módszertanoknak, valamint az emberi erőforrásnak is. A Számvevőszék több mint 10 éve dolgozik tudatosan a digitalizációs kihívásoknak való megfelelés, a minél eredményesebb és hatékonyabb működés, valamint az ellenőrzési módszertanok ezekkel összhangban lévő folyamatos fejlesztése érdekében.

Az Országgyűlés a 44/2019. (XI. 19.) számú határozatában elismerte az Állami Számvevőszék 2018. évi, a digitális ellenőrzési környezetre történő átállás érdekében kifejtett tevékenységét, és kifejezésre juttatta, hogy támogatja az Állami Számvevőszék minden olyan további tevékenységét, amely elősegíti a digitális adatfeldolgozás eredményeként az adatok hiteles forrásból történő biztosítását, valamint az ellenőrzött szervezetek adatszolgáltatásának és a jogszabályi követelményeknek megfelelő beszámolásának hitelességét és megfelelőségét. Az Állami Számvevőszék mindezzel egyúttal az ellenőrzötték számára is egyszerűbbé teszi törvényes együttműködési kötelezettségük hiánytalan teljesítését.

Végezetül szeretném kiemelni, hogy az Állami Számvevőszék számára a 2020-as év történelmi vonatkozása miatt is különleges esztendő volt. Ugyanis 150 éve, hogy 1870-ben megkezdte működését az első önálló magyar Állami Számvevőszék, illetve 30 éve, hogy 1990. január 1-jén újraindult a független számvevőszéki ellenőrzés Magyarországon. Mindez azt jelenti, hogy az Állami Számvevőszék 150 éve a közpénzek őre és 30 éve a demokrácia pénzügyi garantomé. Ma már intézményünk a Legfőbb Ellenőrző Intézmények Nemzetközi Szervezetének is megbecsült, számos területen követendő példát adó tagja.

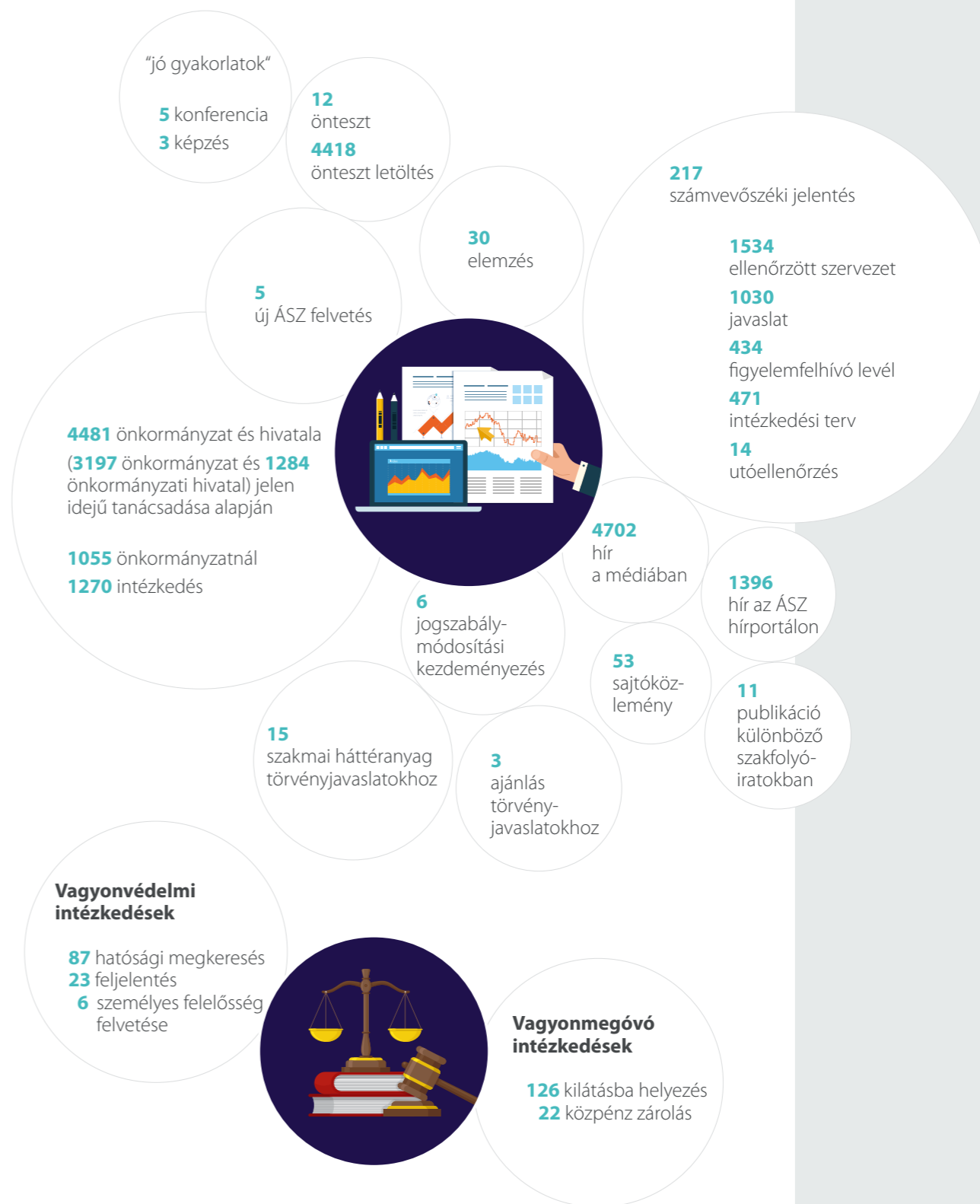
A szervezeti átalakulások és ellenőrzés-módszertani fejlesztések mind hozzájárultak ahhoz, hogy másfél évszázaddal a megalapítása és három évtizeddel az újraindulása után az Állami Számvevőszék működési folyamatait áthassa a közpénzfelhasználók gyakorlatának fejlesztését célzó szemlélet, valamint megfeleljen a XXI. századi kihívásoknak, közte a digitalizáció támasztotta elvárásoknak.

Domokos László
elnök
Állami Számvevőszék

AZ ELMÚLT ÉV EREDMÉNYEI

Állami Számvevőszék – már 150 éve a közpénzek őre és 30 éve a demokrácia pénzügyi garantőre

A 2020-as év több szempontból is különleges volt az Állami Számvevőszék számára, mivel ebben az évben már 150 éve a közpénzek őre és 30 éve a demokrácia pénzügyi garantőre. Ez az évforduló fontosabb, mint gondolnánk, mivel az Alaptörvény alkalmazása különleges jogrend esetén sem függeszthető fel, ezért az Állami Számvevőszék a jogállami kereteknek megfelelően a COVID-19 járvány során is végezte és továbbra is végzi a törvényekben meghatározott feladatait.

Az emberek többsége a Számvevőszék megalakulását – joggal – az 1870. évi XVIII. törvénycikkhez köti, ugyanakkor ezen alkotmányos szervezet életre hívását már egy korábbi törvényben foglalt jogszabály is előrevetítette. Ez nem volt más, mint a magyar történelem egyik legdicsebb évében született 1848. évi III. törvénycikkely, amelynek 37. §-a először rögzítette a magyar országgyűlés költségvetési jogát. Miért is oly fontos e passzus a szervezet történelmének bemutatása szempontjából? Ennek több oka is van. Egyrészt ekkor jelent meg először törvényi szintre emelve a bevételek és a kiadások tervezése, valamint a kapcsolódó számadás, mely mind a törvényalkotók, mind a végrehajtók számára egyszerre jelentett jogot és kötelmet. Másrészt a törvényben foglaltak gyakorlati érvényesítése során felmerülő problémák körvonalazták először egy legfőbb számvevőszék felállításának szükségességét.

Az 1848-at követő két évtized viharos történelmi eseményei megakadályozták a zárszámadási jog teljes körű gyakorlását. Az 1867-es kiegyezés azonban új korszakot nyitott és egyre világosabbá vált, hogy az Országgyűlés megfelelő támogatás nélkül nem képes költségvetési kontrollt gyakorolni és ez által érvényesíteni zárszámadási jogát. A felismerést tették követték és 1869. november 16-án Lónyay Menyhért előterjesztette javaslatát az „országos főszámvevőszék” felállítására. A törvényjavaslat 1870-ben megkezdődő részletes vitája során több olyan kardinális téma is előtérbe került, amelyek ma is foglalkoztatják a számvevőszékek világát. Az egyik ilyen volt a számvevőszéki függetlenség kérdésköre. A törvényjavaslat ugyan kimondta a minisztériumtól való függetlenséget, ugyanakkor az ellenőrzésekről készített jelentések esetében nem teremtette meg a közvetlen kapcsolatot a Számvevőszék és az Országgyűlés között. A törvényjavaslat bírálói tehát keveselltek a függetlenség és az önállóság garanciáit.

Az 1870. évi számvevőszéki törvényben megfogalmazott általános jellegű ellenőrzési felhatalmazáson túlmutatva a törvényalkotók törekedtek a szervezet hatásköreinek és az ellátandó feladatok tartalmának egyértelmű meghatározására. A Számvevőszék működésének megkezdésével és az első jelentések elkészítésével azonban egyértelművé vált, hogy ennek megvalósítása kevésbé volt sikeres. Ez a számvevőszéki ellenőrzések hatóköre és tartalma tekintetében jogértelmezési vitákra adott lehetőséget, ami végső soron ellehetlenítette a számszaki ellenőrzésen túlmutató érdemi ellenőrzést. Ennek következtében a törvényjavaslat elfogadását követő több mint 40 év alatt sem tudott a Számvevőszék meghatározó ellenőrző szervezetté válni, amin az sem változtatott, hogy a szervezet tekintélyének növelése érdekében az 1914. évi IV. törvénycikk megváltoztatta a szervezet nevét: „Magyar Királyi Legfőbb Állami Számvevőszék” (LÁSZ). Ezt követően 1949-ben került ismét előtérbe a LÁSZ, amikor is a második világháború utáni politikai fordulat következtében rendeletileg szüntették be a LÁSZ működését, ezzel kizárólag kormányzati felügyelet alá vonva az ellenőrzés feladatát.

Az 1980-as években – köszönhetően a felgyorsuló társadalmi és politikai változásoknak – szakmai berkekben ismét közbeszéddé vált egy független legfőbb ellenőrző intézmény kialakításának szükségessége. Ennek eredményeként az 1989. október 23-i alkotmánymódosítással – a Magyar Köztársaság kikiáltásával egyidejűleg – jött létre újra a demokratikus intézményrendszer egyik meghatározó elemeként az Állami Számvevőszék. A szervezet

hivatalosan 1990. január 1-jével kezdte meg működését az Állami Számvevőszékről szóló 1989. évi XXXVIII. törvényben foglalt feladat- és hatáskörrel. A modernkori Számvevőszék első elnöke dr. Hagelmayer István volt, aki a törvény Országgyűlés általi elfogadását követően megkezdte a szervezet újjáépítését. Fontos kiemelni, hogy az új törvény előkészítése során már figyelembe vették a Legfőbb Ellenőrző Intézmények Nemzetközi Szervezete által 1977-ben kiadott Limai Nyilatkozatban foglaltakat. Ennek köszönhetően jelentős előrelépés következett be a szervezet függetlenségének törvényi garanciái tekintetében, vagyis már ekkor biztosítottak voltak az intézmény számára a függetlenség legfontosabb elemei jogi, pénzügyi, szervezeti szempontból, valamint az ellenőrzési hatáskörök tekintetében egyaránt. Ennek ellenére több olyan rendezetlen terület maradt, amelyek megnehezítették az ellenőrzések lefolytatását és a számvevőszéki munka gyakorlati hasznosulását. Ennek legfőbb oka volt a törvény rendelkezéseinek megengedő jellege, amelynek következtében hiányoztak a végrehajtás garanciái, elősegítve ezzel a jogkövetkezmény nélkül maradó ellenőrzések számának szaporodását.

A 2011. évben az első sarkalatos törvényként hatályba lépő ÁSZ tv. e tekintetben is jelentős előrelépést mutatott, hiszen véget vetett a következmények nélküli ellenőrzések korszakának. Az új ÁSZ tv. elfogadásával az Országgyűlés egy, a korábbinál szélesebb körű ellenőrzési és tanácsadási feladatellátással bízta meg a Számvevőszéket és jogosítványait is kiterjesztette. Ezek mind olyan törvényi szinten rögzített feladatokat és jogosítványokat jelentettek, amelyek ellátásához és érvényesítéséhez ki kellett alakítani a szervezetben belüli eljárásokat, azok hibamentes működését garantáló kontrollokat, a belső információáramlási és döntési mechanizmusokat. Az ÁSZ tv. 2019 áprilisában történt módosítása során az Országgyűlés teljes körű biztosítékokat adott a Számvevőszék szervezeti és személyi függetlenségéhez – így az objektív ellenőrzéshez – ezáltal teljesebbé tette a független működés feltételeit.

Az Állami Számvevőszék alapításának 150 éves évfordulója, valamint a független számvevőszéki ellenőrzés újraindulásának 30 éves évfordulója tiszteletére a Magyar Nemzeti Bank 10000 Ft névértékű ezüst és 2000 Ft névértékű színesfém emlékérmét bocsátott ki. Az emlékérmén megjelennek az Állami Számvevőszék által képviselt értékek: törvényesség, átláthatóság, elszámoltathatóság, közélet tisztasága, eredményesség, hatékonyság, célszerűség. Az Állami Számvevőszék megalapításának 150., újjáalakításának 30. évfordulója alkalmából megújult az Állami Számvevőszék kiállítása is. A 150 éves évfordulónkról a nemzetközileg összesen 54 ország részvételét biztosító IX. EUROSAI-OLACEFS Közös Konferencián is megemlékeztünk.

Ismerje meg Ön is az Állami Számvevőszéket!

AZ ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK 2020. ÉVI SZAKMAI TEVÉKENYSÉGE

I. AZ ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK TEVÉKENYSÉGÉNEK HASZNOSULÁSI TERÜLETEI

1. Hasznosulás a veszélyhelyzetben

1.1. AZ ÉVES TEVÉKENYSÉG ÖSSZEFOGLALÁSA

Az Állami Számvevőszék a 2020. évben is teljesítette a törvényekben előírt feladatait, valamint eredményesen és célszerűen gazdálkodott a rábízott közpénzekkel, egyéb erőforrásokkal. A Számvevőszék a veszélyhelyzet ideje alatt is köteles és jogosult alkotmányos feladatkörét az Országgyűlés pénzügyi és gazdasági ellenőrző szerveként ellátni a járványhelyzet okozta körülmények figyelembevételével, mivel az Országgyűlés ellenőrző funkciójának biztosítása a rendkívüli jogrendben fontos jogállami garanciális elem. Így különösen körültekintően kell a közpénzekkel és az állami és önkormányzati vagyonnal való felelős gazdálkodás ellenőrzését végeznie, mivel a veszélyhelyzetben növekedhetnek az integritás alapú működés kockázatai, valamint a különböző szabálykerülések, visszaélések kockázatai.

A garanciák közül kiemelendő, hogy az Alaptörvény 54. cikk (2) bekezdése alapján „Különleges jogrendben az Alaptörvény alkalmazása nem függeszthető fel”, ezért nem merülhetett fel kétség az Állami Számvevőszék alkotmányos feladatainak ellátását illetően, mellyel szintén a jól irányított állam fenntarthatósága érdekében járt el a Számvevőszék.

Mindezekre figyelemmel a Számvevőszék – ellenőrzési tevékenységének ellátása mellett – további intézkedéseket is tett a kockázatok csökkentése, az önkormányzatok, az egészségügyi intézmények, valamint a gazdaságvédelmi intézkedések támogatása érdekében.

Az önkormányzatok gazdálkodásának támogatása érdekében a Számvevőszék 2020 júliusában megkezdte az összes magyarországi önkormányzat integritásának, vagyis korrupció elleni védettségének jelen idejű monitoring értékelését. A rendszerszintű ellenőrzés támogatást ad a szabályok betartásához, ami megalapozza az egyes önkormányzatok hatékony működését, és így hozzájárul a koronavírus elleni eredményes védekezéshez is.

Az integritás egyik alapfeltétele a jogszabályi előírások szerinti szabályozások megléte az ellenőrzött szervezetnél. Mindez jelzi azt a kockázatot, hogy nem biztosított az érintett szervezetnél a szabályos működés feltétele, illetve akadályozott a közpénzfelhasználás során az átláthatóság és elszámoltathatóság elveinek érvényesülése. Az átláthatóság biztosításának hiánya pedig jelentősen csökkentheti a szervezet korrupció elleni védettségét.

A szabálykövetésnek és rendezettségnek a veszélyhelyzetben különösen nagy jelentősége van. A Számvevőszék elemzései szerint ugyanis a rendkívüli állapot kiemelt integritási kockázatot jelent. Az Állami Számvevőszék ellenőrzése támogatás a szabályok betartásához, ami megalapozza az önkormányzatok szabálykövető működését, és így hozzájárul a koronavírus elleni eredményes védekezéshez, ami mindannyiunk közös érdeke.

Az Alaptörvény indokolása szerint „... a különleges jogrend Alaptörvényben való szabályozásának indoka az, hogy e rendelkezések magától az Alaptörvénytől engednek eltérést: a különleges jogrendben felfüggeszthetők vagy korlátozhatók az alkotmányosság klasszikus alapelvei. Ennek megfelelően ilyen időszakokban korlátozni lehet az emberi jogokat, a nyilvánosságot, illetve az államszervezet működésének szabályaitól, a hatalommegosztás elvétől kell eltérést engedni. Ezek mellé azonban garanciális korlátokat is szab...”

Pénzügyi Szemle online cikk: Fenntartható költségvetés - mérsékelt kockázatok

Magyarország Alaptörvénye a nemzeti vagyon kezelésének és védelmének céljaként a közérdek szolgálatát, a közös szükségletek kielégítését és a természeti erőforrások megóvását, valamint a jövő nemzedékek szükségleteinek figyelembe vételét jelöli meg. Az Alaptörvény azt is rögzíti, hogy minden gazdálkodó köteles a nemzeti vagyont és a közpénzeket az átláthatóság és a közélet tisztaságának elve szerint kezelni, és a közpénzekre vonatkozó gazdálkodásával a nyilvánosság előtt elszámolni. A nemzeti vagyonnal, valamint a közpénzekkel való gazdálkodás alapvető célja tehát a közfeladatok célszerű ellátása. Ennek során azonban alapvető társadalmi elvárás a közvagyonnal és a közpénzekkel való átlátható és elszámoltatható gazdálkodás.

Az Állami Számvevőszék évek óta folyamatosan ellenőrzés alatt tartja az egészségügyi ágazatot. Az elmúlt öt évben a Számvevőszék több tucat kórház és egészségügyi szakrendelő ellenőrzését végezte el. Ezen túlmenően több mint 60 kórház ellenőrzését fejezte be a 2020. évben. Az Állami Számvevőszék a veszélyhelyzetre tekintettel soron kívül megosztotta ellenőrzési tapasztalatait az érintett intézmények kórházparancsnokaival a jelentések megjelenését megelőzően, támogatva ezzel a kórházakat a járvány elleni védekezésben.

Amennyiben egy kórházban nem tartják be a pénzügyi gazdálkodásra vonatkozó törvényi előírásokat, akkor a szakmai feladatellátás, a betegellátás során is felmerülhetnek hiányosságok, szabálytalanságok. Az elmúlt években elvégzett, kórházakat érintő ellenőrzéseivel a Számvevőszék hozzájárult a törvényi előírások, gazdálkodási szabályok betartásához, ami megalapozza a kórházak hatékony működését, és így hozzájárul a koronavírus elleni eredményes védekezéshez.

Az Állami Számvevőszék 2020 tavaszán értékelte a központi költségvetés helyzetét. Fontos volt, hogy a Magyarország 2020. évi központi költségvetésébe beépített tartalékok fedezetet nyújtottak a koronavírus járvány kezelésének első ütemében szükséges intézkedések megvalósítására. Így az akkor bejelentett intézkedések döntő többsége központi átcsoportosításokkal finanszírozható volt. A későbbiekben azonban a járvány elleni hatékony védekezés és a járvány negatív hatásainak enyhítése szükségessé tette, hogy a Kormány ilyen célú kiadásokat a hiány növelése árán is megtegyen.

Az akkori helyzetben elsődlegesen olyan intézkedésekre volt szükség, amelyek a járvány okozta társadalmi és gazdasági nehézségeket úgy enyhítik, hogy egyúttal kedvezőbb helyzetet teremtenek a járvány utáni gazdasági fellendülés megindításához. A Számvevőszék elsődleges prioritásnak tartotta a munkahelyek megőrzését, mivel ez tette lehetővé, hogy a járvány enyhülését követően a termelés és a szolgáltatások azonnal megindulhassanak. A bérköltségek egy részének átvállalása és a kedvezményes vállalati hitelek biztosítása egyaránt ezt a célt szolgálta.

A Számvevőszék célszerűnek látta, hogy a bértámogatás folyósítása egyúttal az érintett dolgozók képzésével is járjon együtt, mert a képzés hozzájárulhat a munkáltató versenyképességének fokozásához, kiemelten a digitalizáció térnyeréséhez. Az Országgyűlés „A foglalkoztatást elősegítő szolgáltatásokról és támogatásokról, valamint a foglalkoztatás felügyeletéről” szóló törvény elfogadásával kedvező jogi feltételeket teremtett a munkahelyek védelméhez.

Már a járvány kezdetén szembe kellett nézni azzal, hogy a járvány súlya alatt számos munkahely megszűnt, ezért indokolt volt, hogy a kormányzat már akkor egy jelentős összeget különített el olyan beruházások támogatására, amelyek új, korszerű munkahelyeket hoznak majd létre, és egyúttal növelik a gazdálkodás hatékonyságát.

A 2020. évben az Állami Számvevőszék teljes körűen ellátta az ellenőrzési feladatait is.

A változások közepette sem vesztette szem elől, hogy feladata a közpénzügyi helyzet javítása, a tények rögzítése, a közpénzügyek fejlesztése, valamint az eredmények fenntartásának támogatása.

Az elmúlt években elvégzett szervezeti, szakmai, módszertani, illetve technológiai fejlesztések mind ahhoz járultak hozzá, hogy az Állami Számvevőszék képes legyen válaszokat adni a XXI. század, vagyis a digitalizáció korának kihívásaira.

Ezek figyelembevételével az Állami Számvevőszék tevékenységében 2020-ban is kiemelt terület volt a nemzeti vagyonnal való gazdálkodás és a pénzügyi gazdálkodás ellenőrzése, melynek során a Számvevőszék értékelte az önkormányzatok gazdálkodását és pénzügyi egyensúlyát, az államháztartás központi alrendszerének működését (pl.: költségvetési szervek, nyilvános könyvtári ellátást végzők, MTA kutatóintézetek), a nemzeti tulajdonú gazdasági társaságok gazdálkodását, valamint az államháztartáson kívüli szervezetek (pl.: nem állami humánszolgáltatók) közpénz-felhasználási tevékenységét. Az ellenőrzésekkel a Számvevőszék hozzájárul a szabályszerű gazdálkodáshoz, az átláthatóság és az elszámoltathatóság érvényesüléséhez, a nemzeti vagyonnal való felelős gazdálkodáshoz, ezáltal

tal a feladatellátás eredményességéhez. Mindezzel a Számvevőszék támogatja a közpénzügyi helyzet javulását, a közbizalom erősítését és a „jól irányított állam” működését.

Az Állami Számvevőszék törvényi kötelezettségének eleget téve 2020-ban is értékelte az államháztartás számviteli rendjének betartását ellenőrzései során. A számviteli törvény, valamint az államháztartás szervezeteire vonatkozóan külön kormányrendelet is tartalmazza azokat az előírásokat, amelyek betartása szükséges ahhoz, hogy értékelhető legyen a szervezetek vagyonának alakulása, pénzügyi, jövedelmi helyzete. Ahhoz, hogy egy közpénzből gazdálkodó szervezet tevékenysége átlátható, ellenőrizhető legyen, továbbá biztosított legyen a szabályszerű gazdálkodása, működése, zökkenőmentes feladatellátása, szükséges a számviteli rend megléte, az előírt szabályok betartása és betartatása.

A közpénzekkel és közvagyonnal való bánásmód teljesítményellenőrzésének jogi keretei törvényi szinten szabályozottak. A Számvevőszék teljesítményellenőrzéseivel kiemelt szerepet vállal a teljesítménykultúra, teljesítményalapú gazdálkodás terjesztésében, kereteinek, feltételrendszerének kialakításában. Ellenőrzéseivel nagy hangsúlyt helyez arra, hogy a közpénzek kezelése minden szintjén az Alaptörvényben rögzített törvényesség, a célszerűségi és eredményességi elvek érvényesüljenek. Az Állami Számvevőszék a 2020-ban kiadott 217 jelentésből 53 jelentésben külön is rögzített az általa ellenőrzött szervezetek teljesítményére vonatkozóan értékeléseket.

A 2020. évben az Állami Számvevőszék 30 elemzést készített, melyből tizennyolc a költségvetési folyamatokat, illetve a makrogazdaság valamely területét érintette. Ezek célja egyrészt, hogy a Számvevőszék – törvényi kötelezettségének megfelelően – elemzéseivel támogassa a Költségvetési Tanács munkáját, valamint, hogy hozzájáruljon az Országgyűlés törvényalkotó tevékenységéhez, az ellenőrzések megalapozásához, illetve az összegyűjtött tudás rendszerezése által a tanácsadó tevékenység erősítéséhez.

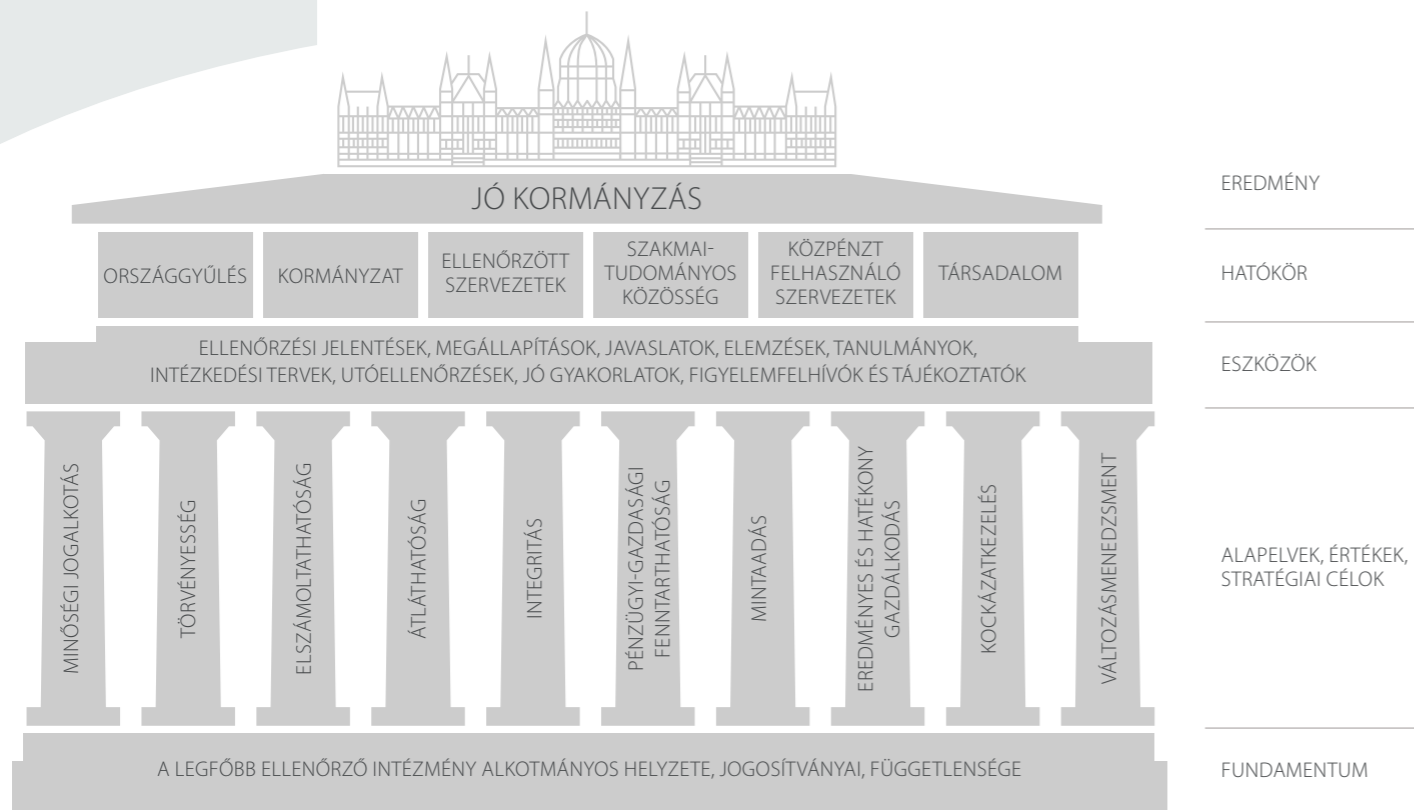

1.2. JÓL IRÁNYÍTOTT ÁLLAM MŰKÖDÉSÉNEK TÁMOGATÁSA

A jól irányított állam működésének támogatása során az Állami Számvevőszék célja a legfőbb ellenőri feladatok folyamatos ellátása során a közpénzügyi helyzet javítása a jogállami keretek folyamatos és hatékony működésének fenntartásával.

Az Állami Számvevőszék a jól irányított állam működésének folyamatossága érdekében végzi tevékenységét. A törvényből eredő felhatalmazása és feladatai alapján megalkotta „A legfőbb ellenőrző intézmények hozzájárulása a jól irányított államhoz” modellt, amely tartalmazza a jól irányított állam támogatásának alapfeltételeit, elveit, eszközeit és hatókörét, így biztosítva elméleti keretet az Állami Számvevőszék által ellátott támogató tevékenységhez. A folyamatosan változó környezet következtében a fenntarthatóság biztosítása állandó törekvésként jelentkezik világszerte, így Magyarországon is. Ahhoz, hogy ennek a kihívásnak megfelelőhessen az Állami Számvevőszék, a modell két olyan pillért is tartalmaz (kockázatkezelés, változásmenedzsment), melyek segítik a modell fenntarthatóságának szempontját kezelni, még a válságok idején is.

Az Állami Számvevőszék stratégiájában vállalt küldetése, hogy szilárd szakmai alapon álló, értékkeremtő ellenőrzéseivel előmozdítsa a közpénzügyek átláthatóságát, rendezettségét, és hozzájáruljon a jól irányított államhoz. Az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény a közpénzügyi legfőbb ellenőrző szerv feladatává tette a jól irányított állam támogatását.

A megoldást mutató intézmény szerepének megfelelően a dinamikus, fenntarthatóságot biztosító ÁSZ-modell a folyamatos, öntanuláson alapuló kapacitás- és szervezetfejlesztés, valamint a kockázatkezelés és az erre támaszkodó változásmenedzsment eszközzrendszerén keresztül valósítja meg a közpénzügyi helyzet folyamatos javítását. A modell a demokratikus politikai berendezkedést és a jogállamot – mint versenyző, innovációra ösztönző környezetet – alapvető működési keretnek tekinti, és arra tesz kísérletet, hogy rendszerintű értelmezési keretbe helyezze az országot, a nemzet fejlesztésével, gyakorlati útkezelésével összefüggő elképzeléseket, amelyben az aktív államnak kiemelt szerepe van.

1.3. AZ ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK TANÁCSADÓ TEVÉKENYSÉGE

Az Állami Számvevőszék tanácsadó tevékenységének kiemelt célja a tudásmegosztás és a „jó gyakorlatok” terjesztése, amelynek folyamatos biztosítása és fejlesztése különösen fontos volt a kialakult járványhelyzetben. A konferenciák és képzések szervezése 2020-ban sem maradt el, hiszen a digitalizáció lehetőségeit kihasználva új, online platformra helyeződött át a jelenlét.

Az Állami Számvevőszék tanácsadási szerepvállalása szorosan kapcsolódik a Számvevőszék alaptevékenységéhez, felhasználja és tágabb körben tovább hasznosítja az ellenőrzési és elemzési tapasztalatokat, valamint a Számvevőszék által kidolgozott ellenőrzési módszertanokat és szervezetfejlesztési modelleket. Ezzel a számvevőszéki tudástermékek szélesebb körben hasznosulnak, jóval több fórumon szerepelnek, sokkal több érintetthez jutnak el. A tanácsadó tevékenységének kiemelt területét az ellenőrzöttekre vonatkozó integritási kockázatok, kapacitásfejlesztés, a szervezeti teljesítménymérés, valamint a teljesítménymenedzsment szemlélet támogatása képezi.

Államenedzsment, felelős vezetői magatartás

Az Állami Számvevőszék tanácsadó tevékenységét az Országgyűlés határozatban erősítette meg, melynek lényege, hogy az Állami Számvevőszék szélesítse a vezetői rendszerekre vonatkozó tanácsadó tevékenységét és támogassa az etikus közpénzügyi vezetőképzést a közpénzt és közvagyonot felhasználó érintett szervezetek vonatkozásában.

Az Állami Számvevőszék ennek érdekében együttműködik a közszféra többi intézményével, valamint azokkal a felsőoktatási intézményekkel, amelyek a közpénzekkel való etikus gazdálkodást az oktatásuk, kutatásuk fókuszába helyezik. Az Állami Számvevőszék munkája abban az esetben tud az egész társadalom számára hasznossá válni, ha a szervezet tevékenységét nagyfokú szakmai-tudományos ismeret alapozza meg, amelynek következtében a munkáját a lehető legnagyobb hatékonyság mellett végzi.

Ebből adódóan a Számvevőszék megalapítása óta kiemelt figyelmet szentel a tudományos együttműködéseknek. Partnerkapcsolataink célja, hogy azok hozzájáruljanak a Számvevőszék tevékenységének folyamatos szakmai fejlesztéséhez és egy társadalmi szintű szakmai-tudományos párbeszéd kialakulásához.

A jó gyakorlatok megosztása

Az Állami Számvevőszék kiemelt feladatának tekinti az ellenőrzési tapasztalatok megosztását, és arra törekszik, hogy a feltárt jó gyakorlatokat megismertesse a közpénzzel gazdálkodó intézményekkel. A Számvevőszék a jó gyakorlatok terjesztését konferenciák, tudásmegosztó napok, képzések, szemináriumok szervezésével és online elérhető előadásokkal, tudástermékeinek közzétételével biztosítja.

A COVID-19 járvány következtében országszerte elmaradtak a rendezvények, ugyanakkor a Számvevőszék reagálva az ellenőrzöttképzési igényeire, valamint alkalmazkodva a megváltozott körülményekhez a tudásmegosztást online platformra helyezte át, az oktató anyagok elektronikusan kerültek közzétételre az ÁSZ Hírportálján. 2020. őszére azonban teljes mértékben online és valósídejű „Jó gyakorlatok” szemináriumok kerültek lefolytatásra, így támogatva a résztvevőket és védve egészségüket.

Az egyetemi keretek között folytatott képzés mellett az Állami Számvevőszék a Nemzeti Közszolgálati Egyetem, a Károli Gáspár Református Egyetem és a Miskolci Egyetem együttműködésével valósította meg szemináriumait, melynek célja a közpénzekkel, közvagyonnal való gazdálkodás színvonalának javítása, fejlesztése, valamint az integritás értékeinek a közszolgálatban történő erősítése.

Az 50 órás vezetőképző program során a szervezetek elsőszámú vezetői kaptak lehetőséget a felelős és integritáselvű, etikus közpénzfelhasználás módszereinek megismerésére. A 2020. évben a jó gyakorlatok konferencián a nem állami fenntartású szociális és oktatási intézmények vezetőinek két csoportja, a nemzetiségi önkormányzatok intézményvezetői, az egyházi fenntartású intézmények vezetői, valamint a könyvtárak vezetői vettek részt. A számvevőszék a járvány ellenére összesen közel 500 vezető számára nyújtott támogatást a közpénzügyi és vezetői ismereteik fejlesztéséhez.

A szervezett képzések mellett az öntanulás lehetőségét is biztosította a Számvevőszék, a már korábban kialakított, az Állami Számvevőszék honlapján elérhető önteszttekkel. A tavalyi évben 12 önteszt készült az ellenőrzött szervezetek támogatására, amelyet 4418-an töltöttek le.

2. Hasznosulás a jogalkotásban

Az Állami Számvevőszék országgyűlési beszámolóiban évről évre – ellenőrzési tapasztalatain alapuló – felvetéseket fogalmaz meg az Országgyűlés számára, melyek az ellenőrzési tapasztalatok rendszerszintű összegyűjtésével hozzájárulhatnak egyes közpénzügyi területek további fejlesztéséhez, kockázatainak csökkentéséhez.

A Számvevőszék a jól irányított állam működéséhez való hozzájárulásként nemcsak az Országgyűlésnek, hanem a jogalkotás más szereplőinek is fogalmaz meg ellenőrzési tapasztalatain alapuló jogszabály-módosításra irányuló felvetéseket, melyek közül több területen is érdemi előrelépés történt a 2020. évben.

6

jogszabály-
módosítási
kezdeményezés

3

ajánlás
törvény-
javaslatokhoz

15

szakmai háttér-
anyag törvény-
javaslatokhoz

1. Az állami elhelyezési célú ingatlanhasználati jogviszony egyoldalú létesítése

A Számvevőszék kiemelt figyelemmel követi minden évben a költségvetést megalapozó törvényjavaslatok benyújtását és azok tartalmát. A 2021. évi költségvetést megalapozó törvényjavaslatban (azóta kihirdetett törvény: Magyarország 2021. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2020. évi LXXVI. törvény) foglaltak szerint az MNV Zrt. a Kormány irányítása és felügyelete alá tartozó költségvetési szervek elhelyezése érdekében – egyoldalú nyilatkozatával – állami elhelyezési célú ingatlanhasználati jogviszonyt létesít.

Az egyoldalú nyilatkozat általi jogviszony létesítés a vagyonkezelési jog létesítéséhez szükséges szerződéses jogi formához képest hatékonyabban biztosítja a nemzeti vagyonnal való felelős gazdálkodás elvének érvényre jutását.

A Számvevőszék az ellenőrzései során számos olyan esetet tárt fel az elmúlt években, hogy vagyonkezelési vagy hasznosítási szerződés nélkül használ egy intézmény nemzeti vagyont, így például a vagyonkezelési szerződést nem kötötték meg vele, vagy megkötötték, de a szerződés hatályát veszítette, azonban a nemzeti vagyont az intézmény mégis tovább használja, és ennek megfelelően mutatja ki könyveiben. Más esetekben az érintettek – a tulajdonosi joggyakorló és vagyonkezelő – kötöttek ugyan vagyonkezelési szerződést, ugyanakkor nem gondoskodtak a vagyonkezelési szerződés jogszabályi változásoknak megfelelő módosításáról, vagy a hatályos szerződés nem felelt meg a jogszabályban rögzített tartalmi követelményeknek.

A törvényjavaslat szerinti módosítás a Kormány irányítása és felügyelete alá tartozó költségvetési szervek elhelyezése tekintetében kezeli az eddigi, vagyonkezelési szerződések hiánya és hiányosságai miatt feltárt problémákat. Mindez lényeges előrelépés az Alaptörvényben foglalt, a nemzeti vagyonnal való felelős gazdálkodás alapelveinek érvényesüléséhez.

2. Az állami vagyon nyilvántartása

A Számvevőszék – az állami vagyon feletti tulajdonosi joggyakorlással kapcsolatos tevékenység évente történő ellenőrzésén túl – elemzésben értékelte az állami vagyon nyilvántartásának kérdéskörét a jogszabályi követelmények szempontjából, és felmérte a nyilvántartásra vonatkozó további lehetséges szempontokat, elvárásokat.

A Számvevőszék elemzése egyértelműen rámutatott, hogy a megfelelő vagyonnyilvántartás nemcsak szorosan vett nyilvántartási célokat szolgáló eszköz, hanem a vagyongazdálkodási tevékenységet támogató olyan rendszer, amely a felelős döntéshozatalhoz kellő mennyiségű és célzott információ nyújtására alkalmas.

Az állami vagyon mennyisége és értéke meghatározásának hiányát az elmúlt évtizedekben több kritika is érte. Ez is ösztönözte az állami vagyon nyilvántartási rendszere egységesítésének elindítását, az MNV Zrt. nyilvántartási rendszerének fejlesztését az Országjelentő projekt keretében.

Ennek célja egy olyan komplex, az állami vagyongazdálkodáshoz kapcsolódó, külső felek számára nyújtott szolgáltatásrendszer kiépítése, amely növeli az MNV Zrt. elektronikus csatornán keresztül biztosítandó szolgáltatási képességét az állampolgárok, vállalkozások, tulajdonosi joggyakorlók, illetve a minisztériumok és háttérintézményeik felé.

Az Országgyűlés által a 2020-ban elfogadott törvényjavaslat (azóta kihirdetett törvény: egyes állami tulajdonú vagyontárgyak ingyenes tulajdonba adásáról, valamint az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvény módosításáról szóló 2020. évi CXXII. törvény) ezt a célt szolgálja. Egyrészt megteremti az állami vagyon egységes nyilvántartásának informatikai hátteréhez szükséges jogszabályi alapokat, törvényi szintre emel egyes – jelenleg kormányrendeleti szinten rögzített – szabályokat, másrészt megállapítja a tulajdonosi joggyakorlói adatszolgáltatásokból felépülő egységes állami vagyonnyilvántartás vezetéséhez szükséges törvényi szabályokat.

Mindez nagyon fontos lépés volt a korszerű állami vagyonnyilvántartás megteremtése felé vezető úton.

3. A könyvvizsgálói második védelmi vonal megerősítése

Az Országgyűlés által megtárgyalt és később elfogadott törvényjavaslat (azóta kihirdetett törvény: egyes energetikai és hulladékgazdálkodási tárgyú törvények módosításáról szóló 2021. évi II. törvény) megerősítette a távhőszolgáltatók, a villamosenergiái-ipari vállalkozások és a földgázipari vállalkozások könyvvezetésének átláthatóságát és szabályszerűségét a számviteli szétválasztási szabályoknak és azok könyvvizsgálók általi ellenőrzésének szigorításával.

A törvény alapján a könyvvizsgáló igazolás helyett nyilatkozatot bocsát ki arról, hogy az engedélyes szabályzata megfelel a jogszabály előírásainak, illetve külön véleményt fogalmaz meg arról, hogy a beszámoló kiegészítő mellékletében bemutatott, tevékenységenként szétválasztott mérleg, és eredmény-kimutatás a számviteli törvény előírásaival, valamint az engedélyes számviteli szétválasztási szabályzatában foglaltakkal összhangban áll.

A Számvevőszék az elmúlt években több ilyen tevékenységet is ellátó szervezetet ellenőrzött. Az ellenőrzések során jellemző megállapítás volt, hogy a szervezetek kötelezően előírt számviteli szétválasztási szabályokat nem dolgozták ki, illetve amennyiben kidolgozták, azt a beszámoló elkészítése során nem alkalmazták. Ezt pedig a könyvvizsgálók nem jelezték a beszámoló auditálása során.

A törvény rendelkezései – a Számvevőszék ellenőrzési megállapításaival összhangban – előmozdíthatják az érintett szervezetek működésének átláthatóságát, a diszkriminációmentességet, hozzájárulhatnak az egyes tevékenységek közötti keresztfinanszírozás és a versenytörzítés visszaszorításához, valamint megerősítik a második védelmi vonalba tartozó könyvvizsgálók feladatellátását.

Ezen túl a szervezetek körében tipikusan előforduló – könyvvizsgáló által nem kifogásolt – szabálytalanság volt, hogy a mérleg tételeit alátámasztó leltárak nem álltak rendelkezésre, illetve az értékcsökkenés és értékvesztés elszámolása nem szabályszerűen történt. Ezáltal a beszámoló alátámasztottsága és ezáltal a nemzeti vagyonnal való elszámoltathatóság és felelős gazdálkodása nem volt biztosított. Ezért továbbra is időszerű a Számvevőszék azon felvetése, hogy az Alaptörvény szerinti vagyonvédelem, vagyonmegőrzés, vagyongyarapítás biztosítása és az ezekre vonatkozó garanciák fejlesztése érdekében szükséges az állami vagyon számbavételének megerősítése, illetve annak megerősített számvizsgálata.

ÁSZ felvetés

A leltárt és a leltározást jogszabályi előírás szintjén szükséges megerősíteni.

4. A jogalkotás támogatása egyéb témákban

A Számvevőszék mindezek mellett a 2020. évben 15 olyan szakmai háttéranyagot készített, mely az Országgyűlés által aktuálisan tárgyalt törvényjavaslatokhoz kapcsolódott. Ezek közül kiemelkednek a fenntartható fejlődéssel, hulladékgazdálkodással, klímavédelemmel kapcsolatos törvényjavaslatok.

A Legfőbb Ellenőrző Intézmények Nemzetközi Szervezete (INTOSAI) 2017-2022. közötti évekre vonatkozó stratégiájának egyik átfogó célja az ENSZ által meghatározott, 2030-ig szóló fenntartható fejlődési stratégiai célok megvalósításának előmozdítása az ellenőrzés eszközeivel. A számvevőszékek tehát a legfelsőbb szintű nemzetközi szervezetük szintjén elkötelezték magukat a fenntartható fejlődési célok tekintetében. A Számvevőszék elemzési és ellenőrzési témái között ezért több olyan téma is szerepel, melyek a fenntartható fejlődéssel és klímavédelemmel kapcsolatosak, és mindez így az Országgyűlés munkájában is hasznosulni tudott.

A bemutatott témákon túl a Számvevőszék az elmúlt évek során más területeket érintően is fogalmazott meg felvetéseket, illetve kezdeményezte az adott terület jogszabályainak a felülvizsgálatát. Ezek a felvetések, kezdeményezések továbbra is a hazai közpénzügyi rendszer előmozdítását szolgálják, ezért azokat a Számvevőszék továbbra is fontosnak tartja. Ezek az alábbiak:

1. az önkormányzati adósságrendezi eljárás rendszerének újragondolása annak érdekében, hogy az valós megoldás legyen az önkormányzati „csődhelyzet” kezelésére (a felvetést a Tájékoztató az Állami Számvevőszék 2017. évi szakmai tevékenységéről és beszámoló az intézmény működéséről az Országgyűlés részére tartalmazza);
2. az államháztartási gazdálkodási jogkörök újragondolása a felesleges bürokrácia csökkentése, és a gazdálkodás felelősségének érvényesíthetősége érdekében (a felvetést a Tájékoztató az Állami Számvevőszék 2017. évi szakmai tevékenységéről és beszámoló az intézmény működéséről az Országgyűlés részére tartalmazza);
3. a közérdekű adatok közzétételének és kiadhatóságának újragondolása az integritási szempontokra figyelemmel, valamint a felesleges bürokrácia csökkentése érdekében (a felvetést a Tájékoztató az Állami Számvevőszék 2017. évi szakmai tevékenységéről és beszámoló az intézmény működéséről az Országgyűlés részére tartalmazza);
4. a kulturális javak megbízható számviteli nyilvántartása (a felvetést a Tájékoztató az Állami Számvevőszék 2019. évi szakmai tevékenységéről és beszámoló az intézmény működéséről az Országgyűlés részére tartalmazza);
5. a köztisztviseltekre vonatkozó jogi környezet újragondolása, különösen a hatósági és az érdekvédelmi feladatok szétválasztása tekintetében (a felvetést a Tájékoztató az Állami Számvevőszék 2019. évi szakmai tevékenységéről és beszámoló az intézmény működéséről az Országgyűlés részére tartalmazza);
6. a civil szervezetek, gazdasági társaságok és a költségvetési szervek beszámolóinak hiteles, ellenőrzött nyilvántartásának a megteremtése (a felvetést a Tájékoztató az Állami Számvevőszék 2017. évi szakmai tevékenységéről és beszámoló az intézmény működéséről az Országgyűlés részére tartalmazza).

3. Hasznosulás a közpénzt felhasználó szervezetek esetében

A számvevőszéki ellenőrzés jogkövetkezmenyi rendszerét az Országgyűlés az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény kihirdetésével erősítette meg, melynek köszönhetően megszűntek a következmények nélküli ellenőrzések. Az Állami Számvevőszék a törvényes, célszerű és eredményes közpénzfelhasználás megvalósítása érdekében az ellenőrzöttekre a vagyonvédelmet elősegítő és a közpénzügyi helyzet javítását szolgáló széles eszköztárral rendelkezik.

3.1. A VAGYONVÉDELMEHEZ VALÓ HOZZÁJÁRULÁS

Az ÁSZ tv. széles eszköztárral biztosítja a Számvevőszék számára az ellenőrzések során feltárt körülmények kapcsán az illetékes hatóságok eljárásának kezdeményezését, valamint a feltárt szabálytalanságok, a rendeltetésellenes, pazarló közpénzfelhasználás megszüntetésének elősegítése érdekében.

Hatósági eljárás kezdeményezés

A Számvevőszék eljárás kezdeményezésére kötelezett, ha a számvevőszéki ellenőrzés során bűncselekmény gyanúját állapítja meg. Ebben az esetben az ellenőrzés megállapításait köteles az illetékes hatósággal haladéktalanul közölni.

A 2020. évben a bűncselekmények gyanújának többsége számvevőszéki ellenőrzéssel kapcsolatos kötelezettségek megszegése kapcsán került megfogalmazásra, emellett vagyoni hátrány okozása, költségvetési csalás, valamint számviteli rendjének megsértése miatt fordult a Számvevőszék hatóságához.

Az Állami Számvevőszék 2020-ban összesen 23 feljelentést tett, továbbá 6 esetben kezdeményezte személyes felelősség felvetését.

A Számvevőszék az ellenőrzések során feltárt tényekhez kapcsolódó további körülmények tisztázására eszköztárral nem rendelkezik. Amennyiben az ellenőrzésen túlmutatóan indokoltnak látszik az ellenőrzés során feltárt körülmények további vizsgálata, a Számvevőszék törvényi felhatalmazás alapján az ellenőrzés által feltárt körülményeket továbbítja a hatáskörrel rendelkező szervnek a szükséges intézkedések megtétele, eljárások lefolytatása érdekében.

A számvevőszéki ellenőrzésekhez kapcsolódóan a Számvevőszék a 2020. évben többségében a Nemzeti Adó- és Vámhivatal, a kormányhivatalok, a Magyar Államkincstár, az ügyészség, valamint a rendőrség felé fordult összesen 87 esetben hatósági megkereséssel. A felsorolt szervezetek felé tett jelzések jellemzően a számviteli/költségvetési beszámolók mérlegképtelenségét, alátámasztó leltár hiányát; a beszámolási kötelezettség elmulasztását; a számviteli szabályozás hiányosságait; költségvetési támogatások felhasználásával kapcsolatos szabálysértéseket; a gazdálkodási jogkörök nyilvántartásának hiányosságait; az önkormányzatok működése kapcsán feltárt jogellenes magatartásokat, gyakorlatok tárgykorlátok ölelték fel.

Vagyonmegóvási intézkedés kezdeményezése

A vagyonmegóvási intézkedés a Számvevőszék közpénzek feletti garatőr szerepe érvényesülésének hatékony és gyors eszköze: a köztisztviselők megóvását és a legszükségesebb intézkedések kikényszerítését biztosítja annak érdekében, hogy a meghatározott magatartás észlelésétől, annak ellenőrzött általi megszüntetéséig további kár ne keletkezzen.

A 2020. évi tapasztalatok alapján megállapítható, hogy a vagyonmegóvási intézkedés – illetve annak kilátásba helyezése – a közpénz védelmének, valamint a közpénzügyi helyzet javításának rendkívül hatékony eszköze, amely eredményeként – büntető szankció

VAGYONVÉDELMI INTÉZKEDÉSEK

87 hatósági megkeresés

23 feljelentés

6 személyes felelősség felvetése

ÁSZ tv. 31. § (1) bekezdése alapján a pazarló felhasználás, károkozás megelőzésének, enyhítésének ÁSZ eszközei:

- támogatás zárolása, felfüggesztése,
- vagyon zár alá vétele.

VAGYONMEGÓVÁSI INTÉZKEDÉSEK

126 kilátásba helyezés

22 közpénz zárolás

alkalmazása nélkül – nagymértékben előmozdítható az ellenőrzött szervezetek jogkövető magatartása.

A Számvevőszék – szem előtt tartva a fokozatosság elvének érvényesítését, valamint a tárgyi intézkedés relevanciáját – számos esetben a vagyonmegóvási intézkedés kilátásba helyezésének eszközét alkalmazta az ellenőrzött szervezetek vezetői felé az ellenőrzés során feltárt, a fenti meghatározás szerinti magatartásuk megszüntetésére, a szervezetek szabályos működésének igazolására. A 2020. évben a Számvevőszék 126 esetben helyezett kilátásba vagyonmegóvási intézkedést. Ezen intézkedések hatására – a költségvetési támogatás folyósítása felfüggesztésének tényleges kezdeményezése nélkül – a megszólított ellenőrzött szervezetek vezetői 2020. év végéig 39 esetben (2021. február végéig további 63 esetben) igazolták a Számvevőszék felé a rendeltetésellenes vagy pazarló felhasználás, illetve annak veszélye, valamint a pénzeszközök kezelésére vonatkozó szabályok megsértésével történő károkozás, illetve ennek veszélye megszüntetését.

A Számvevőszék a 2020. évben költségvetési támogatás folyósítása felfüggesztését – annak kilátásba helyezésének sikertelensége esetén, illetve a feltárt szabálytalanság súlyosságára figyelemmel közvetlenül – 22 alkalommal kezdeményezte. A Számvevőszék a vagyonmegóvási intézkedés végrehajtása érdekében döntő többségben a Magyar Államkincstárt kereste meg, rajta kívül egyes esetekben az Emberi Erőforrások Minisztériuma, illetve a Magyar Tudományos Akadémia működött közre. A felfüggesztett költségvetési támogatás mértéke igazodott az intézkedés alapjául szolgáló szabálytalanság súlyához, és annak hatásosságához.

Amennyiben az intézkedés által kiváltott ellenőrzötti magatartás eredményeként az intézkedés elrendelésének alapjául szolgáló helyzet, körülmény megszűnt, a Számvevőszék haladéktalanul kezdeményezte a foganatosító hatóságnál az intézkedés megszüntetését, amelyre a 2020. év végéig 13 esetben (2021. február végéig további 4 esetben) sor került.

3.2. A KÖZPÉNZÜGYI HELYZET JAVÍTÁSÁHOZ VALÓ HOZZÁJÁRULÁS

Intézkedési kötelemmel járó megállapításokon alapuló javaslatok

A Számvevőszék a 2020. évben megjelent számvevőszéki jelentéseiben az ellenőrzött szervezetek vezetőinek, az ellenőrzési megállapításokhoz kapcsolódóan 399 címzettnek 1030 javaslatot fogalmazott meg. A Számvevőszék által megfogalmazott javaslatok alapját képező ellenőrzési megállapítások objektív tényeken alapulnak, szakmai és jogi szempontból helytállóak. Erre garancia az Állami Számvevőszék minőségirányítási rendszere.

Az ellenőrzött szervezet vezetője köteles a jelentésekben szereplő ellenőrzési megállapításokra a szabálytalanságok és hiányosságok megszüntetése érdekében intézkedési tervet készíteni, amelyet a Számvevőszék egyrészt értékeli, másrészt az intézkedési tervben vállalt feladatok végrehajtását utóellenőrzés keretében ellenőrizheti.

Figyelemfelhívó levél

A figyelemfelhívó levél a Számvevőszék egyik széles körben alkalmazható eszköze annak érdekében, hogy az ellenőrzötteknél a jogszerű állapot megteremtése, helyreállítása biztosított legyen.

A figyelemfelhívó levél többszintű alkalmazása jelent meg az elmúlt évben a Számvevőszék gyakorlatában. Amellett, hogy a Számvevőszék továbbra is az ellenőrzések során feltárt jogszabálysértő gyakorlat, illetve a vagyon rendeltetésellenes vagy pazarló felhasználásának megszüntetése érdekében alkalmazta a számvevőszéki jelentés nyilvánosságra hozatalával egy időben, a figyelemfelhívó levelek alkalmazása megjelent az ellenőrzések folyamatában is, támogatást nyújtva az ellenőrzöttek részére a feltárt jogszabálysértő gyakorlatok mielőbbi kijavítása érdekében.

A Számvevőszék elnöke a 2020. évben 2167 db figyelemfelhívó levelet küldött az ellenőrzött szervezetek vezetőinek. A 2020-ban közzétett jelentésekhez 434 db figyelemfelhívó levél kapcsolódott, míg a figyelemfelhívó levelek négyötöde a 2020. év végén még folyamatban lévő monitoring önkormányzati ellenőrzések során keletkezett. A

figyelemfelhívó levelek ilyen formában történő alkalmazása lehetőséget teremt az ellenőrzöttek számára, hogy a Számvevőszék által beazonosított hiányosságokat még az ellenőrzések folyamatában orvosolják. Az ellenőrzöttek e levelekre adott válaszait a Számvevőszék az ellenőrzés keretében értékeli, és azt a számvevőszéki jelentés készítése során felhasználja. A figyelemfelhívó levelek a közpénzt és közvagyon felhasználó szervezetek oldaláról ezáltal oly módon hasznosulnak, hogy az ellenőrzötteknek az ellenőrzés folyamatában tett intézkedései már az ellenőrzések lezárása előtt pozitív folyamatokat indítanak el az ellenőrzött szervezetek működésében.

Intézkedési tervek értékelése

Az ÁSZ tv. által előírt intézkedési kötelezettség következtében a 2020. évben 471 intézkedési terv érkezett a Számvevőszékhez. Az intézkedési tervben foglaltak végrehajtásával az ellenőrzött szervezetek fellépnek a gazdálkodásukban meglévő hibák, hiányosságok megszüntetése érdekében, ami hozzájárul a közpénzek és a közvagyon szabályszerű, gazdaságos és eredményes felhasználásához.

Az ellenőrzött szervezet által megküldött intézkedési terv kétszintű felülvizsgálata során azonos kritérium- és szempontrendszer alapján kerül értékelésre.

Az intézkedési tervekben előírt feladatok megfelelése, az intézkedési tervek kiegészítésre történő felszólításainak száma alapul szolgálhat az ellenőrzött szervezettel kapcsolatos további kockázatok feltárásához, amelyeket az utóellenőrzések tervezése során hasznosít a Számvevőszék.

3.3. A JELENTÉSEK UTÓELLENŐRZÉSE ÉS A FIGYELEMFLHÍVÓ LEVELEK HASZNOSULÁSA

A Számvevőszék rendszeresen utóellenőrzi, hogy az ellenőrzött szervezetek megvalósították-e a korábbi ellenőrzések által feltárt hibák, hiányosságok és szabálytalanságok megszüntetése céljából elkészített intézkedési tervekben foglaltakat. Az utóellenőrzésekkel értékelhető, hogy az ellenőrzött szervezetek éltek-e a számvevőszéki ellenőrzés után a javulás lehetőségével, az intézkedésekkel javult-e a közpénzfelhasználás szabályossága, a közpénzekkel és a nemzeti vagyonnal történő szabályszerű és felelős gazdálkodás, az elszámolási, beszámolási kötelezettségek szabályszerű teljesítése, valamint a korrupciós kockázatok kezelését szolgáló integritás kontrollok kiépítése, az integritás érvényesítése.

A 2011-ben hatályba lépett ÁSZ tv. teremtette meg annak lehetőségét, hogy véget érhetett a következmények nélküli ellenőrzések korszaka. Ezen számvevőszéki feladatstruktúrába szervesen illeszkedik az utóellenőrzések rendszere, amelynek célja annak értékelése, hogy a korábbi ellenőrzések számvevőszéki jelentéseiben rögzített intézkedést igénylő megállapításokkal összhangban készített intézkedési tervben meghatározott feladatokat az ellenőrzött szervezet végrehajtotta-e.

A Számvevőszék a 2020. évben 84 ellenőrzöttet értékelt 14 utóellenőrzés (11 tételes megközelítésű, valamint 3 kockázatalapú értékelési utóellenőrzés) keretében.

A Számvevőszék a 11 tételes megközelítésű utóellenőrzéséből 7 utóellenőrzés az állami tulajdonban (rész tulajdonban) lévő gazdálkodó szervezetek vagyonmegőrzési és gazdálkodási tevékenységének utóellenőrzését, a további utóellenőrzések az államadósság kezelő rendszert, az adatvédelmet, valamint az államháztartás információs rendszerét érintették.

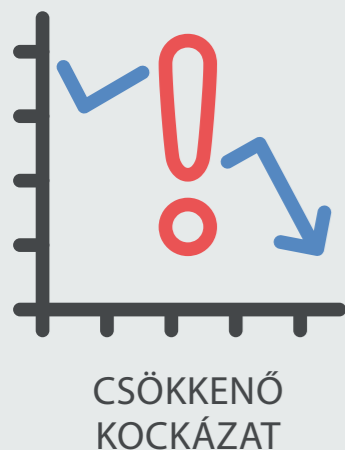
A Számvevőszék összesen 95 feladat végrehajtását ellenőrizte a tételes megközelítés módszerével végzett utóellenőrzések során, amelyeket a szervezetek intézkedési terveikben előírtak. Az ellenőrzött szervezetek döntő többségben az ellenőrzési megállapításaihoz kapcsolódó javaslatainak hasznosítására készített intézkedési tervekben meghatározott feladatok végrehajtásával megtették a szükséges intézkedéseket, így a szabályozottság, valamint a gazdálkodás területén csökkentették a kockázatokat. Az ellenőrzött szervezetek a feladatok összesen 83%-át már végrehajtották.

A Számvevőszék 2020-ban kockázatalapú értékelési szisztémát is bevezetett az utóellenőrzések vonatkozásában azért, hogy az utóellenőrzés hatásosságát megerősítse. Célja

1030 javaslat

434 figyelemfelhívó levél

471 intézkedési terv

annak megállapítása volt, hogy a szervezetek az intézkedések végrehajtásával hasznosították-e a számvevőszéki jelentésben a hiányosságok megszüntetése, illetve a kockázatok kezelése érdekében megfogalmazott javaslatokat, összességében javult-e a közpénzügyi helyzet és a Számvevőszék ellenőrzési megállapításai hasznosultak-e.

Az Állami Számvevőszék a 2020. évben három utóellenőrzése során alkalmazott kockázatalapú értékelést. Az ellenőrzések során megállapítást nyert, hogy a 64 érintett szervezet több mint fele esetében – mintegy 52 %-ban – a szervezetek vezetői hatásosan és fenntarthatóan intézkedtek a kockázatok csökkentése érdekében.

4. Társadalmi és tudományos hasznosulás területei

Az ASZ célja, hogy munkájával pozitív pénzügyi-gazdasági és társadalmi változásokat generáljon. Ennek alapját képezi, hogy megállapításaival, javaslataival, tanácsaival segíti a jogalkotó és az ellenőrzött munkáját, hozzájárul a jól irányított államhoz és az integritás erősítéséhez, valamint független és hiteles információforrásként előmozdítja a közpénzügyek átláthatóságát, a közpénzügyi helyzet javulását. Ezek a feladatok hozzájárulnak a számvevőszéki munka társadalmi hasznosulásához, a társadalmi szintű hozzáadott érték megteremtéséhez.

4.1. TÁRSADALMI NYILVÁNOSSÁG

Az Állami Számvevőszék 2020-ban is betöltötte az Alaptörvényben meghatározott közpénzügyi garantor szerepét, vagyis ellenőrzéseivel, elemzéseivel és széleskörű tudásmegosztó tevékenységével hozzájárult a közpénzügyek fejlesztéséhez. A Számvevőszék 2020-ban is aktív hasznosulási tevékenységet végzett, átfogó és innovatív tudásmegosztó tevékenységével hazai és nemzetközi téren is hasznosította a számvevőszéki munka eredményeit, tapasztalatait. Mindemellett nagy hangsúlyt helyezett a folyamatos és széleskörű társadalmi tájékoztatásra, az átláthatóságra, a nyílt és kezdeményező kommunikációra.

Online tájékoztatás, átláthatóság

Az Állami Számvevőszék 2020-ban összesen 1396 cikket, illetve 53 közleményt publikált a magyar nyelvű ASZ Hírportálon, illetve a hivatalos honlapján (www.asz.hu). Az ASZ Hírportálon havonta átlagosan 116 tájékoztató híradás jelent meg, és a munkaszüneti napokat, hétvégéket is beleszámolva, naponta átlagosan 3,8 új cikket publikált a Számvevőszék. 2020-ban összesen 92 ezer egyedi látogató érdeklődött az Állami Számvevőszék legnépszerűbb weboldala iránt, ami a 2019-es adathoz képest 33 százalékos növekedést jelent. Az oldalmegtekintések száma pedig közel 400 ezer volt 2020-ban.

Sajtókommunikáció

2020-ban 4702 hír, illetve cikk jelent meg az Állami Számvevőszék tevékenységéről a magyar nyelvű médiumokban. Ez átlagosan napi 13 médiahírt jelent. Ez a magas média-elérési adat is mutatja, hogy a Számvevőszék proaktív kommunikációjával 2020-ban is biztosította a közpénzügyi ellenőrzések megismerhetőségét, illetve szervezeti átláthatóságát. A 4702 megjelenésből 3541 online médiumokban, 422 rádióban és televízióban, illetve 739 nyomtatott sajtóorgánumban került publikálásra.

4.2. SZAKMAI, KÖZÉLETI TUDÁSMEGOSZTÁS

Az Állami Számvevőszék munkája abban az esetben tud az egész társadalom számára hasznossá válni, ha a szervezet tevékenységének eredményeit és tapasztalatait az állampolgárok mellett a szakmai-tudományos közösség is megismeri, mindennapi munkája során alkalmazza. Ebből adódóan az Állami Számvevőszék megalapítása óta kiemelt figyelmet szentel a tudásmegosztást szolgáló programoknak, együttműködéseknek. A megvalósult események, a megtartott előadások, a megjelentetett szakmai-tudományos értekezések célja a példamutató gyakorlatok megosztása, a közpénzfelhasználó

szervezetek, döntéshozók és kutatócsoportok támogatása a közpénzügyi gazdálkodás gyakorlatának és tudományterületének fejlesztése érdekében.

I. A pénzügyi tudatosság fejlesztése kutatásokkal

Az Állami Számvevőszék kutatást végez a hazai pénzügyi kultúra értékelése, a változások nyomán követése érdekében. A kutatás átfogó képet ad a hazai pénzügyi kultúra helyzetéről, a pénzügyi tudatosság fejlesztését célzó képzésekről, azok eredményességéről. Intézményünk célja, hogy legújabb kutatási eredményeinek megosztásával támogatást nyújtson a pénzügyi kultúra fejlesztésre vonatkozó nemzeti stratégia értékeléséhez, továbbfejlesztéséhez, feltárva a hazai pénzügyi tudatosság helyzetét, fejlesztésének jellemzőit, jó gyakorlatait, hiányosságait és a fejlődés irányait.

A Pénzügyi kultúra fejlesztési programok felmérése összehasonlító elemzés egy 2016-ban elvégzett kutatást ismételt meg annak érdekében, hogy felmérje és értékelje a hazai pénzügyi kultúra fejlesztését célul tűző programokat, azok minőségét és eredményességét. Az Állami Számvevőszék kutatása megállapította, hogy a 2016-os kutatás óta a hazai pénzügyi kultúra infrastruktúra sok tekintetben fejlődött. Számos állami kezdeményezés indult el és valósult meg, és háromszorosára nőtt a lakossági pénzügyi kultúráját fejlesztő programokban résztvevők száma. A kutatás feltárta ugyanakkor azt is, hogy a képzések minőségbiztosítottasága érdemben nem javult: a tematikák, akkreditált tananyagok alkalmazása és elérhetősége, valamint a képzések eredményességének mérése továbbra sem jellemző.

II. Pénzügyi szemle csoport – fókuszban 2020 legfontosabb tudományos kérdései

A Pénzügyi Szemle csoport és termékei, a Pénzügyi Szemle közpénzügyi folyóirat, valamint a Pénzügyi Szemle Online tudományos portál kiemelt szerepet játszik a hazai legfőbb ellenőrző intézmény szakmai-tudományos megítélésében. Több éves munka eredményeként, a Pénzügyi Szemle az MTA által minősített közgazdasági szaklapok között a legtöbbet idézett lapként jelenik meg.

A hazai közgazdaságtudomány vezető folyóirataként a Pénzügyi Szemle kiemelt célja, hogy a közölt tudományos eredmények támogassák a pénzügyi kultúra terjesztését, a pénzügyi-gazdaságpolitikai döntések megalapozottságát, illetve járuljanak hozzá a „jól irányított államhoz”, a közéleti vitákhoz, valamint a tudomány legújabb kutatási eredményeinek és vívmányainak szabad, ingyenes és bárki számára elérhető terjedéséhez.

III. A szakmai-tudományos és közéleti tudásmegosztást támogató eszközök

Az Állami Számvevőszék – a jubileumi év keretében – megújította az ASZ Kiállítását, valamint új kisfilmet készített az intézmény tevékenysége által érintett célcsoportok tájékoztatása céljából.

A kiállítás tartalma immár magyar és angol nyelven is megtekinthető, így a magyar állampolgárok mellett a nemzetközi ellenőrzés-szakmai közönség, valamint a Számvevőszék munkája iránt érdeklődő nemzetek is megismerhetik küldetését, értékrendszerét, stratégiai célkitűzéseit és jövőképét, egyúttal betekintést nyerhetnek az intézmény mindennapi életébe és az államháztartási ellenőrzés kulisszái mögé.

Pénzügyi Szemle Online

A Pénzügyi Szemle Online a Pénzügyi Szemle folyóirathoz kapcsolódó, az Állami Számvevőszék által szerkesztett tudományos-közéleti portál. Az online oldal közérthetően tájékoztatja a közvéleményt a Számvevőszék által végzett munkáról, illetve a pénzügyek és közpénzügyek legfontosabb kérdéseiről, amely által megteremt a transzparenciát és elősegíti az elsődleges és hiteles információk közvetítését.

A Pénzügyi Szemle Online portálon a folyóirat szakcikkei mellett teret kapnak az Állami Számvevőszék elemzései, amelyek aktuális és a közgondolkodást érintő problémákra fókuszálnak, a makrogazdasági folyamatokról való értekezések, a Számvevőszék tanácsadó tevékenységében végzett tevékenységei, kutatási eredményei, valamint napi rendszerességgel olvashatók beszámolók a legfrissebb magyar és nemzetközi tanulmányokról és a

TÁRSADALMI HASZNOSULÁS

Az Állami Számvevőszék 2020-ban is ellátta a Pénzügyi Szemle szakfolyóirat gondozását, így négy lapszám és két különszám jelent meg.

2020/1: Nyugdíj és társadalom
2020/2: A feltörekvő piacok pénzügyei

2020/3: Covid-sokk-terápia
2020/4: Gazdasági/pénzügyi kockázatok és fenntarthatóság
Külszámok:

1. A teljesítmény mérése és menedzselése a közszférában
2. Gazdaság, állam és társadalom szinergiája: versenyképesség és fenntarthatóság

Továbbá az Állami Számvevőszék munkatársai 2020-ban 11 cikket publikáltak különböző hazai lapokban.

2020-ban összesen 180 cikket publikált a Számvevőszék. Az év során 53 524 látogató kereste fel az oldalt.

4702 hír a médiában

1396 hír az ASZ hírportálon

53 sajtóközlemény

11 publikáció különböző szakfolyóiratokban

nemzetközi módszertanokról. Az online portál célja a felelős, hasznos, eredményes és hatékony közpénzgazdálkodás elősegítése, valamint a pénzügyi tudatosság széles körben történő fejlesztése és terjesztése.

A legnagyobb érdeklődés az év során a koronavírus gazdasági hatásait és a magyar gazdaság kilátásait bemutató elemzéseket kísérte.

IV. Szakmai tudásmegosztás – nemzetközi tudásmegosztó fórumok és események

Az Állami Számvevőszék aktív szervezője és rendszeres résztvevője a legfőbb ellenőrző intézmények közötti tudásmegosztó eseményeknek. A nemzetközi események lehetőséget biztosítanak a Számvevőszék számára, hogy a szakmai tudásmegosztás nemzetközi fórumain intézményünk szélesítse módszertani ismereteit és tovább fejlessze ellenőrzési gyakorlatait, valamint megossza és terjessze az e téren szerzett tapasztalatait, ismereteit, valamint a legjobb hazai jó gyakorlatokat.

AZ ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK ÁLTAL VEZETETT EUROSAI MINŐSÉGIRÁNYÍTÁSI PROJEKTCSOPORT

Az Állami Számvevőszék évek óta elkötelezett a minőségirányítás iránt. A számvevőszékek minőségirányítása és teljesítménymérése ugyanis kéz a kézben járnak, a minőségirányítási rendszer hitelesíti a teljesítményt és garantálja a hibamentes működést. Ennek megfelelően a Számvevőszék évek óta működteti honlapján a Minőségirányítási jó gyakorlatok adatbázist, és az elmúlt évben az EUROSAI Minőségirányítási Projektcsoport égisze alatt térképezte fel az európai számvevőszékek minőségirányítási gyakorlatait. A négykörös kérdőív - amelyet több mint 20 európai számvevőszék töltött ki – az ISSAI 140 témáit ölelte fel: irányítás, ellenőrzési kérdések, emberi erőforrások és kommunikáció. A projektcsoport keretében a Számvevőszék két napos online konferenciát is szervezett 2020 júliusában annak érdekében, hogy a kérdőívek eredményeit bemutassa, illetve lehetőséget teremtsen a szakmai kérdések megvitatására és a tapasztalatok, valamint jó gyakorlatok megosztására.

Az EUROSAI Projektcsoport munkájának eredményeként a Számvevőszék összefoglaló füzetet készített a projekt keretében megosztott minőségirányítási tapasztalatokról, jó gyakorlatokról. A nyilvánosan elérhető füzet egyrészt visszacsatolást adott a Számvevőszék minőségirányítási rendszere tekintetében, másrészt emelve a Számvevőszék nemzetközi presztízsét, további alkalmat teremtett a nemzetközi térben a közös tudásmegosztás és jó gyakorlatok megosztásának folytatására.

IX. EUROSAI-OLACEFS KÖZÖS KONFERENCIA (2020. SZEPTEMBER 9-11.)

A 2020. év legnagyobb és legjelentősebb rendezvénye a Számvevőszék szervezésében megvalósuló IX. EUROSAI – OLACEFS Közös Konferencia volt. A konferencia mottója „A COVID-19 járvány: egy egyedülálló lehetőség a Legfőbb Ellenőrző Intézmények számára, hogy kiemeljék tevékenységük hatását” volt, mely témaválasztás biztosította a konferencia aktualitását, relevanciáját, ezáltal kínált érdekes alapfelvetést a mélységi, élénk és érdektelmező szakmai vitákhoz és eszmecserekhöz.

A konferencia egyértelmű következtetései közé tartozott, hogy tovább nőtt a számvevőszéki munka jelentősége a COVID-19 járvány alatt, egyértelművé vált, hogy gyors reagálással és intézkedésekkel tudnak a számvevőszékek megfelelő válaszokat adni a kialakult helyzetre. A COVID-19 járvány kezelésének egyik fő kérdése, hogyan lehet megtalálni az egyensúlyt az emberi élet védelme és a gazdaság működésének biztosítása között. Ebben a helyzetben még nagyobb jelentősége van a számvevőszékek közötti tudásmegosztásnak, így új szintre kell emelni a számvevőszékek közötti együttműködést.

INTOSAI WGITA E-SEMINAR (2020. NOVEMBER 4-7.)

A Számvevőszék volt a házigazdája a szemináriumnak, mely az októberi munkacsoport ülés folytatásaként az IT öntesztek és a digitális tudatosság témaköréit járta körbe gyakorlatias, aktív résztvevői közreműködést igénylő workshopok keretében. Az eseményen közel 19 országból, több mint 50 résztvevő képviseltette magát.

A digitális tudatossággal foglalkozó workshop kihangsúlyozta a koronavírus járvány okozta kihívásokban rejlő lehetőségeket az online találkozók, a digitális munkakultúra és az eljárási folyamatok megvalósításának tekintetében. A rendkívüli helyzetek kezelése az üzletmenet folytonosságának biztosításával hozzájárul a szervezeti kontinuitás kivitelezéséhez, amelynek fontos indikátora a digitális tudatosság szervezeti szintű erősítése.

V. V4 kapcsolatok bemutatása

LENGYELORSZÁG

A 2020-as évben az Állami Számvevőszék és Lengyelország Számvevőszéke együttműködési megállapodást írt alá a műanyag hulladékkal kapcsolatos közös ellenőrzés témájában. A lengyel intézmény az Állami Számvevőszék által irányított EUROSAI Minőségirányítási Projektcsoport munkájában is szerepet vállalt, illetve aktívan részt vett és tevékenyen hozzájárult a Számvevőszék által szervezett IX. EUROSAI-OLACEFS Közös Konferenciához. Szintén fontos kiemelni, hogy a Lengyel Számvevőszék szakértője vendégelőadóként tartott előadást az INTOSAI WGITA e-Seminárium plenáris szakaszában, amelynek házigazdája szintén az Állami Számvevőszék volt.

SZLOVÁKIA

2020-ban, Karol Mitrik, a Szlovák Számvevőszék elnöke kapta a SOLIDUS Díjat. A szlovákiai partnerintézmény folyamatosan és érdemben hozzájárul az Állami Számvevőszék nemzetközi jó hírűvének, elismertségének növeléséhez, mely indokolta elnökének kitüntetését a SOLIDUS-szal. Többek között, a Szlovák Számvevőszék részt vesz az Állami Számvevőszék által koordinált „A szegénységi küszöb alatt élők felemelésére tett intézkedések” című közös ellenőrzés munkájában, illetve 2020-ban együttműködési megállapodást írtak alá „Lakosság védelme a fertőző betegségek ellen” című közös ellenőrzés témájában. Az együttműködés kétoldalúságát alátámasztja, hogy az Állami Számvevőszék aktívan részt vesz a Szlovák Számvevőszéknél lefolytatott társintézményi felülvizsgálat (peer review) munkájában. Ezenfelül a Szlovák Számvevőszék részt vett az Állami Számvevőszék által irányított EUROSAI Minőségirányítási Projektcsoport munkájában, mint kérdőívet kitöltő intézmény. A számvevőszéki együttműködés jegyében továbbá a Szlovák Számvevőszék részt vett a IX. EUROSAI-OLACEFS Közös Konferencián és az INTOSAI WGITA e-Semináriumon is.

CSEHORSZÁG

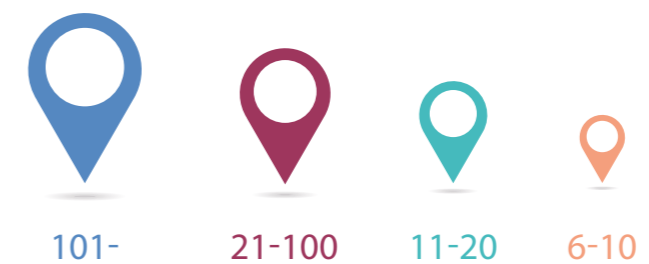
2020-ban Csehország Számvevőszéke aktívan közreműködött az Állami Számvevőszék által irányított EUROSAI Minőségirányítási Projektcsoport munkájában, mint kérdőívet kitöltő intézmény, és mint webinárium résztvevő. Ezenfelül a Szlovák Számvevőszékhez hasonlóan, részt vett a IX. EUROSAI-OLACEFS Közös Konferencia online eseményén is.

Ellenőrzések száma településenként 2013-2020

Ide kattintva, illetve az ASZ honlapjáról (www.asz.hu) a QR-kód segítségével le-töltve szemléletesen megtekinthetők az ellenőrzött szervezetek településenkénti számának évek közötti változásai.

ELLENŐRZÖTT SZERVEZET AZ ADOTT TELEPÜLÉSEN
 AZ 1-5 TARTOMÁNYBA ÖSSZESEN 1403 TELEPÜLÉS TARTOZIK
 ÖSSZESEN: **1560** TELEPÜLÉS ÉRINTETT
 (A TÖBBSZÖR ELLENŐRZÖTT SZERVEZETEK MAGASABB SZÁMMAL SZEREPELNEK)

II. ELLENŐRZÉSI, ELEMZÉSI TAPASZTALATOK

1. Lefedettség vizsgálata

Az Állami Számvevőszék általános hatáskörrel végzi a közpénzekkel és az állami és önkormányzati vagyonnal való felelős gazdálkodás ellenőrzését. Az ellenőrzés alá vont közpénz, illetve vagyon értéke mérhető, meghatározható. A kapott eredmények a számvevőszéki ellenőrzések hasznosulásának indikátoraként tekinthetők, illetve meghatározhatóvá teszik az ellenőrzési lefedettséget. Az Állami Számvevőszék a stratégiai céljával összhangban fokozottan törekszik az ellenőrzési lefedettség növelésére.

A Számvevőszék 2020-ban 1534 szervezet értékeléséről 217 jelentést hozott nyilvánosságra. A beszámolási időszakban – tehát az ellenőrzés jelen idejében – a teljes önkormányzati rendszer integritásának javítása érdekében 3197 önkormányzat és 1284 önkormányzati hivatal kapott tanácsadó támogatást figyelemfelhívó levelek formájában arra, hogy a megnövekedett korrupciós veszélyre megerősíthessék az érdemi integritási kontrollokat. Ezzel a Számvevőszék növelte az ellenőrzések hatásosságát tekintettel arra, hogy még a jelentés kiadása előtt lehetőséget biztosított az ellenőrzött szervezetek számára a közpénzügyi helyzetük, a gazdálkodásuk szabályosságának javítására.

A 2020. év végén 6028 szervezet ellenőrzése volt folyamatban. A 2020. évben lezárt, illetve év végén folyamatban lévő ellenőrzések alapján a 2020. évben együttesen több mint 7500 szervezet esetében – a teljes ellenőrzötti kör körülbelül 36%-át lefedve – járult hozzá a Számvevőszék a közpénzügyi helyzet javulásához, ezzel növekedett a számvevőszéki tevékenység hatásossága.

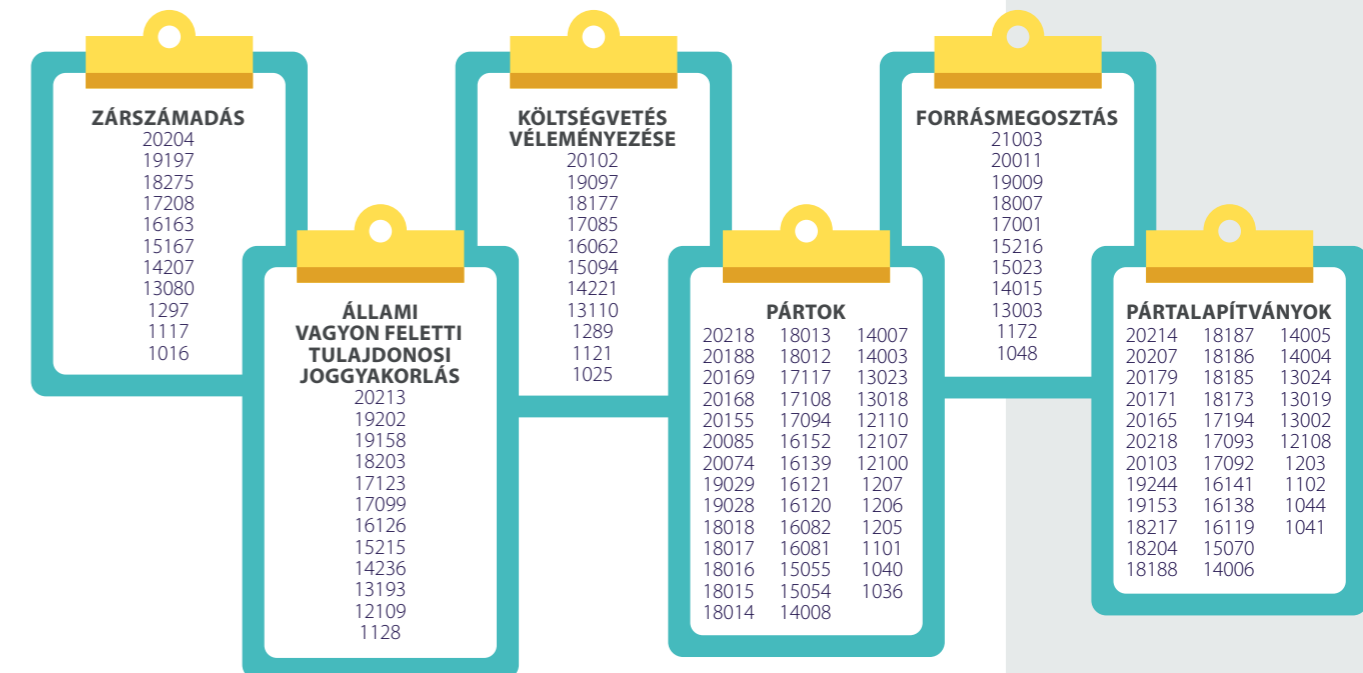
Ellenőrzött közpénz mértéke

I. A törvényi kötelezettség alapján végzett számvevőszéki ellenőrzések tekintetében az ellenőrzött közpénz és vagyon mértéke az alábbiak szerint számszerűsíthető:

- A Számvevőszék Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslat értékelése kapcsán a 2021. évi költségvetési törvényjavaslatban szereplő 23 373,6 Mrd Ft kiadás és a 21 882,4 Mrd Ft bevétel megfelelő tervezettségéről, valamint az államadósság-mutató kidolgozására vonatkozó eljárásokról, a tervezett államadósság összegét megalapozó számításokról, azok alátámasztottságáról, a Stabilitási törvényben rögzített államadósság-szabály érvényesüléséről adott véleményt.
- Magyarország 2019. évi központi költségvetése végrehajtásának ellenőrzése során a Számvevőszék a zárszámadási törvényjavaslat megfelelőségének és az abban szereplő adatok megbízhatóságának ellenőrzését végezte el, így összességében 22 670,1 Mrd Ft teljesített kiadás és 21 542,2 Mrd Ft teljesített bevételről adott értékelést.
- Az állami vagyon feletti tulajdonosi joggyakorlással kapcsolatos tevékenységek ellenőrzésekor az ellenőrzött szervezetekre rábízott vagyon befektetett eszköz értéke összesen 10 608,4 Mrd Ft volt 2019. december 31-én.
- A Nemzeti Adó- és Vámhivatal társasági adóval kapcsolatos feladatellátásának ellenőrzése során a Számvevőszék összesen 1 856,9 Mrd Ft társasági adóbevétel kapcsán értékelte az adóhatóság feladatellátását, a feladatellátás kontrolljai kiépítésének és működtetésének, illetve az egyes tevékenységek szabályszerűségét.

- A Fővárosi Önkormányzatot és a kerületi önkormányzatokat osztottan megillető bevételek 2019. évi megosztását érintően 287,7 Mrd Ft tervezett forrás megosztásának szabályszerűsége került ellenőrzésre.
- Az ellenőrzött pártok és pártalapítványok az ellenőrzött időszakot tekintve összességében 4,8 Mrd Ft költségvetési támogatásban részesültek.

Az Állami Számvevőszék törvényi kötelezettségei alapján a 2010-2020. években végzett ellenőrzéseinek jelentéseit az alábbi ábra mutatja be:

II. A törvényekben megjelölt további ellenőrzési témák alapján a Számvevőszék a következő területeket értékelte:

- A kockázatalapú és moduláris megközelítéssel ellenőrzött költségvetési szervek összességében 1 576,4 Mrd Ft kiadást teljesítettek az ellenőrzött időszakban.
- A Számvevőszék a Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Alap ellenőrzésekor a működés szabályozottsága, az érintettek elégedettsége és az informatikai rendszerek kialakítása és működtetése kapcsán összesen 1 299,1 Mrd Ft bevétel és kiadás kapcsán adott értékelést.
- Az önkormányzatok pénzügyi monitoring alapján végzett ellenőrzésével érintett önkormányzatok összesen 288,5 Mrd Ft kiadást teljesítettek.
- A vagyongazdálkodás, valamint a nemzeti vagyon védelme tekintetében ellenőrzött köztisztviselői költségvetési szervek mérlegfőösszege az ellenőrzött időszakban összességében 284,1 Mrd Ft volt.
- A kockázatalapú és moduláris megközelítéssel ellenőrzött önkormányzatok és önkormányzati költségvetési szervek összességében 111,1 Mrd Ft kiadást teljesítettek az ellenőrzött időszakban.
- A többségi állami és önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok integritásának ellenőrzése során értékelt szervezetek mérlegfőösszege az ellenőrzött időszakban 116,5 Mrd Ft volt.
- A működési és a gazdálkodási környezet kialakítása és a költségvetési támogatások szabályszerű felhasználása kapcsán értékelt nem állami humánszolgáltató szervezetek az ellenőrzött időszakban összesen 80,9 Mrd Ft költségvetési támogatásban részesültek.

A moduláris megközelítés biztosította, hogy egy témacsoportos ellenőrzésen belül is lehetőség legyen egyedi, az adott szervezetenél azonosított kockázatokra, a felmerülő szabálytalanságokra fókuszáló ellenőrzésre. Az ellenőrzési program modulok a kockázattertelézés függvényében rakhatók össze egy-egy ellenőrzéssé, hogy a lényegességet megragadva adott szervezetenél a lehető legnagyobb hozzáadott értéket biztosítsák az ellenőrzések során. E módszertani fejlesztés következtében az ellenőrzések még hatékonyabbakká váltak, továbbá lehetőséget teremtettek a bizonyítékok még pontosabb definiálására és célzottá válására.

- A működés és gazdálkodás szabályozottsága, a gazdálkodás elszámoltathatósága és a támogatások felhasználásának átláthatósága kapcsán értékelt alapítványok és közalapítványok az ellenőrzött időszakban összesen 49,3 Mrd Ft költségvetési támogatásban részesültek.
- Az állami- és önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok vagyongazdálkodásának ellenőrzésével érintett szervezetek mérlegfőösszege az ellenőrzött időszakban összességében 47,1 Mrd Ft volt.
- A működési és a gazdálkodási környezet kialakítása és a költségvetési támogatások szabályszerű felhasználása kapcsán értékelt köztisztviselők az ellenőrzött időszakban összesen 1,4 Mrd Ft költségvetési támogatásban részesültek.

A Számvevőszék az ellenőrzései során az elmúlt évben is gyakran élt a statisztikai mintavétel módszerével. Ezzel a módszerrel a Számvevőszék az ellenőrzés alá vont teljes sokaságra releváns megállapításokat tudott tenni. A mintavételt, mint ellenőrzési módszert a Számvevőszék az egyedi és a moduláris ellenőrzések során alkalmazta a 2020. évben. Az ellenőrzések során az egyszerű véletlen, rétegzett véletlen és pénzegység alapú mintavételi eljárások kerültek alkalmazásra. Egyes esetekben a mintavétel a lényeges sokaságon került végrehajtásra a lényegességi szempontok érvényesítése érdekében.

A 2020. évben közzétett 217 db számvevőszéki jelentésből 61 db érintett mintavétellel. Az érintett ellenőrzések során összesen 12 843 db mintavételt értékelt ki a Számvevőszék munkatársai 6 442, 3 Mrd Ft értékben.

A mintavételek mennyiségét és értékét tekintve kiemelkedik Magyarország 2019. évi központi költségvetése végrehajtásának ellenőrzése, mely során a Számvevőszék 6 340 db mintavételt értékelt ki összesen 3 698,0 Mrd Ft értékben. Jelentős, ezért kiemelendő az állam kisebbségi tulajdonlásának ellenőrzése során ellenőrzött mintavételek értéke, mely elérte a 2 642,2 Mrd Ft-ot 245 db mintavétel kiértékelésén keresztül. A fennmaradó 58 db jelentés során 6 258 db mintavétel került kiértékelésre, összesen 102,1 Mrd Ft értékben.

Mintavételes ellenőrzést alkalmazott a Számvevőszék a már említett zárszámadás és az állam kisebbségi tulajdonlásának ellenőrzésén túl a pártok, a pártalapítványok és a köztisztviselők, a moduláris megközelítéssel ellenőrzött költségvetési szervek, állami és önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok esetében. A moduláris megközelítéssel végrehajtott ellenőrzés során a mintavételek kiértékelése jellemzően az integritás- és belső kontrollrendszer kialakításához és működtetéséhez és a vagyongazdálkodáshoz kapcsolódottak.

A 2020. évben az ellenőrzési lefedettség széleskörű volt

A számvevőszéki ellenőrzések számos, különböző típusú ellenőrzött szervezetet érintettek, így különösen a központi és az önkormányzati alrendszer szervezeteit, a többségi állami és önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságokat, valamint a költségvetési támogatásban részesülő egyéb szervezeteket (egyesületek, alapítványok, egyéb gazdasági társaságok, köztisztviselők).

A 2020-ban ellenőrzött szervezetek a központi költségvetési szervekre és az önkormányzatokra jellemző általános közigazgatáson túlmenően a tevékenységek széles körét végzik.

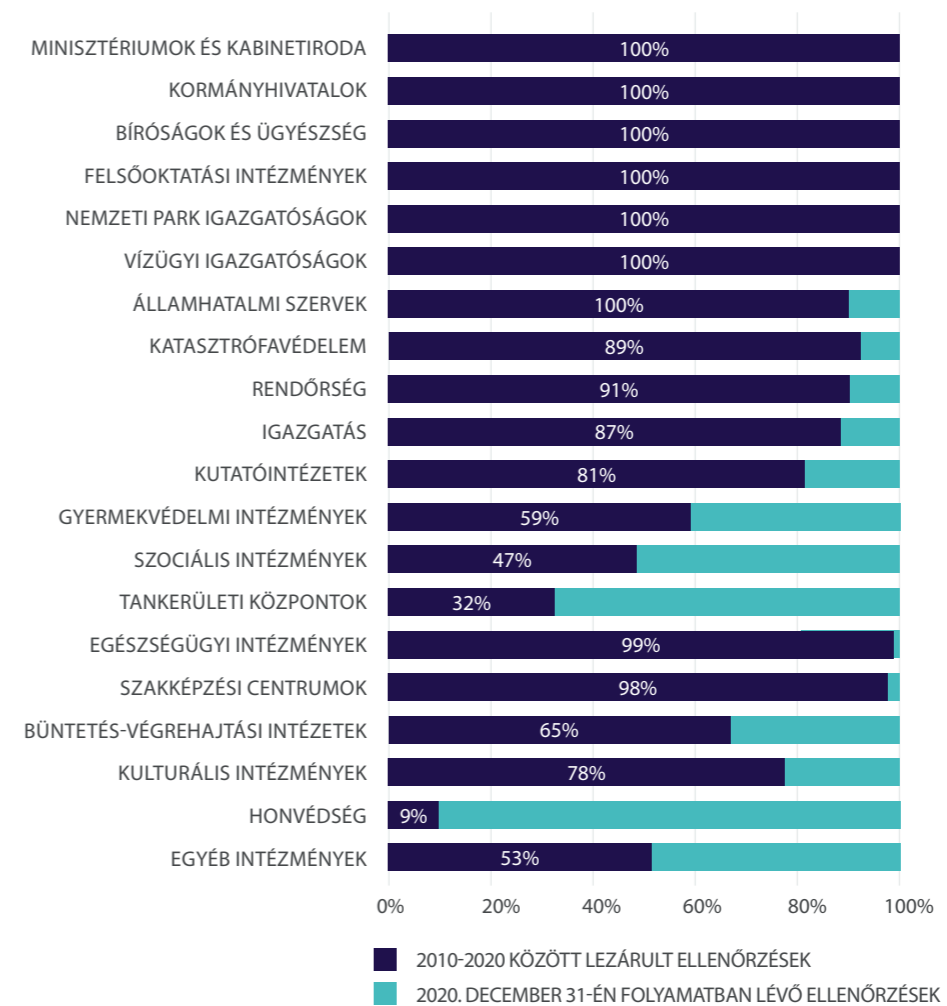
A Számvevőszék ellenőrzései:

- az oktatás,
- az egészségügyi és szociális ellátás,
- a mezőgazdaság,
- a kereskedelem,
- a szállítás,
- a pénzügyi-biztosítási tevékenység,
- a szakmai tudományos tevékenység,
- a művészeti, egyházi, a politikai és érdekképviseleti közéleti tevékenységek területén közfeladatokat ellátó szervezetekre is kiterjedtek, esetükben sem marad közpénz őrízetlenül.

A 2020. évben elkezdett és 2021. évben folytatódó ellenőrzésekkel a Számvevőszék tovább növeli az önkormányzatok és társulások által fenntartott intézmények ellenőrzésének számát. Így górcső alá kerülnek a közétkeztetést, az óvodai és bölcsődei nevelést, nyilvános könyvtári ellátást, egészségügyi és szociális ellátást biztosító, valamint az önkormányzati intézmények ellátó, kiegészítő szolgálatait végző (intézményfenntartó, gazdasági ellátó) és kulturális szervezetek is. A 2020. év végén folyamatban lévő ellenőrzések érintik a rendszeres állami támogatásban nem részesülő pártokat, valamint az egyéb szervezeteket is, ezzel nemcsak egy-egy szegmens lefedettségét növeli a Számvevőszék, hanem az ellenőrzött szervezetek körét is.

A központi alrendszer szervezeteinek ellenőrzéssel történő lefedettsége alakulását a 2010-2020. években lezárult, valamint a 2020. december 31-én folyamatban lévő ellenőrzésekkel érintett szervezetek száma alapján a következő ábra szemlélteti:

A KÖZPONTI ALRENDSZER INTÉZMÉNYEI ELLENŐRZÉSSEL TÖRTÉNŐ LEFEDETTSÉGÉNEK ALAKULÁSA FŐBB INTÉZMÉNYCSOPORTONKÉNT (%)

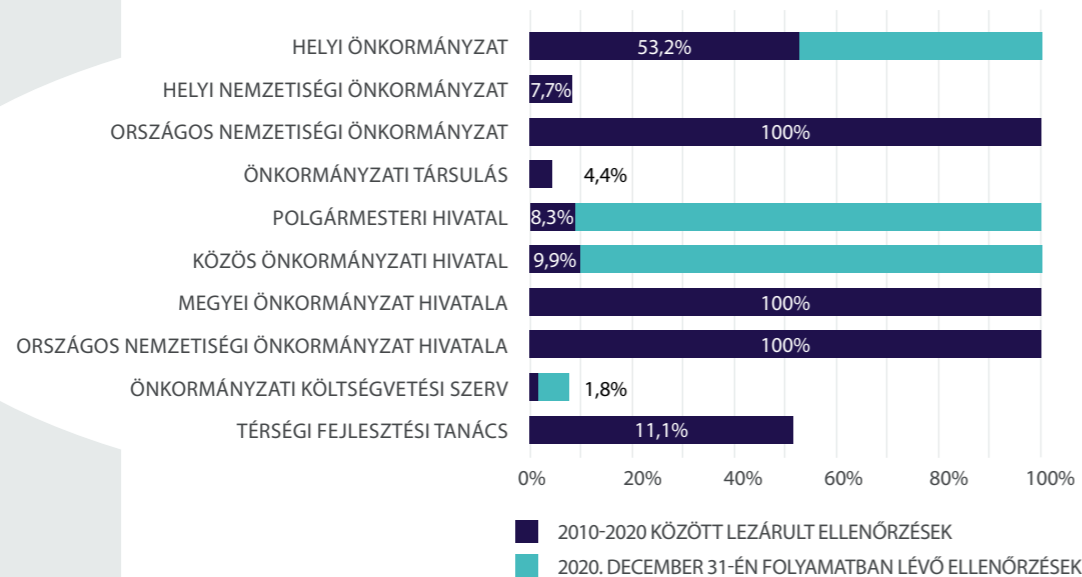
A központi alrendszer szervezeteinek 72,8%-át legalább egyszer ellenőrizte az Állami Számvevőszék az elmúlt 10 évben. A 2020. évben megkezdett ellenőrzésekkel a lefedettség 98,8%-ra nő, teljes körűvé válik a rendvédelmi és államhatalmi szervek, az igazgatás, a kutatóintézetek, a gyermekvédelmi és szociális intézmények, valamint a tankerületi központok ellenőrzöttsége. A fenti ábra rámutat azokra az intézménycsoportokra is, amelyek lefedettsége még a 2020. év végén folyamatban lévő ellenőrzésekkel sem éri el a 100%-ot, ennek oka, hogy a 2020. évben újonnan alakult költségvetési szerveket még nem érintette számvevőszéki ellenőrzés.

Az ÁSZ teljes körűen ellenőrizte

- a minisztériumokat,
- a kormányhivatalokat,
- a bíróságokat,
- az ügyészséget,
- a vízügyi igazgatóságokat,
- a nemzeti parkokat,
- a felsőoktatási intézményeket.

Az önkormányzati alrendszerbe tartozó szervezetek átlagos lezárt ellenőrzési lefedettsége 17,8%-os volt 2020. december 31-én. A lefedettség alakulásának szervezetszoportonkénti megoszlását – a folyamatban lévő ellenőrzéseket is számba véve – az alábbi ábra mutatja be:

AZ ÖNKORMÁNYZATI ALRENDSZER INTÉZMÉNYEI ELLENŐRZÉssel TÖRTÉNŐ LEFEDETTSÉGÉNEK ALAKULÁSA FŐBB INTÉZMÉNYCSOPORTONKÉNT (%)

Az Állami Számvevőszék az önkormányzati alrendszerben az országos nemzetiségi önkormányzatokat és hivatalaikat, valamint a megyei önkormányzatokat és hivatalaikat teljes körűen ellenőrizte 2010-2020. között. A 2020. évben megkezdett, de év végén még folyamatban lévő, az önkormányzatok integritásának ellenőrzésével és pénzügyi monitoring ellenőrzésével a helyi önkormányzatok, a polgármesteri hivatalok és a közös önkormányzati hivatalok ellenőrzési lefedettsége teljes körűvé válik, az átlagos lefedettség 42,1%-ra nő. Az önkormányzati társulások, valamint a helyi önkormányzatok és társulások által fenntartott költségvetési intézmények 2021. évre tervezett monitoring és kockázatalapú ellenőrzésével a lefedettség számottevően nő ezekben a szervezeti szegmensekben is.

A 2010-2020. években lezárt számvevőszéki ellenőrzések alapján a többségi állami tulajdonban lévő gazdasági társaságok körének lezárt ellenőrzési lefedettsége 38,5%-os a 2020. december 31-én működő társaságok alapsokaságához viszonyítva. A többségi állami és önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok integritásának 2020. évben indult ellenőrzésével a lefedettség közel teljes körűvé válik.

A többségi önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságoknál a 2010-2020. években lezárt és a 2020. év végén folyamatban lévő számvevőszéki ellenőrzések alapján a lefedettség közel 30%-os.

A 2020. év végén folyamatban lévő és 2021. első két hónapjában megkezdett számvevőszéki ellenőrzésekkel érintettek számát mutatja be az alábbi táblázat.

Folyamatban lévő ellenőrzések	Folyamatban lévő ellenőrzések - Ellenőrzöttek száma (db) 2020. december 31-én	2021. január-február hónapban megkezdett ellenőrzésekkel érintett szervezetek (db)
Egyedi témák ellenőrzése	12	35
Központi alrendszer ellenőrzése	201	23
Önkormányzati alrendszer ellenőrzése	5218	81
Pártok, pártalapítványok ellenőrzése	189	0
NÁH és egyéb szervezetek ellenőrzése	211	20
Nemzeti tulajdonú gazdasági társaságok ellenőrzése	159	245
Utóellenőrzések	38	9
Összesen:	6028	413

Az Állami Számvevőszék célja, hogy növelje az ellenőrzési lefedettséget az egyes szervezeti szegmensekben, ezzel fokozva a számvevőszéki tevékenység hatását, a közpénzügyi helyzet javulásához való hozzájárulást.

2. A nemzeti vagyonnal való gazdálkodás és a pénzügyi gazdálkodás ellenőrzése

Magyarország Alaptörvénye a nemzeti vagyon kezelésének és védelmének céljaként a közérdek szolgálatát, a közös szükségletek kielégítését és a természeti erőforrások megővését, valamint a jövő nemzedékek szükségleteinek figyelembe vételét jelöli meg. Az Alaptörvény azt is rögzíti, hogy minden gazdálkodó köteles a nemzeti vagyont és a közpénzeket az átláthatóság és a közélet tisztaságának elve szerint kezelni, és a közpénzekre vonatkozó gazdálkodásával a nyilvánosság előtt elszámolni.

A nemzeti vagyonnal, valamint a közpénzekkel való gazdálkodás alapvető célja tehát a közfeladatok ellátása. Ennek során alapvető társadalmi elvárás a közvagyonnal és a közpénzekkel való átlátható és elszámoltatható gazdálkodás. Ezek figyelembevételével a Számvevőszék tevékenységében 2020-ban is kiemelt terület volt a nemzeti vagyonnal való gazdálkodás és a pénzügyi gazdálkodás ellenőrzése.

A Számvevőszék a nemzeti vagyonnal és közpénzekkel való gazdálkodásra irányuló ellenőrzéseit 2020-ban is az önkormányzatoknál, az államháztartás központi alrendszerénél, valamint azoknál az államháztartáson kívüli szervezeteknél végezte, amelyek nemzeti vagyonnal, illetve központi költségvetési és önkormányzati támogatásokkal, azaz közpénzekkel gazdálkodtak, közfeladatot láttak el. Az ellenőrzésekkel a Számvevőszék hozzájárul a szabályszerű gazdálkodáshoz, az átláthatóság és az elszámoltathatóság érvényesüléséhez, a nemzeti vagyonnal való felelős gazdálkodáshoz, ezáltal a feladatellátás eredményességéhez. Mindezzel a Számvevőszék támogatja a közpénzügyi helyzet javulását, a közbizalom erősítését és a „jól irányított állam” működését.

A közpénzekkel és a közvagyonnal való átlátható és elszámoltatható gazdálkodás érdekében 2020-ban a Számvevőszék megfelelési és teljesítmény-ellenőrzési módszerek alkalmazásával végezte ellenőrzéseit. A megfelelési ellenőrzések hozzájárulnak ahhoz, hogy az ellenőrzött szervezetek, illetve tevékenységeik megfeleljenek a vonatkozó jogszabályi előírásoknak, a teljesítmény-ellenőrzések elősegítik a gazdaságosság, az eredményesség és a hatékonyság elveinek érvényesülését.

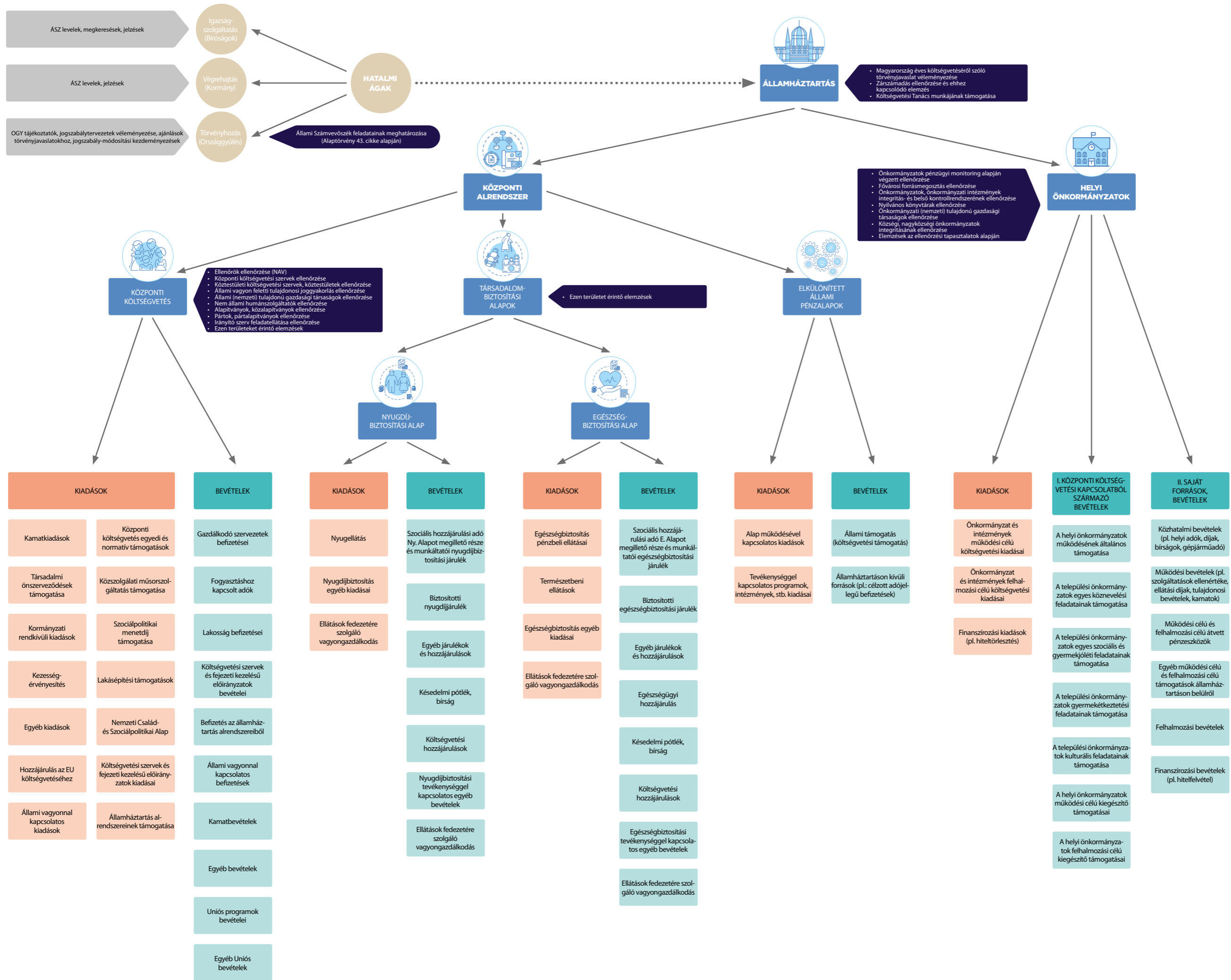
A nemzeti vagyonnal való gazdálkodás és a pénzügyi gazdálkodás ellenőrzése során is a Számvevőszék dokumentum-alapú megközelítési módszereket alkalmazott. Ez a megközelítési módszer biztosítja, hogy az ellenőrzési megállapítások bizonyítékokon, az ellenőrzött időszakban rendelkezésre álló dokumentumokon alapuljanak, továbbá biztosítja az ellenőrzött szervezetek azonos szempont szerinti, objektív ellenőrzését.

Az önkormányzatok, a központi költségvetési szervek és a nemzeti tulajdonú társaságok ellenőrzéseinek a Számvevőszék azokra a tevékenységi területekre fókuszált, ahol javaslati széles társadalmi körben leginkább hasznosulni tudnak.

A Számvevőszék ellenőrzési megállapításait tartalmazó jelentéseit nyilvánosságra hozta, és a közpénzügyi helyzet javulását szolgálták az ellenőrzöttek részére megküldött figyelemfelhívó levelek is.

ÖNKORMÁNYZATOK GAZDÁLKODÁSA, PÉNZÜGYI EGYENSÚLYA

A Számvevőszék továbbra is kiemelt figyelemmel kíséri az önkormányzatok pénzügyi egyensúlyi helyzetére hatást gyakorló kockázatok alakulását, a pénzügyi sérülékenységet okozó folyamatokat, az önkormányzati alrendszert veszélyeztető rendszeregyensúlyi kockázatokat. A 2011-2014. között végbement adósságkonszolidáció az önkormányzatok pénzügyi egyensúlyi helyzetére kedvező hatást gyakorolt. A gazdálkodás során felmerülő veszélyek miatt, azok kezelése nélkül ugyanakkor az adósságállomány újratermelődhöz.

Ezért kiemelt fontosságú az önkormányzatok pénzügyi egyensúlyi helyzetére ható kockázatok feltárása. A Számvevőszék ellenőrzési megállapításai felhívják az önkormányzatok figyelmét az esetleges kedvezőtlen folyamatokra, a szükséges intézkedések megtételére annak érdekében, hogy a konszolidáció eredményei, a pénzügyi egyensúly hosszabb távon is fenntarthatóak legyenek.

A Számvevőszék 2020-ban a megyei önkormányzatok, a megyei jogú városok önkormányzatai, a fővárosi és a fővárosi kerületek önkormányzatai gazdálkodásának kockázatait értékelte a 2018-2019. évek tekintetében. A Magyar Államkincstár központi információs rendszerében lévő önkormányzati éves költségvetési beszámolók adatait felhasználva 66 önkormányzat önkormányzati szintű kockázatait értékelte a pénzügyi gazdálkodás, az eladósodás és a vagyongazdálkodás területén. A pénzügyi monitoringon alapuló ellenőrzéssel a Számvevőszék előmozdítja a beazonosított kockázatok kezelését.

A 66 önkormányzat tekintetében a Számvevőszék megállapította, hogy az önkormányzatok pénzügyi gazdálkodásának fenntarthatósága, az önkormányzatok pénzügyi egyensúlya a 2018-2019. években biztosított volt. A felhalmozási kiadások finanszírozása ugyanakkor a 2019. évben kockázatot jelentett a pénzügyi egyensúly biztosítására. Az önkormányzatok tárgyévi pénzügyi pozíciójának egyenlege a 2018-2019. években pozitív volt, de a csökkenő tendencia kockázatot jelez. Az önkormányzatok a könyvviteli mérlegben kimutatott vagyon értékét növelték, a szükséges eszközpótlásról gondoskodtak.

A 2018-2019. évi beszámoló adatok alapján a megyei önkormányzatok, a megyei jogú városok önkormányzatai, a fővárosi és a fővárosi kerületek önkormányzatainak pénzügyi egyensúlya a feladatok és gazdálkodási feltételek lényeges változása nélkül fenntartható, rövidtávon rendszerszintű beavatkozást nem igényel. A működési jövedelem többlet fedezetet biztosított a felhalmozási költségvetés 2019. évi negatív egyenlegére, valamint a hitelek törlesztésére is. A külső források visszafizetési kötelezettségének növekedése, az elindult fejlesztések finanszírozása és a kapcsolódó fenntartási kiadások azonban kockázatot jelentenek az önkormányzatok eladósodására, ezért azok kezelése odafigyelést igényel. Az eladósodás rendszerszintű kockázata nem állt fenn. Az önkormányzatok pénzügyi pozíciója az időszakban ugyan romlott, de a vagyon növekedése a felmerülő pénzügyi kockázatokat mérsékelte, az eszközpótlásról az önkormányzatok gondoskodtak. A pénzügyi egyensúly megteremtése, fenntartása érdekében, figyelemmel a koronavírus járvány miatt megváltozott körülményekre, az arra adott válaszok tekintetében a kockázatokat a 2020. évre értékelni és kezelni kell.

AZ ÁLLAMHÁZTARTÁS KÖZPONTI ALRENDSZERE

Az állami vagyon feletti tulajdonosi joggyakorlás

A Számvevőszék a közvagyonnal való felelős gazdálkodás elősegítése érdekében, törvényi kötelezettségének is eleget téve minden évben ellenőrzi az állami vagyon feletti tulajdonosi joggyakorlással kapcsolatos tevékenységeket. Ezzel a Számvevőszék hozzájárul a jól irányított állam működéséhez és objektív képet szolgáltat a közvagyonnal való felelős gazdálkodás megvalósulásáról.

Az ellenőrzés megállapította, hogy a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. és a Nemzeti Földügyi Központ tulajdonosi joggyakorlása 2019-ben megfelelt a jogszabályi előírásoknak, a rábízott állami vagyonnal összefüggő nyilvántartási, beszámolási, vagyon megóvási kötelezettségeiket szabályszerűen teljesítették. Feladatellátásukkal hozzájárultak a nemzeti vagyon megőrzéséhez, kezeléséhez és védelméhez Alaptörvényben rögzített céljának és követelményének érvényesüléséhez. A tulajdonosi joggyakorló szervezetek által kiépített kontrollrendszer biztosította az állami vagyon feletti tulajdonosi joggyakorlás – a nemzeti vagyonnal való átlátható és felelős gazdálkodás – szabályszerű ellátását. A szervezeti és a gazdálkodási kereteket a jogszabályi előírásokkal összhangban kialakították. Az integrált kockázatkezelési rendszer, az információs és kommunikációs rendszer, valamint a nyomon követési rendszer kialakítása és működtetése szabályszerű volt.

A tulajdonosi joggyakorló szervezetek az állami tulajdonú ingatlanok vagyonkezelésbe adása, valamint értékesítése során a vonatkozó jogszabályi előírások betartásával, továbbá a tulajdonosi joggyakorlással összefüggő ellenőrzések elvégzésével hozzájárultak az állami vagyon megóvásához.

Központi költségvetési szervek

A központi alrendszer részét képező intézmények alapvető rendeltetése a közfeladatok ellátásának biztosítása. A központi alrendszerbe tartozó, a közpénzek felhasználásában meghatározó intézmények pénzügyi és vagyongazdálkodása és feladatellátása jelentős hatást gyakorol/hat a költségvetés egyensúlyának fenntartására. Hatással vannak továbbá az állami vagyonnal való gazdálkodás minőségére, illetve közfeladat ellátásuk révén az állampolgárok életminőségére. A Számvevőszék rendszeresen ellenőrzi ezen intézményeknél a vagyonnal való felelős gazdálkodási környezet kialakítását és működtetését, a vagyont érintő változásokat, az elszámolások átláthatóságát, a nyilvántartások valódiságát, értékelésük megfelelőségét, továbbá a költségvetési szerv könyveiben, mérlegében az állami vagyon kimutatásának és a mérleg alátámasztásának szabályszerűségét.

Az „Agráriskolák ellenőrzési tapasztalatai” című, 2020-ban megjelent számvevőszéki elemzés arra a következtetésre jutott, hogy az agráriskolák vezetői irányítási rendszere 2016-2017-ben nem biztosította az átlátható, elszámoltatható és ellenőrizhető közpénzfelhasználást. Az elemzésben a Számvevőszék összesen 45 mezőgazdasági szakképző iskola ellenőrzési tapasztalatait összegezte, amelyben az elemzők arra is felhívták a figyelmet, hogy a gazdálkodási és nyilvántartási szabálytalanságok magukban hordozzák a korrupció és a visszaélések bekövetkezésének kockázatát. Az elemzés kiemeli, hogy a magyar jogszabályi előírások megfelelő keretet nyújtanak ahhoz, hogy azok betartása esetén az intézmények szabályszerűen és törvényesen működhessenek. A 2020. évben ellenőrzött 17 agrárszakképző iskola ellenőrzésénél tapasztaltak azonosak az elemzésben leírtakkal.

A 40 szakképzési centrum ellenőrzése során arra a következtetésre jutott a Számvevőszék, hogy indokolt volt a szakképzési centrumok pénzügyi, gazdálkodási tevékenységének megerősítése, az ennek irányításáért felelős kancellári rendszer létrehozása. Az ellenőrzött 40 szakképzési centrum közül 36 szervezet esetében a kialakított számviteli szabályozás 2018-ban nem felelt meg a jogszabályi előírásoknak, ami kockázatot jelentett a közpénzek felhasználásának átláthatóságára, elszámoltathatóságára és a felelős gazdálkodásra. 39 szakképzési centrum nem biztosította a jogszabályban meghatározott nyilvántartások és 34 szakképzési centrum az éves költségvetési beszámoló szabályszerűségét, ezáltal nem teremtették meg a közpénzekkel és a nemzeti vagyonnal történő felelős gazdálkodás alapvető feltételeit.

A kórházak irányítását támogató értékelések 2020-ban is folytatódtak, amelyek már előrelépést mutattak a kórházak gazdálkodásában. A 2016-2018. között ellenőrzött egészségügyi, illetve szociális intézmények utóellenőrzései során kiderült, hogy a 24-ből 22 egészségügyi, illetve szociális intézménynél javult a közpénzügyi helyzet, csökkent a szabálytalan működés kockázata. A vezetők intézkedéseket tettek a törvényi megfelelés, illetve az irányítási és gazdálkodási kockázatok mérséklése érdekében. 41 egészségügyi intézmény gazdálkodási kockázatainak értékelésénél 29 intézmény vezetője már gondoskodott a gazdálkodásban fennálló kockázatok kezeléséről 2017-et követően. Ezek az intézmények igazolták a közpénzekkel való átlátható és elszámoltatható gazdálkodás feltételeinek kialakítását.

Nyilvános könyvtári ellátást végzők ellenőrzése

A könyvtárak felbecsülhetetlen nemzeti értékeket, az egyetemes kultúrához kapcsolódó dokumentumokat, gyűjteményeket őriznek. A könyvtári ellátás fenntartása és fejlesztése az állampolgárok és a közösségek egészére nézve kiemelkedő közérdek. A könyvtárak fenntartására fordított közpénzek nagyságára, a könyvtárak fenntartóinak sokszínűségére, a nyilvános könyvtárak számosságára, valamint a könyvtárak által kezelt speciális vagyoni körre tekintettel a Számvevőszék 2018-ban kezdte meg a nyilvános könyvtári ellátás működésének ellenőrzését, ami 2020-ban is folytatódott.

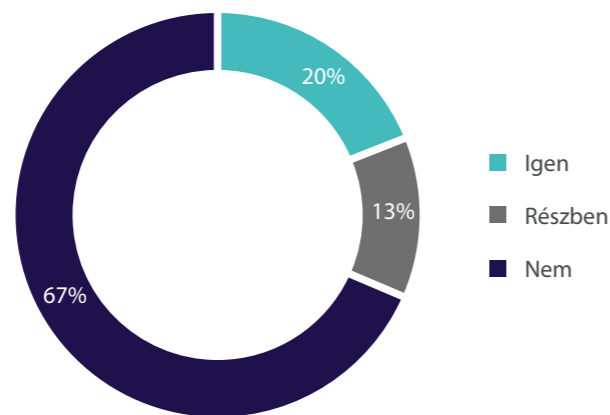
A kockázatértékelésen alapuló ellenőrzés a pénzügyi és vagyongazdálkodás lényeges területeire terjedt ki, és a súlypontok meghatározásával lehetőséget biztosított a kockázatok beazonosítására. A 27 ellenőrzött könyvtárból 11 könyvtárnál tapasztalt az ellenőrzés jogkövető magatartást 2017-2018-ban. Négy könyvtár magas kockázatúnak minősült, mivel a számviteli keretek hiányos kialakítása nem biztosította a szabályszerű közpénzfelhasználást. Továbbá leltárral alátámasztott mérleg hiányában a könyvtárak éves költségvetési beszámolója nem volt megalapozott, a vagyon védelme nem volt biztosított.

Az ellenőrzés arra is rámutatott, hogy az ellenőrzött könyvtárak szabályozottsága 2017-et követően javult. A jobb szabályozási környezetben gazdálkodó könyvtáraknál a közpénzfelhasználás 2019-re alacsonyabb kockázatot hordoz.

MTA kutatóintézetek

Magyarország versenyképességének és a magyar gazdaság fejlődésének meghatározó tényezője a kutatás-fejlesztésre és az innovációra fordított hazai és uniós források eredményes, hatékony felhasználása. A magyar kutatás-fejlesztés területén kiemelt szerepet játszik a központi költségvetésből biztosított támogatás felhasználásával működtetett, 2019. szeptember 1-jétől az Eötvös Loránd Kutatói Hálózat Titkárságának irányítása alá került 15 kutatóintézet, kutatóközpont (a továbbiakban egységesen: kutatóintézetek). A kutatás-fejlesztési közfeladat eredményes ellátásának feltétele, hogy az ehhez szükséges eszközök a kutatási tevékenységet ténylegesen végző kutatóintézeteknél rendelkezésre álljanak, továbbá ezekkel a közfeladatok érdekében, átlátható és elszámoltatható módon, a vagyon megőrzését biztosítva gazdálkodjanak.

BIZTOSÍTOTTÁK-E A KUTATÓINTÉZETEK A VAGYON MEGŐRZÉSÉT 2016-2018. ÉVEKBEN?

Az ellenőrzött kutatóintézetek 2016-2018. között mintegy 45 Mrd Ft költségvetési támogatásban részesültek, emellett 2018-ban több mint 87 Mrd Ft közvagyonnal gazdálkodtak és 4200 alkalmazottat foglalkoztattak.

Három kutatóintézet az ellenőrzött időszak minden évében gondoskodott a vagyongazdálkodás alapvető feltételeinek megteremtéséről. Két ellenőrzött esetben 2016-ban és 2017-ben hiányosságokat azonosított az ellenőrzés, ugyanakkor az ellenőrzött időszak végére a vagyongazdálkodás lényeges területei szabályszerűvé váltak. A jó gyakorlatok mellett az ellenőrzések lényeges szabálytalanságokat tártak fel 10 kutatóintézet vagyongazdálkodásában, amelyek kockázatot jelentettek a vagyon megőrzésére, célszerű felhasználására és a kutatási közfeladat ellátására. Azokban az esetekben, amelyek során a kutatóintézet nem rendelkezett szervezeti és működési szabállyal, nem volt biztosított a szabályszerű vagyongazdálkodáshoz szükséges alapvető szervezeti és felelősségi feltétel. Számviteli szabályozás hiányában nem biztosították, hogy az éves beszámoló valós és megbízható képet mutasson a kutatóintézet vagyonáról. Azok a kutatóintézetek, amelyek nem készítettek a jogszabályi előírások szerinti leltárt, nem igazolták, hogy az éves beszámolóban szereplő tételek a valóságban is megtalálhatók, és hogy a közvagyonba tartozó eszközök rendelkezésre állnak a közfeladat ellátásához.

NEMZETI TULAJDONÚ GAZDASÁGI TÁRSASÁGOK

2020-ban is folytatódott a nemzeti tulajdonban álló gazdasági társaságok ellenőrzése, mivel jelentős szerepük van a nemzeti vagyon megőrzésében és gyarapításában, az általuk kezelt vagyon értéke számottevő, jelentős mértékben befolyásolják az ország gazdasági teljesítményét, állami vagy önkormányzati feladatot látnak el. A nemzeti tulajdonú gazdasági társaságok tevékenysége, gazdálkodásuk minősége, hatékonysága és eredményessége nagymértékben érinti az általuk végzett szolgáltatásokat igénybe vevő

lakosság életminőségét, biztonságát, egészségét és jólétét, és hozzájárul a felelős közpénzgazdálkodáshoz. A gazdasági társaságoknak a köz érdekét szolgáló célszerű, szabályszerű és eredményes működése az egyik legfontosabb társadalmi cél. A feladatellátáshoz nemzeti vagyont (állami vagy önkormányzati), illetve közpénzt (költségvetési támogatást) használnak fel. A gazdasági társaságok egy része kormányzati szektorba sorolt egyéb szervezetnek minősül, ezért gazdálkodásuk, hiteleik, adósságszolgálatuk hatással van az államadósságra is, ugyanakkor nagy a gazdálkodási szabadságuk. Ezért fontos társadalmi elvárás, hogy a nemzeti vagyonnal és a közpénzekkel szabályszerűen, átláthatóan és elszámoltathatóan gazdálkodjanak.

A Számvevőszék a nemzeti tulajdonban, többségi nemzeti tulajdonban lévő gazdasági társaságokat érintően 2020-ban is a vagyongazdálkodás, vagyonérték megőrző és gyarapító tevékenység szabályszerűségét ellenőrizte. Azoknál a társaságoknál, amelyeknél a beszámoló mérlegének tételeit leltárral nem, vagy nem megfelelő módon támasztották alá, illetve leltározási kötelezettségüket elmulasztották, a vagyon védelme, a vagyonnal való gazdálkodás átláthatósága, elszámoltathatósága nem volt biztosított. A számviteli beszámoló alapját képező számviteli szabályozás hiánya miatt a szabályszerű elszámolások, a közpénzekkel való átlátható gazdálkodás és vagyongazdálkodás feltételei nem voltak biztosítottak.

A Számvevőszék azt is értékelte, hogy a tulajdonosi joggyakorló kialakította-e a gazdasági társasága feletti tulajdonosi joggyakorlás kereteit, a tulajdonosi jogokat megfelelően gyakorolta-e és kötelezettségeit teljesítette-e. A tulajdonosi joggyakorlás keretei körében, ha a tulajdonosi joggyakorló nem tett eleget a vezető tisztségviselők, a felügyelő bizottsági tagok és a vezető munkakörben dolgozó munkavállalók javadalmazására vonatkozó szabályzat készítési kötelezettségének, a tulajdonosi joggyakorlás nem volt átlátható és elszámoltatható, ami növelheti az integritás kockázatait és a csalás veszélyét. A társaság beszámolójának a felügyelő bizottság írásos véleményének hiányában történő elfogadásakor a tulajdonosi kontroll nem volt biztosított. A tulajdonos a vagyonnal való gazdálkodás szabályszerűségéről nem győződött meg, a felügyelő bizottság nem látta el feladatát.

A Számvevőszék kiemelten fontosnak tartja az ellenőrzések során feltárt szabálytalanságok mielőbbi megszüntetését, ezzel is elősegítve a közpénzügyi helyzet javulását. Ennek előmozdítása érdekében a nemzeti tulajdonú gazdasági társaságok ellenőrzése kapcsán lehetőséget biztosított arra, hogy az ellenőrzötték már az ellenőrzés közben megfogalmazzák a hiányosságok kijavítására tervezett intézkedéseket, vagy nyilatkozhatnak az időközben megtett intézkedésekről.

ÁLLAMHÁZTARTÁSON KÍVÜLI SZERVEZETEK

Nem állami humánszolgáltatók

A szociális gondoskodást igénylők védelme, illetve a köznevelési feladatok ellátása az Alaptörvényben meghatározott, a társadalom szempontjából fontos tevékenységek, amelyek államháztartáson kívüli szervezetek általi végzését jogszabályok teszik lehetővé. Mindehhez a központi költségvetés évente jelentős összegű támogatással járul hozzá. Az államháztartáson kívüli, humánszolgáltatást végző intézmények az igényelt közpénzekből társadalmilag hasznos, közérdekű tevékenységet végeznek, illetve közfeladatokat látnak el. Minden közpénzfelhasználónak, így az intézményfenntartóknak is ellenőrizhetőnek, elszámoltathatónak és átláthatónak kell lennie. Ezért a Számvevőszék ellenőrzésének fő területei a számviteli szabályozottság, a beszámolási kötelezettség teljesítése és a költségvetési támogatás cél szerinti felhasználásának igazolását biztosító elkülönített nyilvántartások voltak.

A megfelelő számviteli szabályozás hiányában a fenntartók nem biztosították a költségvetési támogatások szabályszerű felhasználása elszámoltathatóságának a feltételeit. Amennyiben a fenntartó nem rendelkezett szabályszerű számviteli beszámolóval a költségvetési támogatások felhasználásának átláthatósága és elszámoltathatósága nem igazolt. A közpénzfelhasználás elkülönített nyilvántartásának hiányában a fenntartók nem igazolták a költségvetési támogatás cél szerinti felhasználását, nem volt biztosított az elszámoltathatóság. Mindezek hiányában nem érvényesült az állam által biztosított közpénzek felhasználásának átláthatósága, elszámoltathatósága és rendeltetésszerűsége. A költségvetési támogatások (közpénzek) szabályszerű felhasználása elengedhetetlen a közfeladat ellátás szakmai céljainak megvalósításához, valamint a társadalmi közbizalom fenntartásához.

A Számvevőszék a tanácsadó, tudásmegosztó tevékenysége keretében 50 nem állami intézményfenntartónál a 2017-2019 közötti időszakban végzett ellenőrzések tapasztalatait összegezte. Az elemzés arra a következtetésre jutott, hogy a közpénzek felhasználása során feltárt nagymértékű szabálytalanság mindenképpen visszavezethető a védelmi vonalak hatásos jelenlétének hiányára, ezért a továbbiakban szükséges a szigorúbb kormányzati kontroll. A közpénzekkel nem átláthatóan gazdálkodó szervezetekkel szemben szigorú fellépésre van szükség annak érdekében, hogy olyan szervezetek számára ne kerüljön a költségvetésből támogatás kifizetésre, akik nem tudják azt igazolni, hogy a kapott támogatást az általuk ellátott szociális vagy köznevelési feladatra fordították.

Alapítványok, közalapítványok

Az alapítványok működésükre és szakmai tevékenységük ellátására államháztartási forrásból nyújtott támogatásban vagy az államháztartásból ingyenes vagyonszolgáltatásban részesülhetnek, amelyre fokozott közérdeklődés irányul. Az alapítványok sokrétű tevékenységük révén a társadalom széles rétegével állnak közvetlen kapcsolatban, feladatellátásuk, szabályszerű gazdálkodásuk hozzájárul a közbizalom erősítéséhez. Az alapítványok részére nyújtott költségvetési támogatások nagysága, tevékenységük sokszínűsége, továbbá a témakört érintően azonosított kockázatok alátámasztják az alapítványok ellenőrzésének szükségességét.

A Számvevőszék két olyan ellenőrzési jelentést hozott nyilvánosságra 2020-ban, amely 39 alapítvány és közalapítvány gazdálkodásának lényeges területeit, és azok kockázatait értékelte. A 2016-2018. évekre kiterjedő ellenőrzések 22 ellenőrzöttnél alacsony, 17 ellenőrzöttnél magas kockázatot azonosítottak a 2018. évben. 15 szervezet már az ellenőrzés időszakában javító intézkedéseket tett, gazdálkodásuk lényeges területeinek szabályszerűsége pozitív irányban mozdult el.

Jellemző hiányosság volt, hogy az alapítványok nem rendelkeztek számviteli szabályzatokkal. Számviteli szabályozottság hiányában nem álltak fenn a szabályszerű számviteli beszámoló elkészítésének és a közpénzekkel való átlátható, elszámoltatható gazdálkodás feltételei. Ezek a hiányosságok felvetették annak kockázatát, hogy a számviteli elszámolások nem egységesen és teljes körűen történtek, valamint a fenntartók számviteli rendszerei nem alkalmasak pontos, megbízható és valós információkat tartalmazó beszámolók összeállítására. Számviteli beszámoló hiányában nem volt biztosított a működéshez és szakmai feladatellátáshoz nyújtott közpénzek átláthatósága és elszámoltathatósága. Ezen szervezetek esetében magas annak a kockázata, hogy a kapott támogatásokat nem szabályszerűen használják fel és a közpénzeket nem átláthatóan kezelik.

Már az ellenőrzés időszakában javító intézkedéseket tett a kockázatok csökkentésére 15 közalapítvány, gazdálkodásuk lényeges területeinek szabályszerűsége pozitív irányban mozdult el.

3. Az államháztartás számviteli rendjének betartására vonatkozó ellenőrzési tapasztalatok

Magyarország Alaptörvénye rögzíti a kiegyensúlyozott, átlátható és fenntartható költségvetési gazdálkodás elvét, továbbá előírja, hogy a közpénzekkel gazdálkodó szervezetek kötelesek a nyilvánosság előtt elszámolni. Ahhoz, hogy egy közpénzből gazdálkodó szervezet tevékenysége átlátható, elszámoltatható legyen, továbbá biztosított legyen a szabályszerű gazdálkodása, működése, zökkenőmentes feladatellátása, szükséges a számviteli rend megléte, az előírt szabályok betartása és betartatása. Az Állami Számvevőszék az ÁSZ tv.-ben előírt kötelezettségének eleget téve 2020-ban is értékelte az államháztartás számviteli rendjének betartását ellenőrzései során.

Az államháztartás számviteli rendjének kialakítása az elszámoltathatóság alapfeltétele. Szükséges a számviteli rend ahhoz, hogy egy közpénzből gazdálkodó szervezet gazdálkodása elszámoltatható, átlátható, és ellenőrizhető legyen, továbbá feladatellátása során biztosított legyen a közvagyon védelme. A számviteli rend betartására és betartatására alapozva érhető el a közpénzek szabályszerű felhasználása, végső soron a fenntartható gazdálkodás és a szervezet integritása. Az Állami Számvevőszék ellenőrzéseivel elősegíti, hogy az ellenőrzött szervezetek a feltárt hibák kijavításával, a hiányosságok pótlásával elérjék a célokat.

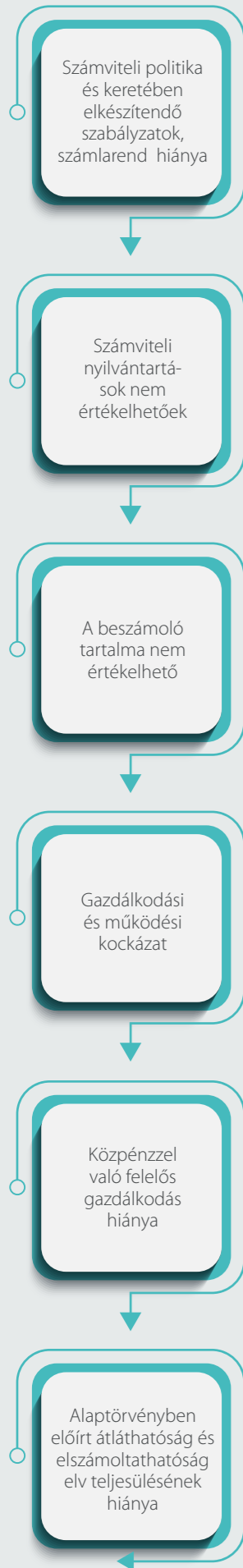
A Számvevőszék számviteli rendet érintő ellenőrzéseinek és megállapításainak a közpénzek szabályszerű felhasználásához és a közvagyon védelméhez történő hozzájárulását az alábbi ábra szemlélteti:

A számviteli rend jelentősége, ellenőrzésének területei

A számviteli rend betartása magába foglalja a számviteli szabályzatok elkészítését, a jogszabályi előírások szerinti nyilvántartási és könyvvezetési kötelezettséget, a beszámoló készítési kötelezettséget, a beszámolók leltárral való alátámasztását és a kontrolltevékenységek gyakorlását.

A számviteli törvény, valamint az államháztartás szervezeteire vonatkozóan külön kormányrendelet tartalmazza azokat az előírásokat, amelyek betartása szükséges ahhoz, hogy megítélhető legyen a szervezetek vagyonának alakulása, pénzügyi, vagyoni, jövedelmi helyzete.

A számviteli törvény előírja, hogy a gazdálkodó szervezet adottságainak, sajátosságainak leginkább megfelelő számviteli politikát kell kialakítani és írásba foglalni. A számviteli politika és annak keretében elkészítendő szabályzatok elkészítésének célja, hogy biztosítsa a szervezet szabályszerű működési és gazdálkodási kereteit, így az a törvényi előírással összhangban tudja pénzügyi és vagyongazdálkodási feladatait ellátni. Mindez pedig azt eredményezi, hogy a jogszabályban rögzített beszámoló megbízható és valós képet ad a szervezet vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről.

A számviteli szabályzatok hiányában a szervezet a központi költségvetésből kapott támogatások átlátható és elszámoltatható igénybevételének és felhasználásának feltételeit sem tudja szabályszerűen kialakítani, ami nem teszi lehetővé a támogatásokkal való szabályszerű elszámolást és a közpénzzel való felelős gazdálkodást. Ennek következtében a gazdálkodó szervezet átláthatósága, illetve a támogatások ellenőrizhetősége nem biztosított.

A számlarendben foglalt szabályozás célja, hogy a segítségével valós bizonylatok alapján valós gazdasági események kerüljenek könyvelésre azért, hogy az éves beszámoló alátámasztása és valódisága biztosított legyen. A számlarend része a bizonylati rend, amely az adott szervezetnél a számviteli elszámolásokhoz kapcsolódó bizonylatok kiállításának, ellenőrzésének és felhasználásának rendjét tartalmazza. Amennyiben egy szervezet nem rendelkezik számlarenddel, akkor a beszámoló szabályszerű könyvvezetéssel és számviteli nyilvántartásokkal való alátámasztottsága sem biztosított, ennek következtében a szervezet vagyoni és pénzügyi helyzetét tükröző beszámoló adatai megkérdőjelezhetőek.

A számviteli nyilvántartások biztosítják a szervezetek ellenőrizhetőségét, mert információkat tartalmaznak a szervezetek vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetére vonatkozóan. Amennyiben hiányosak a számviteli nyilvántartások, akkor a szervezetek ellenőrzése nem biztosított, mert nem állnak rendelkezésre az ellenőrzés elvégzéséhez szükséges bizonyítékok.

A kötelezettségvállalás a költségvetési szerv kiadási előirányzatai terhére, fizetési kötelezettség vállalására vonatkozó, szabályszerűen megtett jognyilatkozat. Kötelezettségvállalásnak minősül minden olyan ügylet létrehozása, amelyből a jövőben fizetési kötelezettség származik. Amennyiben a költségvetési szervnek nincs kötelezettségvállalási nyilvántartása, abban az esetben a költségvetési szervnek nincs megbízható információja arra vonatkozóan, hogy a költségvetési év kiadási előirányzatából mekkora fedezet áll rendelkezésre, így nem tudja mekkora fizetési kötelezettséget vállalhat.

A leltározás célja arról meggyőződni, hogy a szervezetek nyilvántartásaiban és az éves beszámolóiban szereplő tételek a valóságban is fellelhetőek, megtalálhatóak. A leltározás eredménye maga a leltár, amely biztosítja a beszámoló alátámasztottságát, a mérleg valódiságát, és így a vagyon védelmét. Leltár hiányában a szervezet számviteli beszámolója nem tükrözi a gazdálkodó tényleges vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetét, a beszámoló nem mutat megbízható és valós képet az elszámolásról.

A kontrolltevékenységek célja, hogy biztosítsák a kifizetések és bevételek szabályszerű elszámolását a különböző működési területeken. A kontrolltevékenységek gyakorlásának szabálytalanságai következtében a közpénzek elszámolása kontrollálatlan marad. E terület ellenőrzése magába foglalja többek között a kötelezettségvállalásra és teljesítésigazolásra vonatkozó kötelezettségek teljesítésének ellenőrzését.

A Számvevőszék az államháztartás számviteli rendjét a zárszámadás ellenőrzése keretében értékelte. A központi költségvetés az államháztartás legnagyobb alrendszere, a központi alrendszer finanszírozásáért felelős, valamint rajta keresztül történik az önkormányzati alrendszer forrásainak biztosítása is. Ebben az évben a zárszámadás ellenőrzésén túl egyedi és csoportos ellenőrzést is végzett az Állami Számvevőszék központi költségvetési szerveknél, kiemelten 40 szakképzési centrumnál és 65 kórháznál.

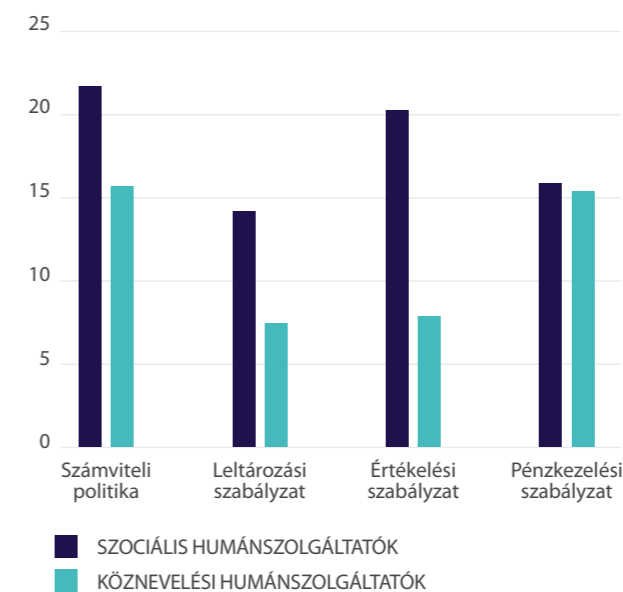
Az Állami Számvevőszék 2020 júliusában megkezdte a Magyarországon található, összesen 3197 helyi önkormányzat, illetve azok gazdálkodási feladatait ellátó 1284 hivatal integritásának, vagyis korrupció elleni védetségének jelen idejű monitoring értékelését. Az értékelésnek részét képezte az önkormányzati alrendszerben a számviteli rend alapvető szabályozásának, nyilvántartásának az ellenőrzése is.

Az Állami Számvevőszék a számviteli rend betartását azon államháztartáson kívüli szervezeteknél is ellenőrzi, amelyek államháztartásból nyújtott támogatásban részesülnek, vagy állami vagyont kezelnek. Ezen ellenőrzött szervezetek esetében két tipikus ellenőrzötti kört képeznek a nem állami humánszolgáltatók fenntartói és a nemzeti tulajdonú gazdasági társaságok. Bár a nem állami humánszolgáltatók fenntartói és a nemzeti tulajdonú gazdasági társaságok nem képezik az államháztartás részét, azonban esetükben is fontos a számviteli rend számviteli törvény és külön kormányrendelet szerinti előírásainak betartása, mert a központi költségvetésből támogatást kapnak, illetve közfeladatot látnak el.

Az államháztartáson kívüli szervezetek közül a gazdasági társaságok 75%-ának a vagyongazdálkodása nem volt szabályszerű. Jellemző hibaként fordult elő, hogy a beszámolóik mérlegtételeit leltárral nem támasztották alá, ezáltal beszámolóik nem voltak megalapozottak, így a vagyon védelme nem volt biztosított.

A szociális humánszolgáltatást nyújtó intézmények államháztartáson kívüli fenntartóinak 21,5%-a, míg a köznevelési humánszolgáltatást nyújtó intézmények államháztartáson kívüli fenntartóinak 15,4%-a nem tett eleget számviteli szabályozási kötelezettségének és nem rendelkezett számviteli politikával. Számlarendet a szociális szolgáltatók esetében a fenntartók 17,7%-a, míg a köznevelési humánszolgáltatók fenntartóinak 23,1%-a nem készített.

A SZÁMVITELI POLITIKA ÉS KERETÉBEN ELKÉSZÍTENDŐ SZABÁLYZATOK HIÁNYA A NEM ÁLLAMI HUMÁNSZOLGÁLTATÓ INTÉZMÉNYEK FENNTARTÓINÁL (%-BAN)

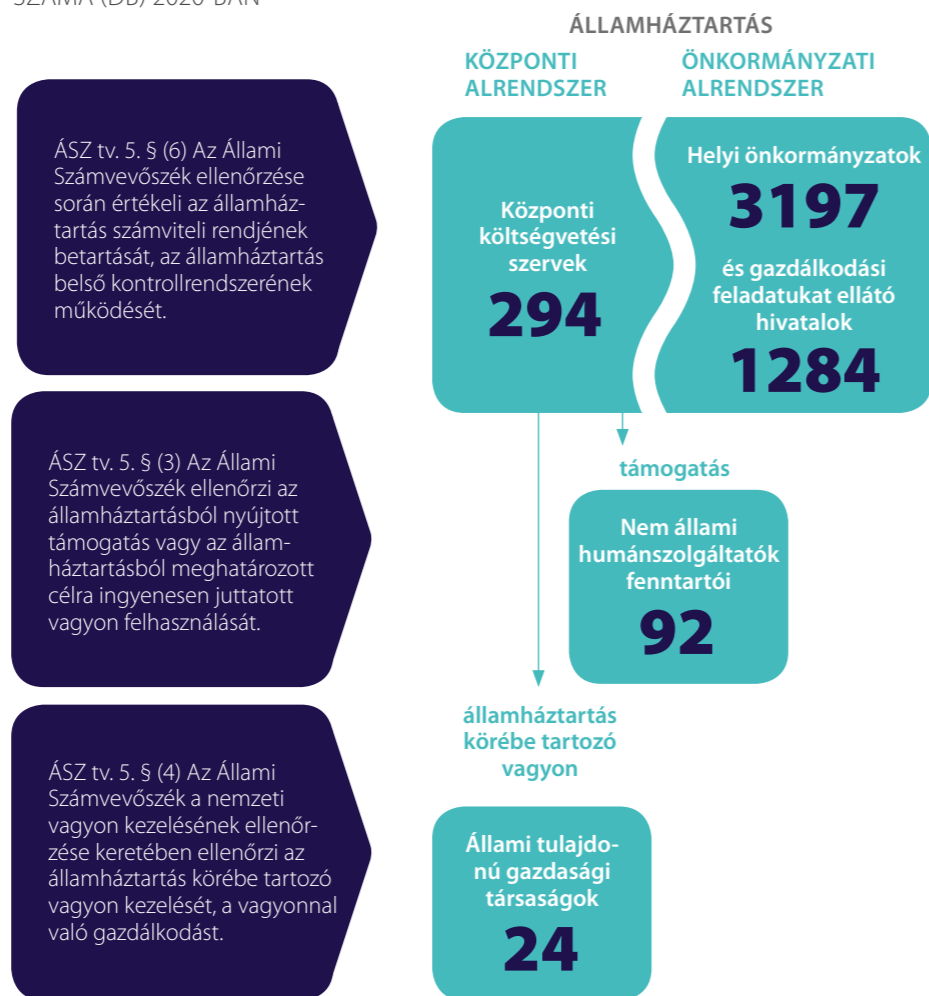
A Számv. tv. elkülönített nyilvántartási kötelezettséget ír elő abban az esetben, amennyiben egy szervezet közpénzt használ fel. Az elkülönített nyilvántartásban a szervezeteknek a költségvetési támogatás összegét el kell különítenie oly módon, hogy abból egyértelműen megállapítható legyen a költségvetési támogatás összege és felhasználása. Az elkülönített nyilvántartás célja tehát, hogy a közpénzek felhasználása és a köztulajdon használatának átláthatósága és ellenőrizhetősége, elszámoltathatósága biztosított legyen. Az ellenőrzött szociális humánszolgáltatást nyújtó intézmények, szolgáltatók államháztartáson kívüli fenntartóinak 70,9%-a, a köznevelési humánszolgáltatást nyújtó intézmények államháztartáson kívüli fenntartóinak 43,2%-a a könyvvezetésében a kapott költségvetési támogatások felhasználását az intézmények által ellátott közfeladatok szerinti bontásban nem különítette el. Elkülönített nyilvántartás hiányában nem volt igazolt, hogy a humánszolgáltatást nyújtó intézmények, szolgáltatók államháztartáson kívüli fenntartói a közpénzt a közfeladataik ellátására használták, így a közpénzzel történő elszámoltathatóság és átláthatóság nem volt biztosított.

ÁSZ felvetés

A számviteli fegyelem megerősítésére erősebb jogszabályi garanciák szükségesek.

A SZÁMVITELI REND BETARTÁSÁNAK ELLENŐRZÉSEIBEN ÉRINTETT SZERVEZETEK SZÁMA (DB) 2020-BAN

Az Állami Számvevőszék megállapította, hogy az államháztartás központi alrendszeréhez tartozó intézmények biztosították 2019-ben a közpénzekkel való gazdálkodás szabályszerűségét, így az intézmények szabályszerű számviteli környezetben működtek, és a könyvvezetésükre vonatkozó szabályokat betartották. Az Állami Számvevőszék a központi költségvetés végrehajtása, a zárszámadás ellenőrzése keretében alkalmazott módszertanával az államháztartás számviteli rendjének betartására megalapozott következtetést tud levonni.

A Számvevőszék a költségvetési szervek egyedi, illetve csoportos ellenőrzései során a kórházak 6,1%-ánál, a szakképzési centrumok 80%-ánál tapasztalta, hogy az ellenőrzött szervezet nem készítette el vagy nem a jogszabályi előírások szerint készítette el a számviteli politikát. A szabályzatok hiánya a szabályszerű gazdálkodási környezet kialakításának hiányát eredményezte, így ezen szervezetek nem teremtették meg a közpénzek elszámoltatható, átlátható felhasználásának szabályozási kereteit.

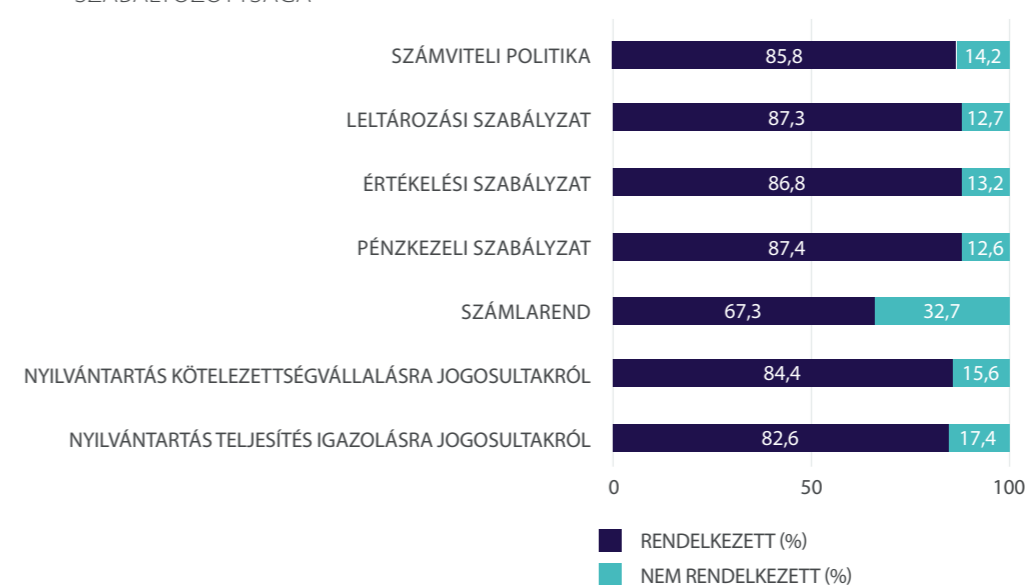
A költségvetési szervek 52,6%-a nem biztosította a mérlegtételek leltárral történő alátámasztását, ami miatt vagyongazdálkodásuk nem szabályszerű minősítést kapott. Az ellenőrzés alá vont kórházak 29,2%-a, a szakképzési centrumok 82,5%-a, a központi alrendszer fejezeteinél ellenőrzött szervezetek 66,7%-a nem biztosította a mérlegtételek leltárral történő alátámasztását. A leltár hiányában nem volt igazolt, hogy a közvagyonba tartozó eszközök a valóságban is rendelkezésre álltak-e a közfeladat ellátásához, ezáltal nem biztosították a beszámoló megbízhatóságát. Így nem tettek eleget a vagyon megőrzésére, védelmére előírt alapvető követelményeknek.

Kötelezettségvállalások, más fizetési kötelezettségek részletes nyilvántartásával az ellenőrzött költségvetési szervek 56,4%-a nem rendelkezett, ami azt eredményezheti, hogy adott esetben fedezet nélküli kötelezettség keletkezhet gazdálkodásuk során, a közpénzzel való gazdálkodás kontrollálatlan marad. A költségvetési szerveken belül a kórházak 20%-a, míg a szakképzési centrumok 97,5%-a nem gondoskodott a kötelezettségvállalások, más fizetési kötelezettségek nyilvántartásának vezetéséről. Négy kórház a szabad előirányzat mértékét meghaladóan is vállalt kötelezettséget, ami a közpénzekkel való gazdálkodást veszélyeztette.

Az önkormányzatok és a gazdálkodási feladataikat ellátó hivatalok 84,4%-a a kötelezettségvállalásra, a 82,6%-a a teljesítés igazolására jogosult személyekről és aláírás mintájukról vezetett naprakész nyilvántartást. A nyilvántartás naprakész vezetésével biztosítható a központi költségvetésből kapott támogatások átlátható és elszámoltatható igénybevétele és felhasználása.

Az államháztartás önkormányzati alrendszerében az önkormányzatok és gazdálkodási feladataikat ellátó hivatalok 85,8%-a rendelkezett számviteli politikával, a 87,3%-a leltározási szabályzattal, a 86,8%-a értékelési szabályzattal, és a 87,4%-a pénzkezelési szabályzattal. A leltározási szabályzattal rendelkezők 95,2%-a a szabályzatban meghatározta a menynyiségi felvétellel történő leltározás gyakoriságát. Az értékelési szabályzattal rendelkezők 99,8%-a a szabályzatban rögzítette a követelések értékelésének elveit, szempontjait. A pénzkezelési szabályzattal rendelkezők 97,4%-a meghatározta a napi készpénz záróállomány maximális mértékét. Az önkormányzatok és a gazdálkodási feladataikat ellátó hivatalok 67,3%-a rendelkezett számlarenddel, és a számlarenddel rendelkezők 98%-a a számlarendben rögzítette a főkönyvi számla és az analitikus nyilvántartás kapcsolatát. A szabályozásokat elkészítő szervezetek eleget tettek alapvető szabályozási kötelezettségüknek, így kialakították szabályszerű gazdálkodásuk alapvető feltételeit.

ÖNKORMÁNYZATOK ÉS GAZDÁLKODÁSI FELADATAIKAT ELLÁTÓ HIVATALOK SZABÁLYOZOTTSÁGA

Az önkormányzatok és a gazdálkodási feladataikat ellátó hivatalok 84,4%-a a kötelezettségvállalásra, a 82,6%-a a teljesítés igazolására jogosult személyekről és aláírás mintájukról vezetett naprakész nyilvántartást. A nyilvántartás naprakész vezetésével biztosítható a központi költségvetésből kapott támogatások átlátható és elszámoltatható igénybevétele és felhasználása.

ÁSZ felvetés

Az állammenedzsment teljesítményelvű minősége fejlesztésének mérése és értékelése az éves beszámolás folyamatába illesztése, megerősített garanciákkal.

ÁSZ felvetés

Fontos a teljesítményelvű közpénzfelhasználás érdekében az igazoltság és az érvényesülés garanciáinak további megerősítése.

4. Teljesítményellenőrzések

A közpénzekkel és közvagyonnal való bánásmód teljesítmény-ellenőrzésének jogi keretei törvényi szinten szabályozottak. Ehhez a Számvevőszék 2019. évi tevékenységéről szóló beszámoló elfogadásával egyidejűleg az Országgyűlés is megerősítést adott azáltal, hogy OGY határozatban rögzítve támogatja a Számvevőszék minden olyan tevékenységét, amely a teljesítményen és annak mérésén alapuló felelős gazdálkodást erősíti a közszférában. A Számvevőszék teljesítményellenőrzéseivel kiemelt szerepet vállal a teljesítménykultúra, a teljesítményalapú gazdálkodás terjesztésében, kereteinek, feltételrendszerének kialakításában. Ellenőrzéseivel nagy hangsúlyt helyez arra, hogy a közpénzek kezelése minden szintjén az Alaptörvényben rögzített törvényesség, a célszerűségi és eredményességi elvek érvényesüljenek. A Számvevőszék a 2020-ban kiadott 217 jelentésből 53 jelentésben rögzített az általa ellenőrzött szervezetek teljesítményére vonatkozóan értékeléseket.

Az Alaptörvény mellett már konkrét szaktörvények is jogszabályba foglalják a közpénzügyek teljesítményelvű, eredményesség, hatékonyság, így együttesen hatásosság irányelveit. Ugyanakkor ennek részletszabályait és azok érvényesítését a jogalkotó a megvalósítás folyamatára bízta. Ezért vagy az egyes szervezetek elsőszámú vezetőjének és a gazdálkodás szabályosságáért felelős – a pénzügyi beszámoló második aláírójának – vezetőjének, vagy csak az elsőszámú felelős vezetőnek a feladata az állammenedzsment keretében a minőségi pénz- és vagyongazdálkodás fejlesztése évről évre. Ez pedig az előirányzat keretek kihasználása mellett a legeredményesebb, hatásos, illetve hatékony vezetés szemléletén és gyakorlatán alapul.

A teljesítményalapú szervezeti működés fontosságát megfogalmazva a Számvevőszék 2019. évi beszámolójában felvetette, hogy a közpénzzel és a közvagyonnal való gazdálkodás érdekében célszerű a teljesítménymérést tudatosan alkalmazó szervezetek számának növelése, a teljesítménykritériumok meghatározásának erősítése. A Számvevőszék ezen felvetésével célul tűzte ki, hogy az integritás kultúrájának magyarországi elterjesztéséhez hasonlóan a teljesítmény alapú működés kialakításának feltételeit, fejlesztését, erősítését teljesítmény-ellenőrzéseivel ösztönzi a magyar közszféra szervezetei körében.

A teljesítményalapú szervezeti kultúra közszférában történő elterjesztésében az Országgyűlés is támogatásáról biztosította a Számvevőszéket. A Számvevőszék 2019. évi szakmai tevékenységéről szóló beszámoló elfogadásával egyidejűleg kihirdetett OGY határozatban szerepel, hogy az Országgyűlés felhívja a közpénzből gazdálkodó szervezetek figyelmét az Alaptörvényben foglalt, a közpénzek felhasználására vonatkozó alapelvek érvényesítésére és a teljesítményalapú közpénzfelhasználásra vonatkozó törvényi előírások alkalmazására, ezért támogatja a Számvevőszék minden olyan ellenőrzési és elemzési tevékenységét, amely a teljesítményen és annak mérésén alapuló, az Alaptörvénynek megfelelő felelős gazdálkodást erősíti a közszférában.

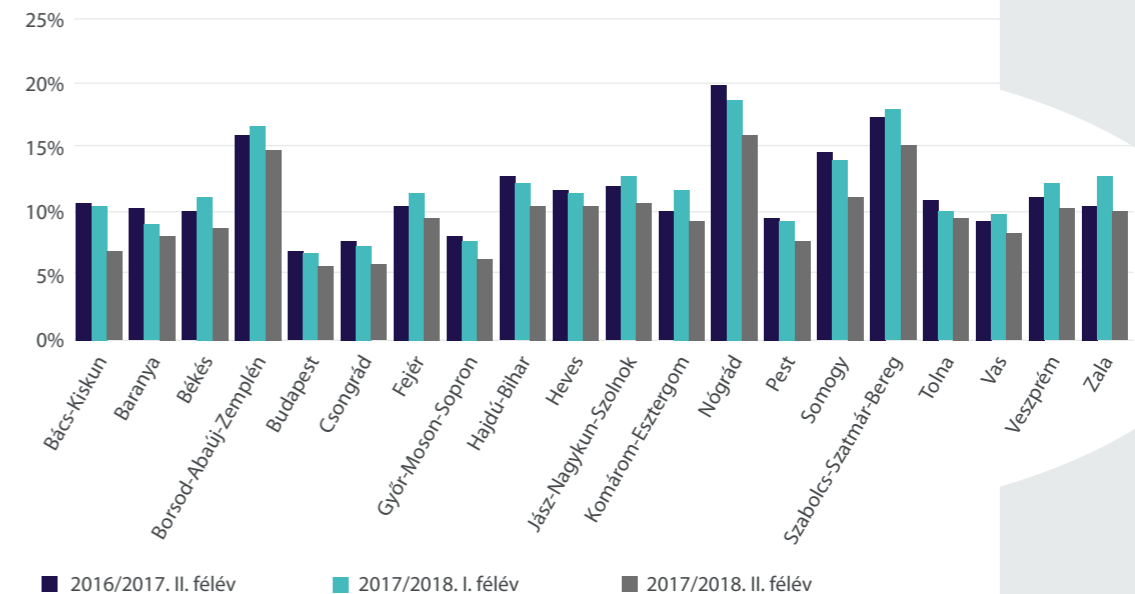
A közpénzek eredményes, hatékony és gazdaságos felhasználása társadalmi érdek, ahogy ennek ellenőrzése is az. A teljesítményellenőrzések keretében értékelhetővé válik a gazdálkodás folyamatában a hatékonysági és eredményességi követelmények kialakítása és az azoknak való megfelelés. A Számvevőszék teljesítményellenőrzéseinek célja, hogy hozzájáruljon a közfeladat-ellátás eredményességének, hatékonyságának, gazdaságosságának javulásához. A teljesítményellenőrzések végrehajtásához elengedhetetlen, hogy az ellenőrzött szervezetek megteremtse a teljesítményellenőrzés feltételeit. Ezt szem előtt tartva 2020-ban a Számvevőszék többnyire a teljesítményellenőrzés feltételeinek fennállását, valamint a vezetői teljesítmény ellenőrzésével a felelős vezetői magatartást értékelte a nyilvánosságra hozott 217 jelentésből 49 esetben, ezen túlmenően négy társadalmi szempontból kiemelt téma tekintetében végzett megfelelőségi ellenőrzéssel egybekötött teljesítményellenőrzést.

Teljesítményellenőrzés keretében értékelte a köznevelés ellenőrzési rendszerét, az államadósság kezelési tevékenység Magyarország bruttó külső eladósodottsága mérsékléséhez való hozzájárulását, a Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Alapot, valamint a szegénységi küszöb alatt élők felemelésére tett intézkedéseket.

A köznevelés ellenőrzési rendszerének ellenőrzését a Számvevőszék a 2016-2017. évekre vonatkozóan végezte el, melynek célja volt többek között, hogy a közoktatási területen végzett pedagógiai-szakmai ellenőrzések eredményezték-e változásokat a köznevelés területén. A pedagógiai-szakmai ellenőrzések (tanfelügyelet) rendszere tekintetében a „Köznevelés-fejlesztési stratégia” azt a célt tűzte ki, hogy az a stratégiai tervdokumentumban meghatározott egyéb eszközökkel együtt hatékonyan ösztönözze a minőségi munkát, javítsa az oktatás eredményességét. A Magyar Kormány a Nemzeti Reform Programban azt vállalta, hogy 2020-ra a végzettség nélküli iskolaelhagyók aránya Magyarországon 10%-ra csökken.

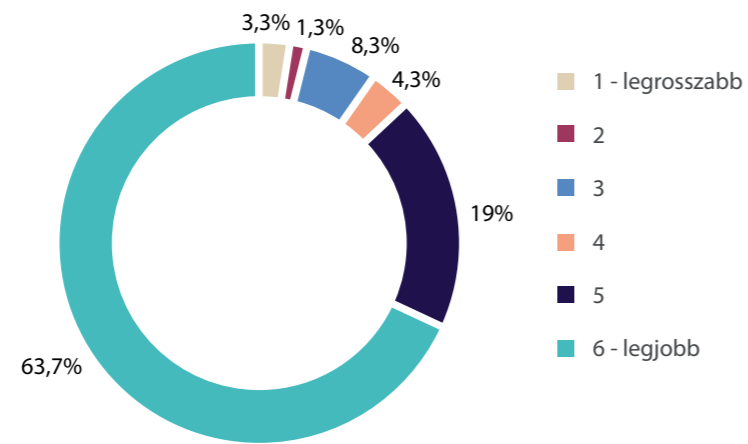
A Számvevőszék értékelése alapján a köznevelési rendszer ágazati stratégiáiban meghatározott fejlesztési célok megvalósítását az oktatásért felelős miniszter által megtett intézkedések támogatták. A működtetett mérési, értékelési rendszer, a jogszabályban meghatározott központi minimumkövetelmények, a kialakított sztenderdek alapján lefolytatott pedagógiai-szakmai ellenőrzések elősegítették a szakmai beavatkozásokat az alulteljesítő intézmények esetében. Az ágazati stratégiai tervdokumentumokban a közoktatási területet érintő pedagógiai-szakmai ellenőrzés rendszerére vonatkozó célok időarányos teljesítése megtörtént. A törvényben előírtak alapján, az oktatásért felelős miniszter biztosította a végzettség nélküli iskolaelhagyás arányának folyamatos monitoringját, amely lehetővé tette a gyors beavatkozást, előmozdította az iskolaelhagyás csökkenését. A miniszter az Oktatási Hivatal által elvégzett ellenőrzések, mérések, elemzések eredményeit hasznosította a hatáskörébe tartozó jogszabály módosításoknál; a szakértők képzése, továbbképzések során; valamint kitűzte az intézmények és azok fenntartói számára elérendő célokat, bemutatta az intézményi jó gyakorlatokat.

A LEMORZSOLÓDÁSSAL VESZÉLYEZTETETT TANULÓK ÖSSZTANULÓI LÉTSZÁMHOZ VISZONYÍTOTT ARÁNYA MEGYÉNKÉNTI BONTÁSBAN

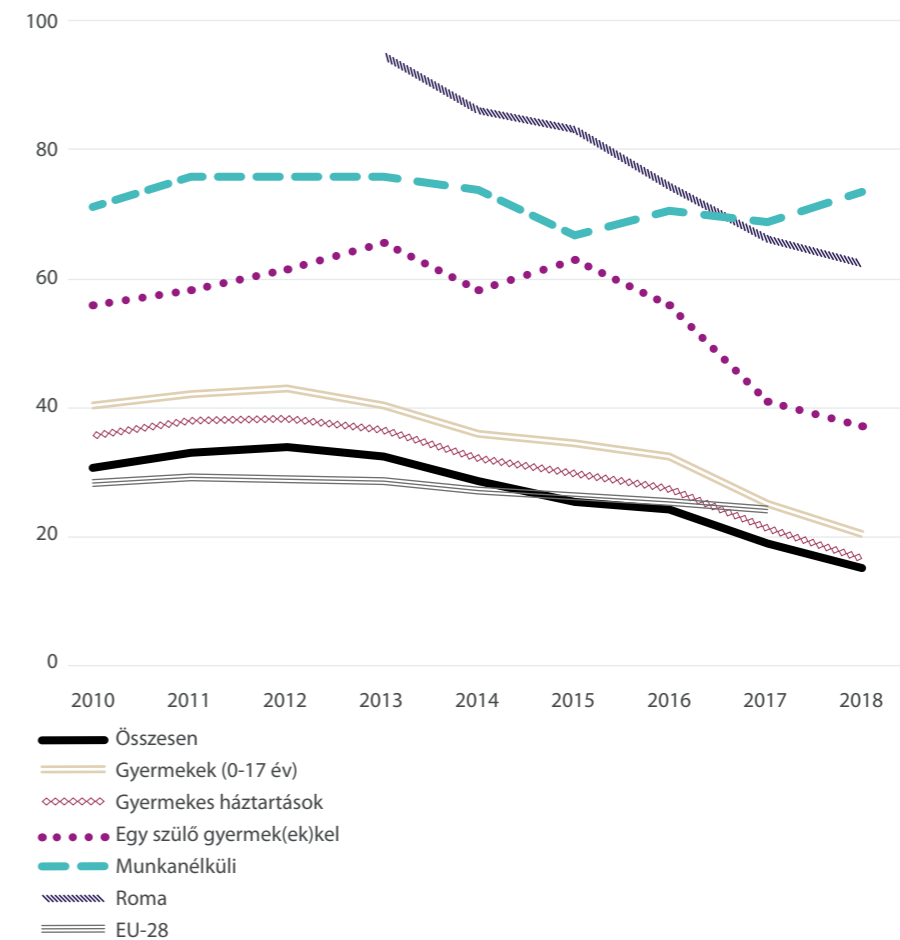
A Számvevőszék 2020-ban adta ki jelentését a Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Alap (NCSSZA) ellenőrzéséről, melyben a Számvevőszék a teljesítményt evalúációs módszerrel mérte fel, és ennek eredménye alapján értékelte. Az ellenőrzés lefolytatásához a Számvevőszék közvélemény-kutatást végeztetett az NCSSZA ellátásokkal érintettek körében a kincstári és kormányhivatali feladatellátással kapcsolatos tapasztalatai, az ügyek bonyolításával, a folyósítással való megelégedettségének a mérésére. A szolgáltatásokat igénybe vevők tapasztalatait vizsgáló felmérésből kiderült, hogy a támogatásokkal, ellátásokkal érintett megkérdezettek döntő többsége elégedett volt a Kincstár és a kormányhivatalok feladatellátása folyamatával, végrehajtásával. A megkérdezettek jelentős hányadának (83,3%) a támogatások igénybeviteléhez szükséges információk megszerzése nem okozott nehézséget, személyes ügyintézés esetében nagy többségük (85,8%) elégedett volt az ügyintéző segítőkészségével. A megkérdezettek döntő többségét (85%) 60 napon belül határozatban értesítették kérelme elbírálásáról, és a megkérdezettek csak elenyésző része (4,7%) nyújtott be fellebbezést a határozat ellen. A támogatásokkal, ellátásokkal érintett megkérdezettek elégedettek voltak a Magyar Államkincstár és a kormányhivatalok feladatellátásának folyamatával, végrehajtásával.

ÖSSZESEN Mennyire volt elégedett az ügyintézésel?(%)

A szegénység eredményes leküzdése nemcsak hazai, hanem nemzetközi szinten is kiemelt fontosságú stratégiai cél. A Számvevőszék a szegénységi küszöb alatt élők felemelésére tett intézkedések ellenőrzése címmel hozta nyilvánosságra jelentését 2020-ban, mely az érintett terület teljesítmény-ellenőrzésének értékelését is tartalmazza. A teljesítményellenőrzés keretében az eredményességi szempontok alapján történt annak megítélése, hogy az elfogadott stratégiák/tervek célkitűzései, illetve a tervezett intézkedések a kormány által vállalt célok megvalósításának irányában hatottak-e. A Számvevőszék a jelentésében rögzítette, hogy a szegénységi küszöb alatt élők felemeléséhez kapcsolódó célok elérését a stratégiák célkitűzései és a megtett intézkedések biztosították. A stratégiák végrehajtása eredményes volt, a 2020-ra meghatározott nemzeti célkitűzések a kitűzött céldátumot megelőzően teljesültek. A szegénység csökkentésével kapcsolatban a stratégiai célok meghatározásra kerültek, a megvalósítás érdekében hároméves intézkedési tervek készültek. A tervezett intézkedések végrehajtására meghatározták a felelősöket, kialakították a szervezeti kereteket. A szegénység leküzdésére irányuló stratégiai célok teljesítése előrehaladásának, a megvalósításukat szolgáló intézkedések végrehajtásának figyelemmel kísérése és folyamatos értékelése megtörtént. A szegénységi küszöb alatt élők felemelése érdekében kidolgozott stratégiák megvalósítása eredményes volt, mivel a stratégiai dokumentumokban 2020-ra rögzített célértékek a kitűzött céldátum előtt teljesültek. 2008 és 2017 között Magyarországon 908 ezer fővel csökkent a szegénységben élők száma, amely csökkenés jelentősen meghaladta a 2020-ra vonatkozó nemzeti vállalásban szereplő 450 ezer főt. 2018-ban a teljes népesség 18,9%-át, 1 millió 813 ezer főt érintett a szegénység vagy társadalmi kirekesztődés kockázata, ami a 2008. évi értékhez képest az Európa 2020 Stratégia célkitűzéseivel összhangban vállalt 5 százalékpont helyett 9,4 százalékpontos csökkenést jelentett. A Számvevőszék rámutatott a jelentésében arra is, hogy a téma ezzel még nem lezárható, a szegénység csökkentése érdekében megtett intézkedések eredményeinek megőrzése mellett továbbra is működtetni kell a kialakított, a szegénység elleni küzdelmet eredményesen szolgáló társadalmi felzárkóztatási mechanizmust, figyelemmel az aktuális kihívásokra és azok cselekvési tervekben való megjelenítésére.

A SZEGÉNYSÉG VAGY TÁRSADALMI KIREKESZTŐDÉS KOCKÁZATÁNAK KITETTEK ARÁNYÁNAK ALAKULÁSA A KIEMELTEN FIGYELT HAZAI NÉPESSÉGCSOPORTOKBAN 2010-2018. KÖZÖTT

5. Az Állami Számvevőszék tevékenysége az integritásszemlélet fejlesztéséért, megszilárdításáért

A COVID-19 járvány következtében kialakult veszélyhelyzet megnövekedett korrupciós kockázatokat jelentett, ezért a Számvevőszék a 2020. évben minden korábbinál nagyobb hatást gyakorolt a magyar közszféra integritására, a korrupció megelőzését biztosító rendszerek fejlesztésére. Ennek keretében a Számvevőszék a 2020. évben kiemelt hangsúlyt fektetett az integritáskontrollok monitoring alapú értékelésére, valamint a magyar közszféra korrupció elleni védetségét biztosító integritáskontrollok kiépítettségének felmérésére.

A SZÁMVEVŐSZÉK TÖRVÉNYI FELHATALMAZÁSA A KORRUPCIÓS KOCKÁZATOT JELENTŐ TERÜLETEK ÉRTÉKELÉSÉRE, VALAMINT AZ INTEGRITÁS PROJEKT MŰKÖDTETÉSÉRE

Magyarország Alaptörvényének 39. cikke (2) bekezdése előírja, hogy „a közpénzekkel gazdálkodó minden szervezet köteles a nyilvánosság előtt elszámolni a közpénzekre vonatkozó gazdálkodásával. A közpénzeket és a nemzeti vagyont az átláthatóság és a közélet tisztaságának elve szerint kell kezelni”. A korrupció elleni küzdelemben az utóbbi években paradigmaváltás ment végbe, amelynek lényege a megelőzés előtérbe kerülése volt. A korrupcióra adott stratégiai és fenntartható válasz az integritás megteremtése és megszilárdítása, amelyben a Számvevőszéknek kiemelkedő szerepe van.

Az Országgyűlés a 2009. évben bízta meg a Számvevőszéket a 35/2009. (V. 12.) számú határozatában, hogy stratégiai céljaival összhangban vizsgálja a korrupciós kockázatot jelentő területeket és valósítsa meg a korrupciós kockázatok feltérképezésére irányuló kiemelt, már jóváhagyott projektet. A Számvevőszék erre alapozva, a holland számvevőszék mintáját alapul véve, 2009-ben indította el Integritás Projektjét, amely ma már számos kezdeményezést foglal magába és számos nemzetközi szervezet és külföldi társintézmény tekinti irányadó fejlesztésnek a korrupció elleni küzdelemben. A korrupció megelőzésén túl az integritásnak további hatása, hogy a jól irányított állam egyik sarokköve, amely elősegíti az államba vetett bizalom fenntartását.

INTEGRITÁS A KÖZSZFÉRÁBAN, VALAMINT A COVID-19 JÁRVÁNY HATÁSAI

Az Állami Számvevőszék az Országgyűlés döntésével összhangban 2011 óta minden évben elvégezte a hazai közintézmények integritás kultúrájának meghonosítását és elterjesztését szolgáló, holland tapasztalatok alapján kidolgozott Integritás felmérését.

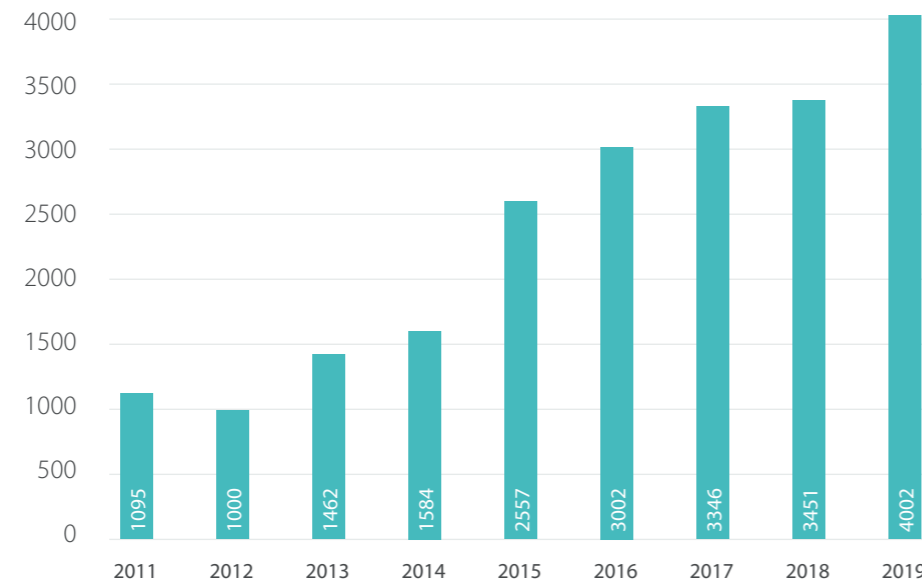
Az elkötelezett számvevőszéki szerepvállalás eredményét, és egyben az integritás alapú közigazgatási kultúra szemléletének megerősítését és elterjedését jól mutatja, hogy folyamatosan növekedett a kérdőívet kitöltő intézmények száma, és a felmérésben több alkalommal résztvevő közintézmények körében a kontrollok kiépítettsége is javuló tendenciát mutat.

A 2020. évben megvalósított integritással kapcsolatos kérdőíves kutatáshoz 4002 közpénzből működő, nemzeti vagyont kezelő szervezet csatlakozott. A felmérés eredményei rámutattak, hogy tovább javult a korrupció ellen védetségét biztosító integritáskontrollok kiépítettsége a magyar közszférában, azonban az összeférhetetlenség, az ajándékok elfogadása, a kockázatelemzés és az automatizált rendszerek bevezetése területén még további erősítésre van szükség.

Mit jelent az integritás?

A jogszabályi meghatározás szerint az integritás „az államigazgatási szerv működésének a rá vonatkozó szabályoknak, valamint a hivatali szervezet vezetője és az irányító szerv által meghatározott célkitűzéseknek, értékeknek és elveknek megfelelő működése”.

AZ INTEGRITÁS FELMÉRÉSÉN RÉSZTVEVŐ VÁLASZADÓ INTÉZMÉNYEK SZÁMÁNAK ALAKULÁSA

Az elmúlt kilenc év tapasztalatai alapján kijelenthető, hogy az Integritás felmérés elérte alapvető célját, az integritás szemlélet elterjesztését. Mindezek hatására a magyar közszférában nyomon követhető az integritás kultúra alapvető eszközeinek megjelenése és elterjedése, így az elmúlt évek fejlődésének köszönhetően széleskörűen ellenőrizhetővé váltak a korrupciós veszélyek ellen védeltséget biztosító integritáskontrollok a magyar közszférában.

Egyes integritáskontrollok az évek során átalakultak, lágy kontrolleszközökből jogszabályok által előírt kötelező normákká váltak. A Számvevőszék integritás felmérése mellett, hogy átfogó képet ad a közszféra integritási helyzetéről, és górcső alá helyezi a köz- és magánszektor találkozásából eredő kockázatos területeket, nagyobb hangsúlyt fektet a bejelentő rendszer működtetésével és a bejelentők védelmével összefüggő intézkedésekre is.

A 2020. évben a COVID-19 járvány következtében megváltozott gazdasági helyzet nagyobb mértékű kockázatokat hordoz magában több gazdasági területen is, mint például a munkanélküliség megnövekedése miatti plusz szociális kiadások mértékének emelkedése, vagy a gazdasági támogatások területén jelentkező megnövekedett korrupciós kockázatok. Mindezek következtében kiemelt jelentőségű volt az integritás szemlélet terjesztése, a korrupció megelőzését biztosító rendszerek kiépítettségének és működtetésének növelése a közszféra szervezeteinél.

A Számvevőszék Integritási Projekt keretében megvalósított kilencedik felmérése is rámutatott, hogy az integritás szemléletű működésnek különös aktualitást ad a COVID-19 járvány, a közszférát érintő többletfeladatok miatt most még fontosabb a korrupciós veszélyek elleni védekezés.

Az Állami Számvevőszék ebben a formában utolsó Integritás felmérését végezte el. Tekintettel arra, hogy az elmúlt évek fejlődésének köszönhetően széleskörűen ellenőrizhetővé váltak a korrupciós veszélyek ellen védeltséget biztosító integritáskontrollok a magyar közszférában az ASZ mostantól az integritáskontrollok monitoring alapú ellenőrzésére helyezi a hangsúlyt, valamint széleskörű tanácsadó tevékenységével, folyamatosan támogatja a közszféra szervezeteinek integritásközpontú működését.

Ennek első lépéseként a Számvevőszék 2020 júliusában kezdte meg 3197 önkormányzat, illetve 1284 hivatalai integritásának jelen idejű monitoring értékelését, amely támogatást nyújtott az önkormányzat hatékony működését megalapozó szabályok betartásához, hozzájárult a járványhelyzet miatt különös mértékben megnövekedett korrupciós kockázatok elleni eredményes védekezéshez, illetve az átláthatóság biztosításához.

Az integritásnak megfelelően működtetett szervezet nemcsak jól és pontosan látja el feladatát, hanem működése átlátható, elszámoltatható, tisztességes és etikus. A közszféra esetében az integritás azt jelenti, hogy az adott intézmény működése megfelel a szervezet létrehozó jogszabályban meghatározott közérdekű céloknak. A költségvetési szervek működése és feladatellátása esetében az elsődleges kritérium a társadalmi rendeltetésüknek való megfelelés, és csak ezt követően mérlegelhetőek a hatékonysági és gazdaságossági szempontok. Az integritás tehát óvja a közérdeket.

Tekintettel az integritás alapú kultúrának való megfelelés, valamint az integritás alapú vezetés meghonosítása iránti fokozott érdeklődésre, valamint a COVID-19 járvány miatti megnövekedett integritási kockázatokra, a Számvevőszék az integritás kérdéssort folyamatosan elérhetővé teszi a közintézmények számára (<https://felmeres.asz.hu/>).

Ezzel a Számvevőszék célja, hogy egy könnyen elérhető integritási kérdőív kitöltésével a hazai közintézmények integritási helyzetüket fel tudják mérni és értékelni tudják.

A felgyűlt tapasztalatok, visszajelzések alapján átalakított felület és maga az integritási kérdéssor a jövőben kizárólag önértékelésre szolgál, a Számvevőszék a kérdőív eredményeit a továbbiakban nem gyűjti, elemzések elkészítéséhez nem használja fel, azonban az ellenőrzési tevékenységében vissza-visszatérően értékeli.

AZ INTEGRITÁS ÉRVÉNYESÜLÉSÉNEK TERJESZTÉSE AZ ELLENŐRZÉSEKEN KERESZTÜL

Pártok gazdálkodásának ellenőrzése

A Számvevőszék stratégiájában megfogalmazott célkitűzése az integritás alapú, átlátható és elszámoltatható közpénzfelhasználás elősegítése. Az integritás érvényesítésében, a korrupció megelőzésében a közpénzfelhasználás során kiemelt figyelem irányul társadalmi szinten a pártokra. Törvényi előírásnak megfelelően az Állami Számvevőszék két évente ellenőrzi azoknak a pártoknak a gazdálkodását, amelyek rendszeres költségvetési támogatásban részesültek.

A 2020. évben a Számvevőszék hat párt gazdálkodásának szabályszerűségét ellenőrizte. Az ellenőrzések során feltárt szabálytalanságok alapján a pártok a 2017-2018. évi gazdálkodásuk törvényességét, átláthatóságát és a közpénzek felhasználásának elszámoltathatóságát nem biztosították.

Önkormányzatok, illetve önkormányzati intézmények ellenőrzése – Integritás-és belső kontrollrendszer

Az integritás alapú, átlátható és elszámoltatható működés elősegítésére vonatkozó stratégiai cél megvalósítása érdekében a Számvevőszék prioritásként kezeli a közpénzzel gazdálkodó szervezetek esetében a belső kontrollrendszer működésének ellenőrzését.

A belső kontrollrendszer többek között a COSO (Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) ajánlásaira alapozva, magában foglalja a korszerű szervezetirányítási elemeket. Ezt a modellt követi a hazai jogi környezet szerinti belső kontrollrendszer felépítése. A COSO által definiált belső kontroll keretrendszer öt eleme a kontrollkörnyezet, a kockázatkezelés, a kontrolltevékenységek, az információs és kommunikációs rendszer, valamint a monitoring.

A belső kontrollrendszer öt pillére közül a kontrollkörnyezet kialakítása, az integrált kockázatkezelési rendszer kialakítása és működtetése, valamint a kontrolltevékenységek megfelelő működtetése különösen fontos a szervezet felelős és elszámoltatható gazdálkodása, az integritási szempontok érvényesülése, a csalás elleni védelem szempontjából.

Azon költségvetési szervek, ahol hiányoztak az alapvető szabályozások, a belső kontrollrendszer kiépítettsége híján nem lehetnek védettek a szabálytalanságok és a korrupció ellen.

A pártok ellenőrzése során feltárt hibák a 2020. évben:

- elszámolási kötelezettségüket nem teljesítették;
- pénzügyi kimutatásaik nem mutattak megbízható és valós képet a párt bevételeiről és kiadásairól;
- ezeknek a pénzügyi kimutatásoknak a közzétételével a párt a saját tagosságát is megtévesztette;
- gazdálkodásuk során a jogszabályi előírásokat nem tartották be.

Előzmény

A 2004. évi Európai Unió szerződésben vállalta Magyarország, mint csatlakozó tagország a COSO-elvű vezetői irányítási rendszer bevezetését, de csak a 2009. évben lett a magyar alkalmazott jogrend (az államháztartási belső kontrollrendszer) része.

A költségvetési szerv elsőszámú vezetője a belső kontrollrendszer kialakításán és működtetésén keresztül tudja érvényesíteni a közpénzek és a nemzeti vagyon szabályszerű és hatékony felhasználását, tudja működtetni a belső ellenőrök bevonásával az ún. első védelmi vonalat.

E szerepkörön túlmenően, a második védelmi vonalat képviselő ellenőrző szervezetek az ellenőrzési feladatokban betöltött szerepük megfelelő gyakorlásával tudnak érvényt szerezni az államháztartási törvényben megfogalmazott államháztartási kontrollok megfelelő működésének.

A Számvevőszék ellenőrzéseiben az elmúlt évben is hangsúlyosan jelent meg a belső kontrollrendszer kialakításának és működésének ellenőrzése, mivel anélkül nem valószínűsíthető meg a közpénzek, a közbizonyos átlátható, szabályos, eredményes és hatékony felhasználása. Ezért a Számvevőszék belső kontrollrendszer ellenőrzései – annak egyes pillérein keresztül – arra fókuszálnak, hogy az ellenőrzött szervezeteknél kialakított és működtetett belső kontrollrendszer biztosította-e mindazon feltételeket, amelyek ahhoz szükségesek, hogy a költségvetési szerv – működése és gazdálkodása során – a tevékenységeket szabályszerűen hajtsa végre, teljesítse elszámolási kötelezettségeit és megvédje az erőforrásokat a veszteségektől, a károktól és a nem rendeltetésszerű használatától.

Az önkormányzatok többsége nem rendelkezett olyan – a külső befolyásolás lehetőségét érdemben csökkentő – alapvető integritáskereső eszközökkel, mint az ajándékozási szabályzat vagy a külső összeférhetlenségre és kapcsolattartásra vonatkozó szabályzatok. Az etikai normák, az ajándék elfogadása, az összeférhetlenség, a kapcsolattartás szabályainak megalkotása és tudatosítása a bizalom erősítésének az alapja.

Községi, nagyközségi önkormányzatok integritásának kockázatalapú ellenőrzése

Az integritási rendszerkockázatokat jelző, kockázatalapú ellenőrzési megközelítés alapján végzett ellenőrzés azt értékelte, hogy a szervezetek a feladatellátásuk során jelentkező integritási kockázatokat megfelelően felmérték-e, a kockázatokat mérséklő integritáskontrollokat kiépítették-e, és a kontrolleszközök kiterjednek-e a kockázatos folyamatokra, területekre. Ezáltal képet adott a beavatkozási pontok meghatározásához. Az ellenőrzés az integritás hat kulcsterületére vonatkozóan olyan eszközöket értékelt, amelyek közvetlen és érdemi kapcsolatban vannak a szervezeti integritással. Az újszerű megközelítés lehetőségét teremtett arra, hogy a Számvevőszék széles ellenőrzötti körnél, azok azonos jellemzők alapján történő csoportosításával, a lényeges dokumentumok meghatározott szempontok szerinti értékelése alapján objektív képet kapjon a szervezeteknél fennálló kockázatos területekről.

A Számvevőszék ellenőrzése hozzájárul, hogy a kisebb hivatalokkal működő községi, nagyközségi önkormányzatok, valamint intézményeik integritási kontrolljai kiépítettsége és működtetése javuljon, ezáltal az önkormányzatok – szerteágazó közfeladat-ellátásból, a közszolgáltatások nyújtásából, valamint az ehhez szükséges beszerzésekből, másfelől az önkormányzatok közhatalmi tevékenységéből, az ügyfelekkel és a magánszektoralal kialakított széleskörű kapcsolatrendszerből eredő – integritási veszélyeztetettsége csökkenjen.

Önálló hivattal rendelkező 30 nagyközségi önkormányzat ellenőrzése szerint a nagyközségi önkormányzatok nem alakították ki az integritás lényeges elemeit. Kockázatcsökkentő lépések szükségesek az etikai alapelvek meghatározása, az integritáskockázatok kezelése és nyomon követése, a vagyonyilatkozat-tétel, az összeférhetlenséghez és kapcsolattartáshoz kapcsolódó integritáskontrollok, valamint a bejelentőket megillető védelemre vonatkozó tájékoztatás kialakítása terén.

12 közös önkormányzati hivatal, valamint az őket működtető 96 önkormányzat, továbbá 24 közös önkormányzati hivatal, valamint az őket működtető 168 önkormányzat ellenőrzése a jogszabályok által előírt alapvető integritáskontrollokra fókuszált a 2018. évre vonatkozóan.

A feladatellátás és a döntéshozatal részletes belső rendjét, módját és felelősségi viszonyokat, továbbá a vagyongyarapodás ellenőrzéséhez szükséges követelményeket rögzítő szervezeti és működési keretek szabályszerű kialakítása hiányában az ellenőrzött 264 önkormányzat 48,5%-ánál nem volt biztosított a szabályos, átlátható és elszámoltatható működés alapvető feltétele, ezáltal az önkormányzatok közpénzfelhasználása során a korrupció elleni védelme sem.

Pozitív példaként előfordult ugyanakkor az is, hogy egyes hivataloknál a jogszabály által előírt alapvető integritási kontrollok megfelelő kiépítésén túl további lépéseket tettek az integritási elvek érvényesítése érdekében további kontrollok kiépítésére.

Az ellenőrzések hozzáadott értékeként azonosításra kerültek azok az alapvető szabályzatok, egyéb dokumentumok, amelyek kulcsszerepet töltenek be az integritáskontrollok kiépítésében, a korrupció elleni védelemben. Ez jelentős továbblépést tett lehetővé az önkormányzati integritás ellenőrzések 2020. évi továbbfejlesztése terén.

TUDÁSÁTADÁS ÉS TUDÁSCSERE A JÓ GYAKORLATOK MEGO SZTÁSÁÉRT

Nemzetközi Integritás Szeminárium

A Számvevőszék 2014. és 2020. között 7 szemináriumot rendezett, melyen 77 ország 237 számvevőszéki szakértője vett részt. A Számvevőszék integritási szemináriuma sikerrel közvetítette azt az üzenetet, hogy a korrupció megelőzésére, az integritás erősítésére fókuszáló megközelítés a legfőbb ellenőrző intézmények számára testhezálló szerepfelfogás.

A 2020. évi szemináriumon 11 – többségében kelet-európai – ország 31 számvevőszéki szakértője vett részt. Az esemény fókuszában a 2019. évi integritás felmérés eredményei, valamint az állami tulajdonú gazdasági társaságok integritásának helyzete állt. A megszerzett tudást hasznosítva, a résztvevők a hazájukban is támogathatják az integritásalapú közigazgatási kultúra fejlesztését, amellyel hozzájárulhatnak a korrupció elleni küzdelemhez.

Az Integritás Szeminárium nyitókonferenciájához kapcsolódva a Számvevőszék 9 európai ország (Ausztria, Bulgária, Ciprus, Finnország, Horvátország, Magyarország, Spanyolország, Törökország és Ukrajna) részvételével egy multilaterális egyeztetést is tartott, melynek fő témája a pártokat érintő ellenőrzési gyakorlat volt. A tudásmegosztó esemény keretében a Számvevőszék nemzetközi munkacsoport-ülést szervezett a politikai pártok és a kampánypénzek ellenőrzésére vonatkozó nemzetközi tapasztalatokról és gyakorlatokról. A résztvevőket azon európai számvevőszékek szakértői tették ki, akik releváns és megosztható tapasztalattal rendelkeznek a pártok, pártalapítványok és kampánypénzek ellenőrzése témájában.

A munkacsoport-ülés előkészítése során a Számvevőszék kérdőívvel kereste meg az EUROSAI tagországok számvevőszékeit. A kitöltött kérdőívek alapján a visszajelzést adó számvevőszékek 44 százaléka folytat ellenőrzést a pártok és a kampányok ellenőrzése területén. Összességében a nemzetközi munkacsoport-ülés rávilágított arra, hogy az egyes nemzeti számvevőszékek mandátuma, szervezeti keretei, módszerei sokszínűek, gyakran eltérőek, de a célok és a számvevőszékek előtt álló kihívások nagyon hasonlóak.

NEMZETI EGYÜTTMŰKÖDÉS A KORRUPCIÓNELI MEGELŐZÉSE ÉRDEKÉBEN

A nemzeti együttműködésben résztvevő szervezetek vezetői 2020 szeptemberében közös nyilatkozatot tettek, melyben kijelentették, hogy a 2011-ben létrejött intézményközi együttműködésnek is köszönhetően Magyarországon megerősödött korrupció elleni fellépés. A Számvevőszék évenként elvégzett integritás felmérései alátámasztják, hogy a magyar közszférában széles körben kiépültek a korrupció megelőzését biztosító integritás kontrollrendszerek. Erre alapozva a Számvevőszék következetesen ellenőrzi a korrupció elleni védelemet biztosító integritáskontrollok kialakítását és működtetését a közszféra szervezeteinél. Kijelentették továbbá, hogy Magyarország Alaptörvénye, a magyar törvények hatékony jogállami keretet biztosítanak a korrupció elleni fellépésre, Magyarországon 2010-től megerősödött és intézményesült a korrupció visszaszorítását és megelőzését biztosító integritás szemlélet. A korrupció büntetőjogi eszközökkel történő leküzdése a bűnüldöző és igazságügyi szervek közös fellépésének köszönhetően, a közös nyilatkozat aláírása óta – statisztikai adatok által is alátámasztottan – jelentős eredményeket ért el. A vezetők egyetértettek abban, hogy Magyarország gazdasági eredményei, a magyar gazdaság elmúlt években megvalósult dinamikus növekedése, illetve fenntartható kifehéredése alátámasztják a korrupció elleni rendszerszintű fellépés eredményességét. Végül megállapították, hogy Magyarországon a jogállami elvek a korrupció elleni küzdelemben is megfelelően érvényesülnek és az általunk vezetett szervezetek elkötelezték a korrupció elleni együttműködésben.

A pártok ellenőrzésének gyakorlata a Számvevőszéknél

A Számvevőszék 2010 óta összesen 35 esetben értékelt pártok és 29 esetben pártalapítványok gazdálkodását. A Számvevőszék a pártok és pártalapítványok ellenőrzésén túl - törvényi kötelezettségnek eleget téve -, rendszeresen ellenőrzi az országgyűlési, helyi önkormányzati, illetve nemzetiségi önkormányzati választások során a kampányokra fordított költségvetési források elszámolását, továbbá minden esetben a választások előkészítésére és lebonyolítására fordított pénzeszközök felhasználását. 2010 óta 10 alkalommal ellenőrizte a Számvevőszék az országgyűlési és időközi országgyűlési választások kampányköltségeit.

A Számvevőszék kezdeményezése alapján, 2011. november 18-án közös nyilatkozatot írt alá a közigazgatási és igazságügyi miniszter, a legfőbb ügyész, a legfelsőbb Bíróság elnöke és az Állami Számvevőszék elnöke, melyben erkölcsi kötelezettséget vállaltak az általuk vezetett állami szervek korrupcióval szembeni ellenálló képességének erősítésére, a korrupcióellenes eszköztár fejlesztésére. Az összefogáshoz 2012-ben csatlakozott az Országos Bírósági Hivatal, majd 2014-ben a Belügyminisztérium. 2016-ban – az együttműködés ötödik évfordulóján – csatlakozott a Közbeszerzési Hatóság és a Magyar Nemzeti Bank, 2020-ban pedig a Gazdasági Versenyhivatal is.

ÁSZ felvetés

A korrupció-megelőzés szempontjából kulcsfontosságú, hogy az etikai környezettel kapcsolatos szabályozásokat az önkormányzatok megalkossák, meghatározzák a köztisztviselőkkel szembeni etikai elvárásokat.

6. A költségvetési és makrogazdasági folyamatokat értékelő elemzések következtetései, fókuszban a COVID-19 járvány gazdasági hatásai

Az Állami Számvevőszék 2020-ban tizennyolc, a költségvetési folyamatokat, illetve a makrogazdaság valamely területét érintő elemzést készített. Ezek elsődleges célja az volt, hogy az Állami Számvevőszék – törvényi kötelezettségének megfelelően – elemzéseivel segítse a Költségvetési Tanács munkáját. Az elemzések egy része a KT konkrét döntése-ihöz adott szakmai háttérrel. Az Állami Számvevőszék elemzést készített a 2019. II. félévi költségvetési folyamatokról, részletes elemzés alapján szempontokat fogalmazott meg a KT részére véleménye kialakításához a Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslat zárószavazásakor, valamint elemzésben értékelt a költségvetési folyamatok 2020. I. félévi alakulását, kitekintve az augusztus végéig lezajlott változásokra is.

A JÁRVÁNY KÖVETKEZTÉBEN A GDP ALAKULÁSÁT BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐK:

A 2019. évi költségvetési folyamatokról készített elemzés azt emelte ki, hogy még a prognosztizált mértéknél is dinamikusabb gazdasági növekedésnek köszönhetően a bevételek is a tervezettnél kedvezőbben alakultak. Ez lehetőséget teremtett arra, hogy – évközi módosítások révén – az állam az adóbevételek egy részéről lemondjon, ezzel is hozzájárulva a gazdaság fehéhrítéséhez, a vállalkozások terheinek csökkentéséhez, az adórendszer egyszerűsítéséhez. Az elemzés arra is rámutatott, hogy a pénzforgalmi hiánynak a tervezettnél jelentősen meghaladó mértéke ellenére – a GDP dinamikus növekedésének köszönhetően – az államadósság-mutató számottevően javult. Ez növelte a Kormány mozgásterét arra, hogy a 2020-ban jelentős adósságnövekedést vállalva tegyen intézkedéseket a koronavírus járvány megfékezésére, illetve káros hatásainak enyhítése érdekében. Ide kapcsolódik, hogy – folytatva a több éves hagyományt – a Számvevőszék egy elemzést kifejezetten az Országgyűlés részére nyújtott be, amelyben a zárszámadási törvényjavaslat ellenőrzésének háttéranyagaként bemutatta a 2019. évi költségvetési folyamatokra ható makrogazdasági tényezőket.

A Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslat zárószavazásához a KT részére készített számvevőszéki elemzés azt támasztotta alá, hogy a 2021. évi költségvetési törvényjavaslat zárószavazásra bocsátott változata teljesíti az államadósság-szabályt. A 2020. I. félévi költségvetési folyamatokat az Állami Számvevőszék annak alapján értékelt, hogy a járvány okozta veszélyhelyzetben a költségvetési egyensúly fenntartását előíró szabályok felfüggesztésre kerültek, és a járvány egészségügyi, társadalmi, gazdasági hatásainak tompítása kapott abszolút prioritást.

A KT részére átadott elemzések másik köre az államadósság-mutató alakulására jelentős befolyást gyakorló folyamatok részletes értékelésével támogatta a KT döntéseinek megalapozását. Ezek az elemzések az Állami Számvevőszék mandátumából eredően szükségképpen visszatekintő jellegűek, a közelmúltban, illetve az elmúlt 3-5 évben végbement változások alapján mutatnak rá kockázatokra, hívják fel a figyelmet új lehetőségekre, illetve tesznek fel releváns kérdéseket. A COVID-19 járvány – legalábbis átmenetileg – megtörte a korábbi évek alapvetően kedvező gazdasági trendjeit, ezért a 2020. márciusát követő elemzések nagy hangsúlyt helyeztek a 2020. évi kihívások, illetve a járvány utáni talpra állás szempontjából fontos összefüggések bemutatására is. Ezek közül az elemzések közül emelünk ki néhányat.

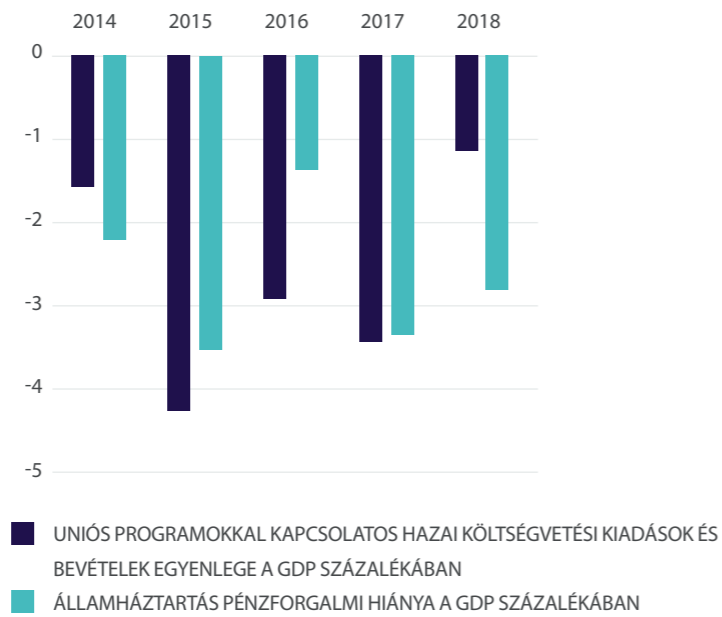
A témakörrel a legátfogóbban foglalkozó „A költségvetés fenntarthatósági célú elemzése” című elemzés feltárta, hogy a GDP-arányos hiány-mutatók és államadósság-mutatók értékének folyamatos csökkenését az elemzett években (2011. és 2019. között) a kedvező gazdasági környezet mellett számos tényező támogatta. Bár a nominális adósság-évről évre növekedett, a GDP gyorsabb ütemű bővülésének köszönhetően az államadósság-mutatók folyamatosan javultak. Az elemzés több, a járvány következtében fokozódó kockázatot is azonosított, külön nevesítve az államadósság növekedésére, illetve a GDP alakulására ható kockázati tényezőket.

„Az uniós támogatások államadósságra és hiányra gyakorolt hatása” című elemzés kiinduló pontja az volt, hogy az európai uniós támogatások nemcsak a gazdasági növekedésre, hanem a központi költségvetés likviditási helyzetére is hatást gyakorolnak. Az uniós támogatások Európai Bizottsággal történő utólagos elszámolása, és annak időigénye a központi költségvetés számára jelentős finanszírozási kihívást jelentett. A költségvetés által megelőlegezett, de az Európai Bizottság által még meg nem térített uniós támogatás elszámolásának elhúzóda éveken keresztül növelte a magyar államadósságot. Az elemzés e hatások számszerű bemutatása mellett azt emelte ki, hogy megelőlegezés többletterhét a magyar költségvetés úgy tudta vállalni, hogy közben teljesítette a kormányzati szektor hiányra és az államadósság csökkentésére vonatkozó szabályokat. Ugyanakkor a járványhelyzetben szükséges többletkiadásokra tekintettel az elemzés azt is aláhúzza, hogy az uniós bevételek éveken keresztül történő megelőlegezése egyfajta tartalékképzést is jelentett, mivel az Európai Bizottságnak a következő két-három évben kell majd visszafizetnie a megelőlegezett összeget, ezzel jelentősen csökkentve a magyar államadósságot.

Négy alapvető stratégiai cél érvényesült 2011. és 2019. között:

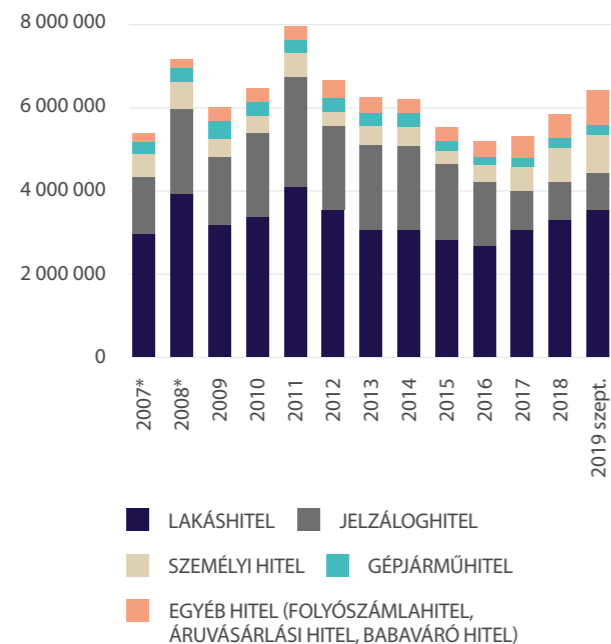
1. az államadósság-mutató csökkent,
2. a lakossági finanszírozás erősödött,
3. az államadósság devizahányada csökkent,
4. az állampapírok átlagos futamideje az utóbbi években növekedett.

AZ UNIÓS TÁMOGATÁSSAL MEGVALÓSULÓ PROGRAMOKKAL KAPCSOLATOS HAZAI KÖLTSÉGVETÉSI KIADÁSOK ÉS BEVÉTELEK EGYENLEGE, VALAMINT AZ ÁLLAMHÁZTARTÁS PÉNZFORGALMI HIÁNYA A GDP SZÁZALÉKÁBAN A 2014-2018. ÉVEK KÖZÖTTI IDŐSZAKBAN

A lakosság pénzügyi sérülékenységének 2007-2019. közötti változását bemutató elemzés feltárta, hogy 2010. óta a lakossági megtakarítások jelentősen meghaladták a lakossági hitelfelvételt. Ez tette lehetővé, hogy a lakosság egyre nagyobb szerepet kapjon az államadósság finanszírozásában. Az elemzés kiemelte, hogy ennek nagy jelentősége van a járvány idején is, mivel a lakosság nagyobb megtakarítási hajlandósága kedvező feltételt teremt ahhoz, hogy a megnövekedett államadósság meghatározó részét hazai szereplők finanszírozzák. Az elemzés arra a következtetésre jutott, hogy az elemzett időszakban, a lakosság túlzott eladósodtságának elkerülése végett bevezetett intézkedések alkalmasak voltak a lakosság pénzügyi sérülékenységének mérséklésére. Az elemzés aláhúzza, hogy a nagymértékű eladósodás kockázatait szem előtt kell tartani, mert – amint azt a járvány kirobbanása is mutatja – mindig adódhatnak olyan helyzetek, amelyek a felvett hitelek törlesztését nagyon megnehezítik. Ezt a koronavírus járvány kegyetlenül megmutatta, hiszen ismét kormányzati intézkedésre volt szükség ahhoz, hogy sok ezer háztartás fizetéképtelenné válását el lehessen kerülni. Az elemzés azt hangsúlyozta, hogy a túlzott kockázatvállalás elkerülése érdekében tovább kell erősíteni a lakosság pénzügyi tudatosságát.

A HÁZTARTÁSI HITELEK ÁLLOMÁNYÁNAK ÖSSZETÉTELE 2007-2019. SZEPTEMBER KÖZÖTT MRD FT-BAN

A hitelezés egy másik területét járta körbe a „A kisvállalkozások hitelezésének hatása a gazdaság kihívására” című elemzés. Az elemzés bemutatta, hogy 2013. és 2019. között a kis- és középvállalkozások (továbbiakban: kkv-k) hitelállománya számottevően nőtt, de hitelezésükben továbbra is probléma maradt, hogy a kereskedelmi bankok bizonyos üzletméret alatti vállalkozások beruházásait csak részben, illetve magas költségek mellett finanszírozták. Ezért a kisvállalkozások hitelhez jutásában nagy szerepe volt a Magyar Nemzeti Bank által bevezetett ösztönző konstrukcióknak, illetve az állam által támogatott hiteleknek. Az elemzés feltárta, hogy a kkv-k által létrehozott bruttó hozzáadott érték az elemzett időszakban a teljes vállalkozói kör átlagánál gyorsabban nőtt. Eközben a foglalkoztatásban csökkent a kkv-k részaránya. Következésképpen a kkv-k csökkenteni tudták relatív termelékenységük elmaradásukat. Az elemzés arra a következtetésre jutott, hogy e mögött jelentős kihéredési hatás is meghúzódik. Az elemzés rámutatott arra, hogy a hitelfelvétel önmagában is hozzájárul a kihéredéshez, hiszen a hitelképességhez a vállalkozásnak legális jövedelemmel kell rendelkeznie, és hitelei biztonságos visszafizetéséhez is bővülő legális bevételekre van szüksége. A legális gazdaságban boldogulni akaró kisvállalkozó azonban szembeállítja magát a nagyobb vállalkozások versenyelőnyével. Ezért létfontosságú, hogy ebben a fázisban is hozzájusson a versenyképessége fokozását lehetővé tevő, túlzott kockázatot nem jelentő (például fix kamatozású) hitelekhez. Az elemzés hangsúlyozta, hogy a járvány miatti gazdasági megtorpanás utáni újraindulás ösztönzésének egyik kiemelt eszköze lesz a vállalkozások kedvező feltételek melletti hitelezése. Ennek sikeressége nemcsak a gazdaság talpra állását segíti, hanem azt is, hogy a gazdaság kihívására terén az elmúlt 10 évben elért eredményeket is meg lehessen őrizni.

„Az export/import szerkezetének és volumenének változása, hatása a GDP változására” című elemzés a külkereskedelem és a GDP alakulásának kölcsönös összefüggését a 2013-2019. közötti évekre vonatkozóan értékelte. Ebben az időszakban – mutatott rá az elemzés – a magyar export minden évben meghaladta az importot, következtésképpen pozitív összeggel járult hozzá a gazdaság teljesítményéhez. 2016-ig a külkereskedelmi egyenleg folyamatosan nőtt, ami azt jelenti, hogy a külkereskedelmi egyenleg közvetlenül is dinamizálta a magyar gazdaságot. 2017-2019. között a külkereskedelmi egyenleg, valamint az export továbbra is dinamikus bővülése lehetővé tette a magas importigényű bruttó felhalmozás igen erőteljes növekedését, és a végső fogyasztás jelentős bővülését anélkül, hogy a külkereskedelmi egyensúly felborult volna. A pozitív külkereskedelmi mérleg eléréséhez Magyarország világgazdasági versenyké-

Mikrovállalkozás

- Nettó árbevétel, mérlegfőösszeg: max. 2 M EUR
- Létszám: < 10 fő

Kisvállalkozás

- Nettó árbevétel, mérlegfőösszeg: max. 10 M EUR
- Létszám: < 50 fő

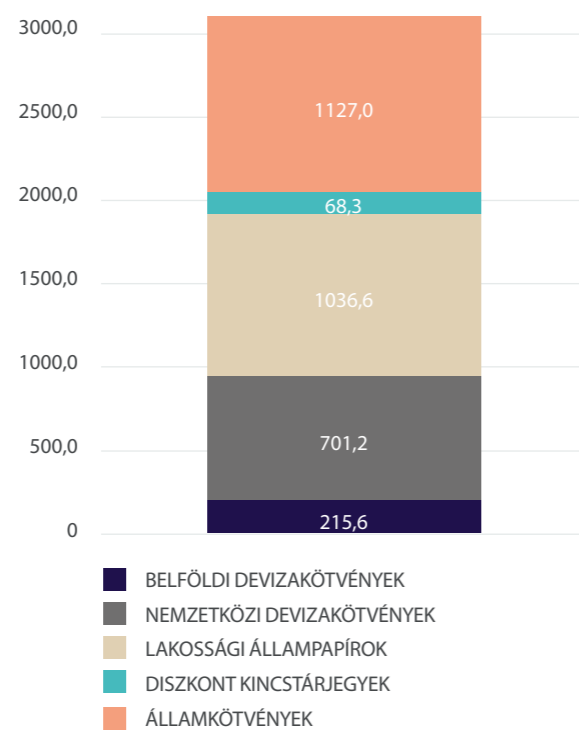
Kkv

- Nettó árbevétel: max. 50 M EUR
- Mérlegfőösszeg: max. 43 M EUR
- Létszám: < 250 fő

pességének javulására, valamint a nemzetgazdasági szintű megtakarítási többletre volt szükség. A magyar export növekedésének üteme a vizsgált időszak minden évében meghaladta a világkereskedelem bővülésének mértékét. Az elemzés készítői szerint az export-versenyképesség javulása elsősorban annak köszönhető, hogy a magyar gazdaság növekvő mértékben integrálódott a globális értékláncokba, leginkább az autóipar területén. Az export-versenyképesség fokozódásának másik fontos tényezője a szolgáltatás export dinamikus bővülése volt. Az elemzés rámutatott, hogy a magyar kis- és középvállalkozások exportteljesítményének növelése érdekében tett erőfeszítések, és az elért sikerek ellenére a magyar exportban továbbra is a nagyvállalatok szerepe a meghatározó. A globális értékláncokba a magyar vállalkozások elsősorban a termelési fázisba kapcsolódnak be, a gyártás egy-egy szakaszát végzik Magyarországon, majd az elkészült terméket az értékláncban belül továbbszállítják egy másik országba. Az így bővülő termelés az export bruttó értékének jelentős növekedését eredményezi, azonban az export importtartalma magas, a hozzáadott érték tartalma pedig alacsony. Az elemzésnek arra is rá kellett mutatnia, hogy a 2020. évi járvány gazdasági hatásai a kedvező külkereskedelmi trendeket teljesen megtörték. A magyar export drámai visszaesése a világgazdasági folyamatok következménye. A járvány nyilvánvalóvá tette a globális értékláncokra épülő világkereskedelem sérülékenységét. Ez a globális értékláncokba integrálódott magyar exportkapacitásokat is súlyosan érintette. További érzékeny veszteséget okozott a magyar exporttöbbletben egyre nagyobb szerepet játszó szolgáltatások exportjának számottevő visszaesése. A járvány megszűnését követően a világkereskedelem és a globális értékláncok visszarendeződnek, de ennek sebessége és mértéke az egyes ágazatokban és területeken különböző lesz.

A COVID járvány negatív hatásait és a tompításukra hozott intézkedéseket bemutató elemzések

A 2021. ÉVBEN LEJÁRÓ ADÓSSÁGÁLLOMÁNY SZERKEZETE 2020. MÁRCIUS 31-EI ÁLLAPOT SZERINT MRD FT-BAN

A rendkívüli körülményekre tekintettel az Állami Számvevőszék olyan elemzéseket is készített, amelyek a járvány megfékezése és káros hatásainak mérséklése érdekében hozott intézkedéseket mutatták be, illetve értékelték. A 2021. évi központi költségvetési törvényjavaslatot az annak benyújtásakor övező bizonytalanságok a Számvevőszék is arra készítették, hogy a szokásosnál is mélyebben és részletesebben elemezze a gazdasági és társadalmi környezet várható változásait. Az Állami Számvevőszék prognózisokat most sem készített, de az elemzéseket készítő munkatársak különböző forráskönyveket dolgoztak ki annak számszerűsítésére, hogy a külső tényezők kedvezőtlen vagy éppen a vártnál kedvezőbb alakulása, milyen hatást gyakorol a költségvetés

legérzékenyebb bevételi és kiadási előirányzataira. Ezek nélkül a Számvevőszék nem lett volna képes megalapozott véleményt mondani a jövő évi központi költségvetési törvényjavaslatban rögzített előirányzatok teljesíthetőségéről. Az egyes témakörökben készült – módszerüket tekintve különböző – részelemzéseket az Állami Számvevőszék összegyűjtötte és nyilvánosságra hozta. „A COVID-19 járvány közpénzügyi hatásainak értékelése” című elemzés a lehetséges hatások értékelése alapján bemutatta, hogy a háztartások fogyasztásának visszaesése, a járvány által sújtott ágazatok szolgáltatásai iránti kereslet csökkenése a GDP alakulását és ezen keresztül a foglalkoztatást negatívan befolyásolja. Az elemzés azt is vizsgálta, hogy államadósság finanszírozásában fenntartható-e a lakossági megtakarítások növekvő szerepe. Arra a következtetésre jutott, hogy a lakossági jövedelmek 2020. évi esetleges jelentős csökkenése esetén a 2019. évvel egyező megtakarítási hajlandósággal számolva a megtakarítások nem érnék el a nettó finanszírozási igény összegét, míg 2021. évben még kisebb mértékű jövedelemcsökkenés esetén is meghaladhatják azt, a 2019. évi megtakarítási hajlandóság mellett.

„A járványhelyzettel összefüggő gazdaságvédelmi akcióterv munkaerőpiacra gyakorolt hatásai” című elemzés a veszélyhelyzet kihirdetésétől augusztus végéig tartó időszakra vonatkozóan értékelt a munkaerő-piaci folyamatokat. Az elemzés bemutatta, hogy a koronavírus megjelenésével a foglalkoztatottsági mutatók elmúlt években tapasztalt trendszerű javulása megtört. Ugyanakkor a március-áprilisi leállások okozta munkaerő-piaci változások differenciáltan zajlottak le. Egyes területeken/szektorokban azonnal látható volt a foglalkoztatási adatokban a visszaesés. A vállalatok jelentős része csupán átmeneti termelés-csökkenésre, és a gazdaság gyors újraindulására számított, ezért a munkaadók jellemzően igyekeztek átmeneti intézkedéseket hozni a munkavállalók tekintetében (pl. átmeneti leépítés, fizetés nélküli szabadság, a munkaidő csökkentése, bérek újratárgyalása, képzés). E munkáltatói hozzáállást támogatták a munkahelyek megvédését célzó kormányzati intézkedések. A bértámogatási programokkal közel 230 ezer munkahelyet sikerült megvédeni. A munkahelyvédelmi bértámogatásban országosan mintegy 185 ezer munkavállaló részesült, a munkahelyteremtő bértámogatás pedig 25 ezer ember elhelyezkedését tette lehetővé. Emellett a kutatás-fejlesztési munkakörben dolgozók után járó kedvezményre is több mint 16 ezer munkavállalóra érkezett be kérelem. A foglalkoztatottsági helyzet kezdeti drasztikus romlását követően, július végétől kezdve a foglalkoztatottságban javulás következett be. Az elemzés kockázatként azonosította azt, hogy a járvány a különböző ágazatokat eltérő mértékben érintette, ezért várhatóan a felépülés is különböző mértékű lesz. Ennek alapján az elemzés megfogalmazta, hogy célszerű lehet a munkavállalók átáramlásának intenzívebb támogatása a tartósan érintett ágazatokból a gyorsabban magukra találó vállalkozások felé.

Egyes elemzések aktualitása éppen a járvány következtében nőtt meg. Ilyen volt „Az internetes kereskedelem bővülésének közpénzügyi szempontjai” című elemzés, amely az internetes kereskedelem gyors bővülésének bemutatása mellett azt is feltárta, hogy a növekvő forgalmat mind a kereskedelem, mind a szállítmányozás-raktározás terén csökkenő számú vállalkozás állítja elő, és a forgalom nagyobb részét külföldi tulajdonú vállalkozások bonyolítják. A hazai internetes eladási forgalmat tekintve a legnagyobb cégek fele külföldi tulajdonú vállalkozás. A kisebb magyar vállalkozások az infrastrukturális ellátottságukat tekintve elmaradásban vannak az Európai Uniótól, ami további versenyhátrányokat jelent számukra. Az elemzés készítésének idejében, 2020 márciusában a Kormány korlátozó intézkedéseket vezetett be a koronavírus fertőzések csökkentése érdekében. Az elemzés arra a következtetésre jutott, hogy az üzletekben történő vásárlásokkal szemben egyre több vásárló részesíti előnyben az egészségügyi szempontból biztonságosabb internetes megrendeléseket. A kiskereskedelmi egységek egy része az e-kereskedelemben való teljes vagy részleges átállással próbálja túlélni a mostani nehéz időszakot: várhatóan egyre többen szerzik meg az internetes kereskedéshez szükséges kompetenciákat és tapasztalatot. Az internetes eladásokkal olyan kisebb, hazai tulajdonú kereskedelmi egységek is megpróbálkoznak, amelyek eddig kizárólag vagy döntő módon hagyományos kiskereskedelmi tevékenységet folytattak. Az újonnan létrejött webáruházak, illetve az online értékesítést tevékenységi körükbe felvevő vállalkozások fennmaradása esetén a hazai e-kereskedelemben belül emelkedhet a magyar tulajdonú vállalkozások által bonyolított forgalom részaránya. Az elemzés rámutatott, hogy az internetes értékesítés tartós növekedése még aktuálisabbá teszi az e-kereskedelem adózással, fogyasztóvédelemmel és informatikai biztonsággal összefüggő jogszabályi környezetének – uniós és hazai - megújítását.

Magyarországnak is érdeke olyan adóztatási szabályok és rendszerek kialakítása, amelynek eredményeként a globális és a jelentős mértékű határokon átnyúló digitális szolgáltatást nyújtó vállalatok a Magyarországon létrehozott értékkel arányos adó fizetésére lennének kötelezettek.

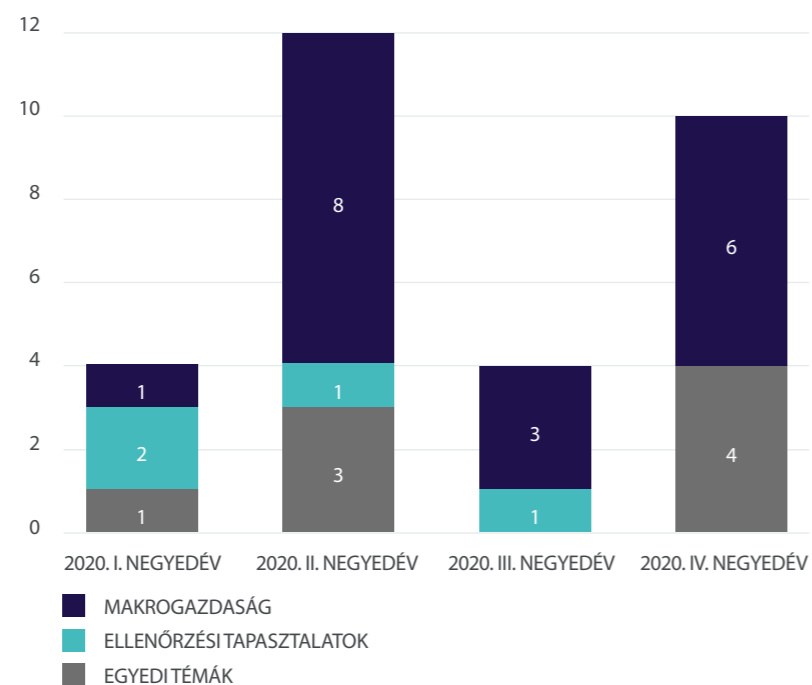
Az utóbb említett kérdéskört vette górcső alá a digitális gazdaság megadóztatásának aktuális kérdéseiről szóló elemzés. Az elemzés rámutatott, hogy a jelenlegi adószabályok a fizikai jelenlétnek alapulnak, és a fizikai jelenlét biztosít lehetőséget az országok adóztatási jogkörének gyakorlására. Az új technológiák, a digitális szektor megjelenése azonban új helyzetet teremtett. A fizikai jelenlét hiányából adódó nyereségek megadóztatása számos esetben elmarad, például ha egy digitális vállalkozás olyan országban rendelkezik ügyfelekkel, illetve teremt gazdasági értéket, ahol fizikailag nincs jelen. A digitális szektor esetében problémát jelent még annak meghatározása, hogy az adóalaphoz kapcsolódó értékteremtés hol történik, mit jelent az érték a digitális tevékenységénél és azt hogyan lehetne mérni. Az elemzés ismertette az OECD-nek és az Európai Bizottságnak a méltánytalan, és az adóelkerülésre módot adó helyzet megszüntetésére irányuló kezdeményezéseit.

Az elemzéseket az Állami Számvevőszék honlapján nyilvánosságra hozta.

További elemzések a 2020. év tekintetében

A Számvevőszék 2020-ban összesen 30 elemzést hozott nyilvánosságra. Az előzőekben ismertetett makrogazdasági elemzéseken kívül – az Állami Számvevőszék munkatársai az egy-egy szektort érintően felgyűlt ellenőrzési tapasztalatokat külön elemzésekben is értékelték, bemutatva az eredményeket, valamint rávilágítva a jellemző kockázatokra és szabálytalanságokra, a szabályszerű, átlátható és elszámoltatható közpénzfelhasználás terén jelentkező dilemmákra. A 2020. évben az agráriskolák, az önkormányzati tulajdonú színházak, a köztestületek, valamint a nem állami humánszolgáltatók ellenőrzési tapasztalatairól készült összegző elemzéseit hozta nyilvánosságra a Számvevőszék. Egyedi elemzések készültek az Európai Bizottság által 2004-2020 között a tagállamokról készített értékelésekről, a politikai hirdetésekéről, valamint a vagyonekobbzás, lefoglalás jogszabályi környezetéről, egy elemzés a közszférában 2019-ben is végrehajtott integritási felmérés eredményeit összegezte és értékelt.

2020-BAN KÖZZÉTETT ELEMZÉSEK SZÁMA FŐBB TÉMÁK SZERINT, NEGYEDÉVES BONTÁSBAN

III. A TELJESÍTMÉNY FOLYAMATOS FEJLESZTÉSE ÉS VISSZAMÉRÉSE AZ ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK MŰKÖDÉSÉBEN

A naprakész, releváns és megbízható információkkal alátámasztott döntéseken alapuló szervezeti irányítás biztosításához szükséges mind a szervezet belső folyamatainak, mind a szervezet irányítását, tevékenységét és gazdálkodását befolyásoló külső tényezők hatásainak menedzselése. A szervezet teljesítményének mérése így az Állami Számvevőszék tevékenységében nem csupán az ellenőrzötti kör ellenőrzése során alkalmazott szempontrendszerben érvényesül. A hatékonyság és eredményesség kritériuma; önmagában a szervezet teljesítményének mérése a feltétele a szervezet célra tartott irányításának, valamint a hatásos működésének.

1. Az Állami Számvevőszék belső kontrollrendszere működtetésének tapasztalatai

Az Állami Számvevőszék minden évben elvégzi belső kontrollrendszere működtetésének, állapotának felmérését és értékelését, melynek során – mintegy alulról építkezve – a már kidolgozott módszerek megfelelően az egységvezetők résznyilatkozatai összesítésével és kiértékelésével elkészíti a szervezeti szintű belső kontrollrendszer állapotáról szóló beszámolót. Az értékelés során kiemelt figyelmet fordítunk a Legfőbb ellenőrző intézmények részére készített INTOSAI teljesítménymérési keretrendszerének (SAI PMF) értékelési módszertanára és az ISSAI 110 sztenderdben foglalt általános alapelvek érvényesülésére is.

Az Állami Számvevőszék elnökének 7/2020. (XII. 28.) ÁSZ utasítása az Állami Számvevőszék Szervezeti és Működési Szabályzatáról 29. § (1) bekezdése alapján az Állami Számvevőszék „a szabályszerűség, gazdaságosság, hatékonyság és eredményesség követelményeit szem előtt tartva, továbbá a kockázatok kezelésére és az erőforrásokkal való hatékony gazdálkodás elvére figyelemmel belső kontrollrendszert működtet.”

Az Állami Számvevőszék belső kontrollrendszerének működése a 2020. évben a megelőző évekhez hasonlóan magas szintű volt. A kialakított és működtetett belső kontrollrendszer kellő bizonyosságot nyújt arról, hogy az intézmény hatékonyan, eredményesen, a törvényekkel és jogszabályokkal összhangban folytatja a tevékenységét, melynek során kiemelt figyelmet fordít a digitalizáció adta kihívásoknak és lehetőségeknek való megfelelésre, illetőleg az egészségügyi vész helyzet teremtette körülményekre való hatásos reakciók kivitelezésére.

Az Állami Számvevőszék stratégiájában foglalt célkitűzés szerint a Számvevőszék „A döntések jobb megalapozása, a tapasztalatok és információk kezelésének, áramlásának biztosítása, az erőforrásokkal való tervszerű gazdálkodás érdekében controlling és monitoring rendszert működtet.”

A belső kontrollrendszer a szervezeti irányítás elválaszthatatlan eszköze, különböző módszerek, eljárások, eszközök összessége, melynek hatékony működtetése, kialakítása lényeges a vezetés, ezen keresztül a szervezet céljainak eléréséhez, valamint az ezt akadályozó események megelőzése, feltárása, korrigálása érdekében.

Az Állami Számvevőszék – mint a legfőbb ellenőrző intézmény – folyamatosan értékeli a tevékenységét és teljesítményét minden területen, és azokról jelentést tesz, melynek során teljesítménymutatókat alkalmaz eredményeinek mérésére.

A belső kontrollrendszer öt pillérének egyedi értékelése a fenti szempontok figyelembevételével az alábbiak szerint alakult.

- a) A **kontrollkörnyezet** a 2020. évben két szó jellemezte: digitalizáció és járvány. Az Állami Számvevőszék a stratégiája alapján elősegíti, hogy a feladatellátásban a szabályozókban foglaltak és a szervezet napi működése összhangban legyen, a szervezet egységeinek működése átlátható, hiteles és naprakész szabályozókra visszavezethető legyen. Az Állami Számvevőszék a 2020. évben folyamatosan a felmerülő kihívásokhoz igazította belső szabályozási környezetét, amely során a digitalizált működés lehetőségeit is figyelembe vette az adatvédelem érvényesítésével. A vírus generálta veszélyhelyzet specialitásait elemezve a Számvevőszék a felvetések, megoldások állandó működésbe való adaptálásával is azon dolgozott, hogy biztosítani tudja a szervezet folyamatos működését a rendkívüli körülményekben is.
- b) Az **integrált kockázatkezelési rendszer** működtetése kapcsán megállapítható, hogy a szervezeti egységek a kockázatokat felmérték, értékelték, kezelték és a felmérést felülvizsgálták. Az Állami Számvevőszék informatikai stratégiájával összhangban, a digitalizációs program részeként a sikeres pilot időszakot követően bevezetésre került az ezt támogató kockázatkezelési szoftver alkalmazás.
- c) A **kontrolltevékenységek** területén a felelősségi körök a belső irányítási eszközökben és a munkaköri leírásokban megfelelően elhatárolásra kerültek. A „négy szem elve” mind a pénzügyi, mind a reálfolyamatok során érvényesült, a feladatvégzés folytonossága az átadás-átvételi jegyzőkönyvekkel és azok igazgatási utasítások szerinti kontrolljával biztosított volt. A 2020. évben új keretgazdálkodási rendszer került bevezetésre. A korábbi, a szakmai felelős egységek vezetőinek felelősségi körébe adott, és értékhatárhoz kötött keretgazdálkodási rendszert az intézményi stratégiában meghatározott eredményesség, hatékonyság, gazdaságosság és fenntarthatóság erősítése érdekében egy új, hatékonyabb kötelezettségvállalási struktúra váltotta fel.
- d) Az **információs és kommunikációs rendszer** legfontosabb változásai az új szabályzatokként kiadott másolatkészítési és iratkezelési szabályzatokról szóló elnöki utasítások és az ellenőrzések kapcsán a digitalizáció minden eddiginél nagyobb mértékű előretörése voltak. Megújult az Állami Számvevőszék logója, honlapja és hírportálja. A Számvevőszék az átláthatóság és elszámoltathatóság alapelvei szerint működik, belső és külső kommunikációja szabályozott, honlapja és hírportálja töretlen érdeklődésre és népszerűsége tart számot. Az Állami Számvevőszék kommunikációs stratégiájának gyakorlati megvalósítását átfogó értékelés útján elemezte 2020. évben, támaszkodva a korábbi nemzetközi társintézményi felülvizsgálat során nyert tapasztalatokra is („Communication with External Stakeholder” című jelentés).
- e) A **monitoring rendszer** részeként az Állami Számvevőszék működtette a tevékenysége megvalósításának nyomon követését biztosító monitoring rendszert és végzi az operatív tevékenységek keretében megvalósuló folyamatos és eseti nyomon követést. Végzi továbbá a szervezeti teljesítményt meghatározó tényezők – megvalósulást mérő indikátorok – gyűjtését, a tényezők tervezéséhez kapcsolódó koordinációt és a szervezeti egységek beszámoltatását, az indikátorokkal kapcsolatban a folyamatos és eseti nyomon követést és a gyűjtött adatok, információk elemzését, értékelését. Az Állami Számvevőszék elnöke gondoskodott az operatív tevékenységektől független belső ellenőrzés kialakításáról, megfelelő működtetéséről és biztosította a belső ellenőrzés működéséhez szükséges forrásokat és jogokat. A belső ellenőrzés helye a szervezeti hierarchiában szabályozott. A tevékenységet az Állami Számvevőszék elnökének közvetlen irányítása alatt álló belső ellenőr látja el, beszámolási kötelezettsége kizárólag és közvetlenül az Állami Számvevőszék elnöke felé áll fenn.

2. Az Állami Számvevőszék technológiai megújulása

A Számvevőszék az ellenőrzéseit az ellenőrzött időszakban hatályos jogszabályok, az ellenőrzés szakmai szabályai, az adott ellenőrzésre irányadó számvevőszéki módszertanok, valamint az ellenőrzési programban foglalt értékelési szempontok szerint hajtja végre. Az ellenőrzési programok biztosítják az ellenőrzés megközelítésének és az elvégzendő ellenőrzési feladatokhoz szükséges azonos mérce elve szerinti hatékony végrehajtását.

Az ellenőrzési programok strukturális fejlesztése

Az Alaptörvényben lefektetett közpénzügyi elvek megvalósításának és fejlesztésének támogatása érdekében az ellenőrzési képességek modernizálása és további erősítése mellett a Számvevőszék az elmúlt években egyre inkább előtérbe helyezte a tanácsadó tevékenységét. Ennek érdekében 2020-ban az ellenőrzési programok tekintetében is történtek olyan strukturális fejlesztések, melyek a számvevőszéki ellenőrzések hatékonyságának növelése és ezáltal az ellenőrzési megállapítások hasznosulásának támogatása mellett erősítik a Számvevőszék tanácsadó tevékenységét. Ebbe a fejlesztési körbe tartozik az ellenőrzött szervezeteket kevésbé terhelő adatbefogadási rendszer működtetése, valamint az ellenőrzésekhez felhasználandó lényeges dokumentumok körének meghatározása. Ezáltal – a digitális és technológiai fejlesztések eredményeit felhasználva – kevesebb dokumentum ellenőrzésén keresztül a korábinál jóval szélesebb körben kerül sor az ellenőrzöttek értékelésére, a tapasztalatokról is jelentősebb számú ellenőrzött kap rövid időn belül visszacsatolást a közpénzügyi helyzet minél gyorsabb javítása érdekében. Ezen alapulva fokozatosan előtérbe kerültek a kockázati és monitoring ellenőrzések, amelyek tehát az ellenőrzés megközelítési módjában jelentettek változást.

A módszertani és digitális fejlesztések utat nyitnak további technológiai fejlesztésekhez, hozzájárulnak az ellenőrzött szervezetek leterheltségének mérséklése mellett az ellenőrzések hatékonyságának növeléséhez és az ellenőrzések során a személyes érintkezés nélküli kapcsolattartáshoz, amely jelen helyzetben a vírus miatt különösen fontos.

A Számvevőszék már a 2019. évben több ellenőrzést (például kórházak, könyvtárak esetében) a kockázatokon alapuló megközelítést alkalmazva hajtott végre. Ezek kidolgozása és felhasználásának kiterjesztése történt meg a 2020. évben.

Ezek az ellenőrzési megközelítések lehetővé teszik a végrehajtás időtartamának jelentős csökkenését, amellyel hatékonyságának növelését, egy-egy ellenőrzötti kört teljesen lefedő, kevés számú, kijelölt dokumentum-csoport értékelésével megvalósítva az ellenőrzést. Ezáltal a felelős gazdálkodás, az elszámoltathatóság, az átláthatóság lényeges területeit egyidejűleg több ellenőrzött szervezetnél értékeli a Számvevőszék. Mindez hozzájárul az ellenőrzött szervezetek számának növelésén keresztül, a közpénzügyi helyzet és az elszámoltathatóság általános javulásához.

Kockázati ellenőrzési megközelítés

Ezek az ellenőrzések - bár a múltba vonatkoznak, ugyanakkor - jövőbeni bekövetkezésével fenyegető kockázatokra hívják fel a figyelmet, melyek indokolhatják további részletes ellenőrzés lefolytatását az egyes szervezeteknél annak érdekében, hogy a gazdálkodást veszélyeztető területekre ráirányítsák a figyelmet.

Az így feltárt kockázatos területek információi egyúttal egy részletesebb ellenőrzés fókuszainak meghatározását is előkészítik. Ez a részletes strukturálás hozzájárul a lefedettség és az ellenőrzések hozzáadott értékének növeléséhez, valamint a hasznosulási lehetőségek kiszélesítéséhez.

Monitoring ellenőrzési megközelítés

Ez a megközelítés a megfelelőségi ellenőrzések módszertani alapjaira támaszkodva keves, de az ellenőrzés tárgyát érintő lényeges ellenőrzési dokumentum alapján aktuális „pillanatképet” ad az ellenőrzöttek csoportjáról, azaz „jelen idejű” ellenőrzésről van szó. A monitoring típusú ellenőrzés célja ezáltal az ellenőrzött szervezetek széles csoportja „felkészültségének” felmérése. Miközben a monitoring ellenőrzés az ellenőrzött szervezetek számára is előnyös, összhangban van a Számvevőszék ellenőrzési céljaival is: hatékony erőforrás felhasználás mellett az ellenőrzések lefedettségének növelése, az eddig nem ellenőrzött szegmensek valós idejű értékelése, az ellenőrzött szervezetek támogatása, ezáltal a Számvevőszék tanácsadó tevékenységének fokozása, a „jól irányított állam” működésének elősegítése. A monitoring ellenőrzések – a jelen állapot lényeges dokumentumaira fókuszálva, kiemelt kritériumok alapján – valós idejű értékeléssel, jövőre vonatkozó ajánlásokkal nyújtanak támogatást az ellenőrzött közpénzügyi helyzetének javításához.

Ezen ellenőrzések lefolytatása alapján a Számvevőszék képes a működés és gazdálkodás különböző területein felmerülő alapvető feltételek meglétének azonosításán keresztül a hiányosság feltárására, majd az ezekkel kapcsolatos visszacsatolásokon keresztül a közpénzkel és a közvagyonnal való gazdálkodás javításának támogatására.

Azon túlmenően, hogy a Számvevőszék tanácsadó tevékenysége is előtérbe kerül, hozzájárul a folyamatok minél hatásosabb időben való szabályossá tételéhez, és ezáltal támogatja a vezetői kontrollpontok kialakítását, a feltárt szabálytalanság legrövidebb időn belüli kijavítását. Tehát mindez a jelen idejű tanácsadást támogatja.

A 2020. évben 6 monitoring és 10 kockázati ellenőrzési program készült, illetve került megújításra, az ezek alapján lefolytatott ellenőrzésekről készült jelentések egy részét az Állami Számvevőszék már 2020-ban nyilvánosságra hozta.

A monitoring és kockázati megközelítésű ellenőrzéseiről a Számvevőszék 2020. december 31-ig összesen 12 db jelentést hozott nyilvánosságra, amely ugyan kisebb hányada az összesen kiadmányozott 217 db megjelent jelentésnek, azonban összesen 939 ellenőrzött szervezetre vonatkozóan tartalmaz ellenőrzési megállapítást.

Az ellenőrzési technológiáinak és egyéb szervezeti folyamatainak átalakításai során a Számvevőszék már évek óta alkalmazza a változáskezelést, illetve a változásmenedzsmenet, amely nagyban hozzájárult ahhoz, hogy hatékonyan és gyorsan helyt tudott állni a járványhelyzet jelentette új kihívások közepe is.

3. A humánerőforrás-gazdálkodás alkalmazkodása a COVID-19 járvány miatt megváltozott munkakörnyezethez

A Számvevőszék szervezete felkészülten nézett szembe a 2020. márciusától mindennapjainkat meghatározó járványhelyzet jelentette kihívásokkal. Évek óta zajlik a szervezet részéről a folyamatos digitális átállásra való felkészülés, ez adott lehetőséget arra is, hogy a koronavírus járvány okozta helyzetre a Számvevőszék gyors reagáló képességével egyidejűleg megtegye a szükséges lépéseket, kezelje azokat. A Számvevőszék egész évben kiemelt prioritásként kezelte, figyelemmel kísérte és elvárta a digitalizáció erősítését a szervezeten belül és nemcsak a koronavírus járvány miatt.

Az Állami Számvevőszék stratégiájában megfogalmazott célja, hogy erősíti kapacitását, fejleszti a szervezet külső és belső reagáló képességét, hogy a felmerülő kihívásokra, a környezet változásaira mielőbbi, érdemi válaszok szülessenek. Ennek megfelelően az elmúlt időszak járványügyi helyzetében is nagy hangsúlyt fektettünk a biztonságos munkavégzés megteremtésére.

Az Állami Számvevőszék munkafolyamatainak kialakítása során, a digitalizáció nagymértékű előrehaladása, valamint a korábbi időszakban ellenőrzési tevékenységünk során megszerzett tapasztalataink által képesek voltunk a megváltozott körülményekhez gyorsan igazodni. A birtokunkban lévő és korábban alkalmazott tudás és technológia lehetővé tette számunkra a személyes kontaktok csökkentését, mellyel a járvány elleni védekezési szintet tudtuk növelni. Az ÁSZ a tervszerű fejlesztéseknek köszönhetően minden dolgozója számára biztosította a korszerű technológiához való hozzáférést: notebook, távoli biztonságos elérés, valamint nagy sávszélességen elérhető korszerű szerverpark alkalmazásával. A járványhelyzetben a Számvevőszéknek kiemelt figyelemmel kellett lennie erőforrásaira, így ebben a helyzetben meghozott döntéseknél a Számvevőszék állományának biztossága és egészségvédelme kiemelt volt a kitűzött célok és feladatok végrehajtása mellett. A személyes kontaktok szűkítése céljából, a veszélyhelyzet kihirdetését követően a Számvevőszék két és fél hét alatt tért át eredményesen az otthoni munkavégzésre. A Számvevőszék egész szervezeti szinten átszervezte munkavégzését, a folyamatok megszakítása nélkül.

A járványügyi védekezés szintjének fokozása és a dolgozók egészségének biztonsága érdekében további védelmi rendelkezéseket vezetünk be. A feladatellátáshoz igazodóan a dolgozók nagy részének volt lehetősége a szokásos munkavégzési helytől eltérően (otthonról) munkát végezni, ezzel is minimalizálni kívántuk az alkalmazottaink vírusnak való kitettségét, melyet pl. a munkahelyre történő utazás is okozhat. Azon szervezeti egységek esetében, ahol nem volt megengedhető az otthoni munkavégzés teljes mértékben történő elrendelése, ott az egyéb munkáltatói jogkörgyakorlók az alkalmazottak megfelelő beosztásával és a szükséges irodai jelenlétükkel szervezték meg a gördülékeny munkavégzés fenntartását. A munkájukat irodai körülmények között végző kollégák számára megteremtettük a járványügyi szempontból biztonságos munkafeltételeket, a lehető legmagasabb szinten igyekeztünk óvni a munkatársak egészségét, csökkenteni a fertőzésnek való kitettségüket. Az épületen belül kötelező volt az orrot és a szájat elfedő maszk viselése, amelyhez a maszkot a Számvevőszék biztosította. A biztonságos munkavégzéshez szükséges higiéniai feladatok ellátása – úgymint fokozott takarítás, fertőtlenítés, védőeszközök beszerzése – célirányosan kiemelt és folyamatos volt.

A fizikai egészség védelme mellett igyekeztünk odafigyelni a járványveszély, a bezártság okozta problémák megelőzésére is. A Számvevőszék alkalmazottai figyelembe vették és betartották a szervezeti szintű védekezési szabályokat és az előírásokat, a járvánnyal szemben megfelelő magatartást tanúsítottak, óvatosság jellemezte munkavégzésüket.

Fentiek alapján elmondhatjuk, hogy a Számvevőszék szervezete felkészülten nézett szembe a 2020. márciusától mindennapjainkat meghatározó járványhelyzet jelentette kihívásokkal.

A Számvevőszék a digitális átállásra való felkészülés érdekében ütemezetten készült a képzések digitalizációjára, melyet az egészségügyi veszélyhelyzet jelentősen felgyorsított. A létszámgazdálkodást a bérkerethez igazítottan végeztük a 2020-as évben, a járványügyi veszélyhelyzetre figyelemmel több esetben telefonon, illetve opcionálisan videó hívással egybekötött online módon zajlott az interjúztatás.

2020-ban a kialakult járványhelyzetre tekintettel a munkaügyi területen is számos olyan lépést, intézkedést eszközöltünk, amelyek hozzájárultak ahhoz, hogy a járványügyi helyzetre is biztonságosan és gyorsan tudjunk reagálni. A munkaügyi területen széles körben bevezetésre került a digitalizációs lehetőségek kihasználásával, a papírmentesítést is szem előtt tartva az elektronikus ügyintézés biztosítása, mellyel nagymértékben hozzájárultunk alkalmazottaink egészségének megőrzéséhez, a személyes kontaktok szűkítéséhez, a fertőzés kockázatának minimalizálásához.

Tehát a digitális átállás és a digitális fejlődésben elért jelenlegi eredményeink sikeresen támogatták az elmúlt évben a változáskezelést, amelynek fontos része volt a Számvevőszék teljes humánerőforrás egészségének megőrzése a Számvevőszék feladatainak zavartalan ellátása mellett.

4. Változáskezelés a veszélyhelyzetben

Amennyiben a külső vagy belső környezeti tényezők változása a szervezet normál, egyensúlyi állapot szerinti működését, a szervezet alapértékei és küldetése szerinti feladatellátását megakadályozzák vagy veszélyeztetik, válság alakul ki. Ilyen különleges állapot lépett fel a járványügyi helyzet bekövetkezésével Magyarországon is, amely az Állami Számvevőszék folyamataira is hatással volt.

A változáskezelés fontosságát felismerve az Állami Számvevőszék a jól irányított állam működését elősegítő modelljében is feltüntette a változásmenedzsmentet, mint a jól irányított állam működését elősegítő eszközt. A változáskezelés a szervezeti dinamikát normál esetben kihasználó, védő vagy akceleráló hatással bír: irányított folyamat, melyet a szervezeten belül vagy azon kívülről érkező impulzusok generálnak. A kockázatok kiküszöböléséről, a lehetőségek kihasználásáról szól és irányított, a megvalósítást támogató vezetői döntést igényel, jól iterálható. Az Állami Számvevőszék a változáskezelés témában rendelkezik belső fejlesztési anyagokkal, tudástárral, vezetői alkalmazás-metodológiával.

A válság kezelése azonban megkülönböztetendő a változások kezelésétől. A felsővezetés azonnali cselekvése egy válsághelyzetben, a szervezet működése vagy működésének folytatása érdekében a válság kezelését jelenti, a folyamatok felülírását, adott esetben gyorsítását, stabilizálását, speciális döntések meghozatalát.

Következésképpen ez utóbbi működése, eredményei és hatásossága erősen függhet az előbbi előkészítettségétől, különös tekintettel arra az esetre, ha a válság bekövetkezése éppen az irányított változások területét érinti. Ez történt a Számvevőszék életében is: egy jól felkészített szervezet-, változásmenedzsment rendszerrel bíró és logikával ellátott rendszert ért kívülről egy erős hatás, melyben megváltozott feltételek mellett kellett a működést biztosítani.

Ezért különösen fontos, hogy az Állami Számvevőszék fejlessze a szervezet külső és belső reagáló képességét annak érdekében, hogy a felmerülő kihívásokra érdemi válaszokat legyen képes adni. Ebből a szempontból pedig a digitalizációs kihívásoknak történő megfelelés elengedhetetlen, hiszen a jelenlegi szervezeti folyamatoknak immár alapfeltétele. Ezt idejekorán felismerve, a Számvevőszék lépéseket tett ezen új irány felé, amely digitális törekvéseket az Országgyűlés határozatban is megerősítette, és elismerte az Állami Számvevőszék minden olyan tevékenységét, ami a digitális ellenőrzési környezet megteremtéséhez járul hozzá.

Mindenek következtében az Állami Számvevőszék a veszélyhelyzetben rugalmasan lekövette a külső környezeti hatás okozta átállást, zökkenőmentesen, otthoni munkavégzésben, digitális módon folytatja a törvényben meghatározott ellenőrzési, elemzési tevékenységét, amellyel így végső soron támogatni tudja a jól irányított állam működését.

Összességében tehát a digitális átállás és a digitális fejlődésben elért jelenlegi eredmények sikeresen tudják támogatni a változáskezelést, amelynek fontos része volt a Számvevőszék szakemberei egészségének megőrzése, így mindezek következtében az Állami Számvevőszék szervezete felkészülten nézett és néz szembe a járványhelyzet jelentette kihívásokkal.

5. Agilis szervezetfejlesztés

A mai szervezetek – így a Számvevőszék – szervezeti struktúrája a sokrétű feladatellátás következtében kifejezetten összetett. Amiatt, hogy a szervezeti kultúra, a szervezeti egységek felépítése, a kommunikációs belső rend, a döntési rendszer, a koordinációs mechanizmusok nagyon összetettek, az állandóan változó környezetben nyitott hozzáállásra is szükség van a változások befogadása, a változtatások eredményes végrehajtása érdekében. Továbbá a 2020. évben a COVID-19 járvány okozta gazdasági és kommunikációs átalakulások következtében kiemelt fontossága lett a Számvevőszék szervezeti rugalmasságának és ellenálló-képességének, melyeknek egy támogató eszköze a változáskezelés és az agilis szervezeti menedzsment.

A változáskezelési helyzetek tekintetében a változáskezelés folyamatát, valamint a változtatások végrehajtását projektmenedzsment eszközökkel lehet a leghatékonyabban elérni. A változáskezelés tervezett, célirányos és céltudatos megvalósítása koncentrált erőforrást igényel, továbbá szükség lehet arra, hogy a változtatás végrehajtásának folyamata és feladatai megtervezettek és megszervezettek legyenek. Ez a szemlélet leginkább a projekt alapú szervezetekben, a feladatokat projektként értelmezve valósítható meg.

A változáskezelés folyamatának végigvitele, a kívánt vagy éppen nem kívánt hatások, az esetlegesen felmerülő kockázatok, illetve problémák kezelése, a létrejövő eredmények és azok struktúrába, rendszerbe ágyazása folyamatos közreműködést, visszamérést és visszacsatolást, vagyis iteratív teszteléseket igényelnek. Ennek során a kockázatmentes, a változásmenedzsment, a stratégiai menedzsment és a projektmenedzsment egymással szoros kapcsolatban áll, egymásra hatást gyakorol, ezért szereplői, felelősei között információs és interaktív kapcsolatot szükséges fenntartani a sikeres és az eredményes projekt-megvalósítás érdekében.

Az Állami Számvevőszék a tevékenységeiben már sikerrel alkalmazott projektmenedzsment szemléletmódot és eszköztárat egészíti ki szervezeti szinten az agilis gondolkodásmóddal. Az Állami Számvevőszék által alkalmazott agilis szemléletmód lényege annak elfogadása, hogy a projektet, illetve a projekt részleteit – a komplexitásából adódóan – lehetetlen teljes mértékben előre meghatározni. Ennek következtében a projekt tartalma még a fejlesztési folyamat közben is módosulhat, így beépül a projektbe a változás lehetősége. Ezzel biztosítható, hogy a projekt végén létrehozott termék találkozzon az érintettek igényeivel, vagyis olyan terméket hozzon létre a Számvevőszék, melyet az érintettek alkalmazni és hasznosítani tudnak. Természetesen a projekt elején szükséges meghatározni egy minimális eredményterméket, amely elérése nélkül a projekt nem tekinthető befejezettnek.

„VAS HÁROMSZÖG”
hagyományos megközelítés

rögzített (fix)

Terjedelem (mit csinálunk)

Idő
(mikorra)

és/vagy

Költségek
(mennyibe kerül)

Költségek
(mennyibe kerül)

és/vagy

Idő
(mikorra)

Terjedelem (mit csinálunk)

becsült

AGILIS IRÁNYZAT

Forrás: Visual Paradigm: Classical Project Management vs Agile Project Management (2020) alapján Állami Számvevőszék szerkesztése*

Bármilyen projektről is beszéljünk, alapjaiban minden ilyen jellegű feladatot három tényező befolyásol leginkább, amelyeket a fenti ábra foglal össze. Ezek a terjedelem (mit csinálunk), idő (mikorra) és a költségek (mennyibe kerül). A mai napig kis túlzással minden projekt e háromszögben mozog és próbálja az igényeket egyensúlyban tartani és kielégíteni. A hagyományos projektekben jellemzően a terjedelem kerül először definiálásra és arra keresik a tervezés során a választ, hogy azt mennyi időn belül és milyen költségek mentén tudják elkészíteni. Az agilis irányzatok ettől eltérően a terjedelmet tekintik változónak. Azaz egy meghatározott időkeret és/vagy költségkeret tekintenek fixnek és azt próbálják elérni, hogy e keretek tartásával a legnagyobb (de még reális) értéket állítsák elő.

* Visual Paradigm: Classical Project Management vs Agile Project Management (2020), elérhetősége: <https://www.visual-paradigm.com/scrum/classical-vs-agile-project-management/>

AZ ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK 2020. ÉVI GAZDÁLKODÁSA

1. Az Állami Számvevőszék kölségvetési beszámolója

Az Állami Számvevőszék költségvetési fejezet a 2020. évi gazdálkodásáról kiadott független könyvvizsgálói jelentés szerint az Állami Számvevőszék 2020. évi éves költségvetési beszámolója megbízható és valós képet ad a gazdálkodási időszak költségvetésének teljesítéséről és jövedelmi helyzetéről, valamint a 2020. december 31-én fennálló vagyoni és pénzügyi helyzetéről.

A Számvevőszék 2020. évi feladatai ellátásához rendelkezésre álló költségvetési támogatásokat a szabályszerűséget és a takarékoskást szem előtt tartva használta fel. Gazdálkodásában a külső környezeti hatások által kiváltott belső szervezeti változásokra gyorsan és hatékonyan reagált, biztosítva ezzel a folyamatos működést, valamint a források optimális és hatékony felhasználását.

A Magyarország 2020. évi központi költségvetéséről szóló 2019. évi LXXI. törvényben meghatározott eredeti költségvetési kiadások 12 189 916 E Ft-ra, a költségvetési saját bevételek 19 325 E Ft-ra, a finanszírozási bevételek 12 170 591 E Ft-ra módosultak.

A Számvevőszék a költségvetési kiadásokból a 2020. évben 213 598 E Ft megtakarítást ért el, amely a 2021. évben a központi költségvetés javára kerül befizetésre.

A megtakarítás 47%-a a munkaadókat terhelő járulékokon és a szociális hozzájárulási adón jelentkező jogszabályi változások hatása.

2020. március végén a járványügyi veszélyhelyzetre a Számvevőszék azonnal reagált, és a digitalizációs fejlesztéseinek köszönhetően lehetőséget biztosított munkavállalóinak az otthoni munkavégzésre, így járulva hozzá a járvány elleni védekezéshez. Ezzel összefüggésben 66 701 E Ft-tal csökkent a dologi kiadások felhasználása.

A 2019. évi eredmény-kimutatás adataival összevetve a 2020. évben jelentősen csökkentek a kommunikációs, a karbantartási, üzemeltetési, és a kiküldetésekkel összefüggő költségek.

A takarékos gazdálkodás eredményeként az előző évben keletkezett 419 194 E Ft megtakarítását a Számvevőszék 2020. áprilisában befizette a Központi Maradványszámolási Alap javára, így járulva hozzá a koronavírus elleni védekezésnél felmerülő állami kiadásokhoz.

A Számvevőszék folyamatosan végezte a törvényben meghatározott feladatait a koronavírus járvány okozta vészhelyzetben is. Az otthoni munkavégzés bevezetése új kihívások elé állította a szervezet egészét. A korábbi években megkezdett digitalizációs folyamatok felgyorsultak, amelyek érintették a gazdálkodási tevékenység belső folyamatait, a számvevői feladatellátást egyaránt.

A digitális aláírás bevezetésével a Számvevőszék pénzügyi-számviteli területen is nagy lépést tett a papímentes iroda irányába.

A Számvevőszék az INTOSAI stratégiai célkitűzésével összhangban saját gazdálkodása területén is törekszik a fenntarthatósági szempontok érvényesítésére. A fenntarthatósági tervben foglaltaknak megfelelően előtérbe helyezi a környezeti erőforrások felhasználásának csökkentését, munkafolyamatai kialakítása során mérlegeli a fenntarthatóság szempontjait.

A nemzeti vagyon értékének megőrzése érdekében a 2020. évben 471 380 E Ft-ot fordítottunk beruházásokra, és 56 490 E Ft-ot épület felújításra. Az eszközpark bővítésénél és korszerűsítésénél a számvevői munkát támogató fejlesztések mellett kiemelt szerepet kaptak az otthoni online munkavégzést, az online konferenciákat és képzéseket támogató informatikai eszköz és licencek beszerzések.

BERUHÁZÁSOK

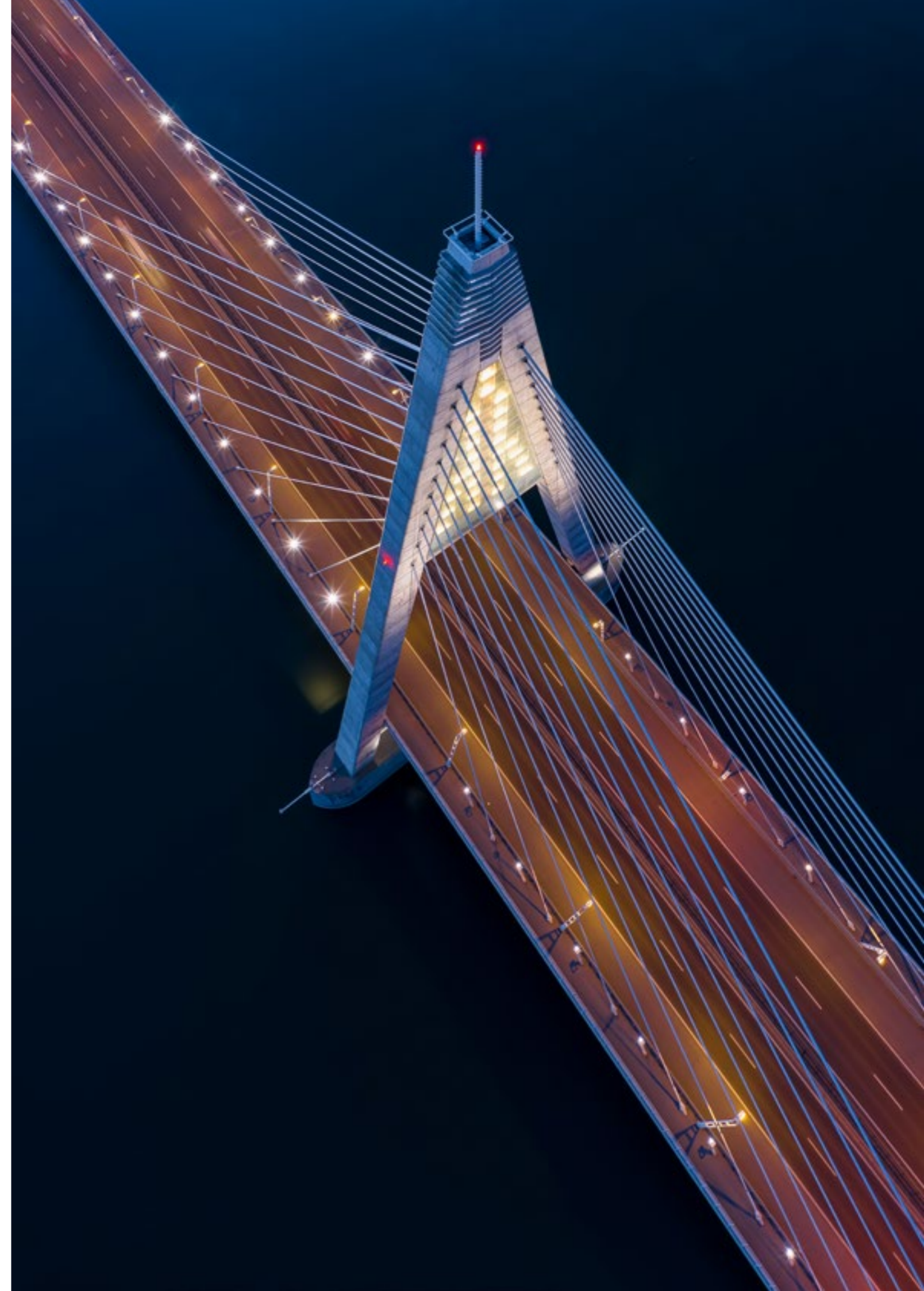
KORSZERŰ ESZKÖZPARK, FEJLETT TECHNOLÓGIÁK

LICENCEK
174 716 EFT

INFORMATIKAI ESZKÖZÖK
194 301 EFT

GÉPEK, BERENDEZÉSEK
93 593 EFT

ÉPÜLET BERUHÁZÁSOK
8 770 EFT

MELLÉKLETEK

I. SZ. MELLÉKLET: AZ ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK FELADATAI

Az Állami Számvevőszék törvényekben, jogszabályokban meghatározott feladatai közül az ellenőrizendő területek vonatkozásában az ÁSZ tv. kiemeli a következőket.

Az ÁSZ ellenőrzi:

- az államháztartás gazdálkodásának ellenőrzése keretében a központi költségvetési fejezetet irányító szerv és a fejezetbe sorolt költségvetési szervek működését, a fejezetbe tartozó központi kezelésű előirányzatok és fejezeti kezelésű előirányzatok felhasználását, valamint a helyi önkormányzat, a nemzetiségi önkormányzat és ezek társulása gazdálkodását,
- az államháztartásból származó források felhasználásának keretében a központi költségvetésből gazdálkodó szervezeteket, valamint az államháztartásból nyújtott támogatás, vagy az államháztartásból meghatározott célra ingyenesen juttatott vagyon felhasználását,
- a nemzeti vagyon kezelésének ellenőrzése keretében az államháztartás körébe tartozó vagyon kezelését, a vagyonnal való gazdálkodást, az állami tulajdonban (résztulajdonban) vagy többségi önkormányzati tulajdonban lévő gazdálkodó szervezetek vagyoneérték-megőrző és vagyongyarapító tevékenységét, az államháztartás körébe tartozó vagyon elidegenítésére, illetve megterhelésére vonatkozó szabályok betartását, ellenőrizheti az állami vagy önkormányzati tulajdonban (résztulajdonban) lévő gazdálkodó szervezetek vagyongazdálkodását,
- a központi költségvetés végrehajtásáról készített zárszámadást,
- az állami adóhatóság és a helyi önkormányzatok adóztatási és egyéb bevételszerző tevékenységét, valamint a vámhatóság tevékenységét,
- a Magyar Nemzeti Bank gazdálkodását és az alapvető feladatok körébe nem tartozó tevékenységét, továbbá az általa létrehozott alapítvány gazdálkodását,
- pártok és alapítványaik gazdálkodását,
- az egyházi szervezetek részére az államháztartásból nem hitéleti célra nyújtott támogatás felhasználását.

Az Állami Számvevőszék – a 2011. évi LXVI. tv. 5. § (7) bekezdése; 2011. évi CXCV. tv. 90. §-a alapján – évente ellenőrzi a központi költségvetés végrehajtását bemutató zárszámadást. Az Állami Számvevőszék – a 2011. évi LXVI. tv. 5. § (1) bekezdése értelmében – évente véleményezi továbbá a központi költségvetés tervezését is.

Az állami vagyon feletti tulajdonosi joggyakorlás kiemelt szerepe miatt az Állami Számvevőszék a 2011. évi LXVI. tv. 5. § (4) bekezdés a) pontja; 2007. évi CVI. tv. 3. § (4) bekezdése; 2010. évi LXXXVII. tv. 14. § (1) bekezdése alapján évente ellenőrzéseket hajt végre.

Tekintettel arra, hogy az ellenőrzési tapasztalatok többek között rámutattak: az önkormányzatok és önkormányzati gazdasági társaságok esetében a tulajdonosi jogosítványok érvényesülése számos esetben gyenge, az önkormányzatok többsége nem kontrollálja megfelelően a társaságok működését, a feladatellátás ellenőrzése jellemzően elmarad, valamint a belső ellenőrzés, a feladatellátáshoz átadott pénzeszközök felhasználása sem válik a tulajdonosi kontroll tárgyává. E terület átfogó, koncepcionális megújítására tett az Állami Számvevőszék javaslatot. A javaslat a Kormányzat részéről is támogatásra talált. Mindezek mellett az Állami Számvevőszék egy egyedülálló önteszt-rendszert dolgozott ki, amelynek különlegessége, hogy az Állami Számvevőszék által még nem ellenőrzött önkormányzatok is javíthatják működésük szabályozottságát.

Az Állami Számvevőszék változatlanul két évente ellenőrzi a 1989. évi XXXIII. tv. 10. § (1) és (3) bekezdései alapján a költségvetési támogatásban részesülő pártok gazdálkodásának szabályszerűségét. A pártok működését segítő tudományos, ismeretterjesztő, kutatási, oktatási tevékenységet végző alapítványok esetében az Állami Számvevőszék két évente ellenőrzi azoknak az alapítványoknak a gazdálkodását, amelyek e törvény szerint állami költségvetési támogatásban részesültek.

Az Állami Számvevőszék jogszabályokban meghatározott ellenőrzési kötelezettsége 2013-ban tovább bővült: az országgyűlési képviselők választása kampányköltségeinek átláthatósága (2013. évi LXXXVII. tv. 8/B. § (1) bekezdés; 9. § (2) bekezdés) és a választási eljárások költségeinek ellenőrzése vált hangsúlyossá. A szabályozások alapján e jogkörű ellenőrzéseket az Állami Számvevőszék választásonként köteles elvégezni. A választások előkészítésével és lebonyolításával kapcsolatos állami feladatok végrehajtásának költségeit, valamint a választási szervek tevékenységével összefüggő egyéb költségeket – az Országgyűlés által megállapított mértékben – a központi költségvetésből kell ugyanis biztosítani. E pénzeszközök felhasználásáról az Állami Számvevőszék kötelessége tájékoztatni az Országgyűlést.

A Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény 2016. évi módosítása úgy rendelkezett, hogy az MNB által létrehozott alapítvány gazdálkodását az Állami Számvevőszék ellenőrzi. Az Állami Számvevőszék az ellenőrzési feladatain túlmenően egyéb feladatokat is ellát. Így a Magyar Nemzeti Bankról szóló törvény előírja, hogy az MNB könyvvizsgálójának megválasztását, illetve visszahívásának kezdeményezését megelőzően az MNB elnöke kikéri az Állami Számvevőszék elnökének a véleményét.

A tőkepiac stabilitásának erősítése érdekében elfogadott 2015. évi CCXIV. törvényben (Quaestor-törvény) rögzített Kárrendezési Alap – amely a kötvénytulajdonosok védelmét szolgálja és a Befektető-védelmi Alap igazgatóság irányítja – gazdálkodását az Állami Számvevőszék ellenőrzi (2014-től az ún. Szanálási Alapot is a 2014. évi XXXVII. tv. 130. §-a alapján).

OGY határozatok

A gazdasági változások, az Állami Számvevőszék jól körülhatárolt, de egyre bővülő tevékenységi köre, és a gazdasági környezet okozta feladatok kiterjesztése folyamatos kihívások elé állítja az ÁSZ-t. Az Országgyűlés határozatokban definiálja azokat a speciális ellenőrzéseket, szakmai támogatási igényeket, amelyek során az Állami Számvevőszék munkája hozzáadott értéket teremthet a közvagyonnal történő gazdálkodás javítása, annak felhasználása és védelme kapcsán.

Az Országgyűlés elismerte a 35/2009. (V. 12.) OGY határozat és 34/2015. (VII. 7.) OGY határozat szerint az Állami Számvevőszék korrupciós kockázatok feltérképezésére irányuló tevékenysége végrehajtását, és az integritásalapú szervezeti kultúra elterjesztése érdekében végzett tevékenységét. Ennek fejlesztéseként az Országgyűlés támogatta, hogy a közpénzekkel és közvagyonnal való gazdálkodásban érintett szervezetek tekintetében az Állami Számvevőszék szélesítse a vezetői rendszerekre vonatkozó tanácsadó tevékenységét és támogassa az etikus közpénzügyi vezetőképzést.

Az Országgyűlés 35/2009. (V. 12.) OGY határozatban egyetértett azzal, hogy az Állami Számvevőszék stratégiai céljaival összhangban vizsgálja a korrupciós kockázatot jelentő területeket és valósítsa meg a korrupciós kockázatok feltérképezésére irányuló kiemelt, már jóváhagyott projektet (Integritás Projekt). Deklarálta továbbá, hogy a 43/2005. (V. 26.) OGY határozatban foglaltak végrehajtásaként színvonalas szakfolyóirattá fejlesztette a Pénzügyi Szemlét, aminek kapcsán felkérte az Állami Számvevőszéket, folytassa tanácsadó, szakmai véleményformáló tevékenységét, a Pénzügyi Szemle gondozását.

Az Országgyűlés 41/2013. (V. 27.) OGY határozatában támogatja, hogy az Állami Számvevőszék részt vegyen a legfőbb ellenőrző intézmények nemzetközi szakmai szervezete (INTOSAI) Fejlesztési Kezdeményezésének (IDI) tevékenységében, és ahhoz donorként szakmai támogatást nyújtson, kiemelt figyelemmel a magyar külgazdasági stratégiára.

Az Országgyűlés 41/2014. (XI. 13.) és 21/2016. (X. 13) OGY határozatában elismerte és támogatta az Állami Számvevőszék társadalmi szerepvállalását a pénzügyi kultúra fejlesztésében, a pénzügyi tudatosság egész társadalomra történő kiterjesztésében.

A 2024-es olimpiai játékok budapesti megrendezése előkészítésére vonatkozó szakmai támogatásnyújtási kérelemnek (31/2015. (VII. 7.) OGY határozat) az ÁSZ 2016-ban és 2017-ben eleget tett.

A 11/2017. (VI. 14.) OGY határozatban az Országgyűlés feladatul szabta az államháztartási rendszerben ellenőrzést végző szervezetek ellenőrzés-módszertani fejlesztését, az ellenőrzésekről szóló tananyagok áttekintését.

Az Országgyűlés a 44/2019. (XI. 19.) számú határozatában elismerte az Állami Számvevőszék 2018. évi, a digitális ellenőrzési környezetre történő átállás érdekében kifejtett tevékenységét, és kifejezésre juttatta, hogy támogatja az Állami Számvevőszék minden olyan további tevékenységét, amely elősegíti a digitális adatfeldolgozás eredményeként az adatok hiteles forrásból történő biztosítását, valamint az ellenőrzött szervezetek adatszolgáltatásának és a jogszabályi követelményeknek megfelelő beszámolásának hitelességét és megfelelését.

Az Országgyűlés 26/2020. (IX. 22.) számú határozatában az Országgyűlés felhívta a közpénzből gazdálkodó szervezetek figyelmét az Alaptörvényben foglalt, a közpénzek felhasználására vonatkozó alapelvek érvényesítésére és a teljesítményalapú közpénzfelhasználásra vonatkozó törvényi előírások alkalmazására, ezért kifejezésre juttatta, hogy támogatja az Állami Számvevőszék minden olyan ellenőrzési és elemzési tevékenységét, amely a teljesítményen és annak mérésén alapuló, az Alaptörvénynek megfelelő felelős gazdálkodást erősíti.

II. SZ. MELLÉKLET: RÖVIDÍTÉSJEGYZÉK

SZERVEZETEK

ÁSZ	Állami Számvevőszék
ENSZ	Egyesült Nemzetek Szervezete
EUROSAI	European Organisation of Supreme Audit Institutions (Legfőbb Ellenőrző Intézmények Európai Szervezete)
INTOSAI	International Organisation of Supreme Audit Institutions (Legfőbb Ellenőrző Intézmények Nemzetközi Szervezete)
KRE	Károli Gáspár Református Egyetem
KT	Költségvetési Tanács
Kincstár	Magyar Államkincstár
MNB	Magyar Nemzeti Bank
MNV Zrt.	Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt.
NKE	Nemzeti Közszolgálati Egyetem
OECD	Organisation for Economic Co-operation and Development (Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet)
OGY	Országgyűlés
OLACEFS	Organización Latinoamericana y Del Caribe de Entidades Fiscalizadoras Superiores (Legfőbb Ellenőrző Intézmények Latin-Amerikai és Karib térségi Szervezete)
Számvevőszék	Állami Számvevőszék

SZABÁLYOZÓK

1989. évi XXXIII. tv.	1989. évi XXXIII. törvény a pártok működéséről és gazdálkodásáról
2007. évi CVI. tv.	2007. évi CVI. törvény az állami vagyonról
2010. évi LXXXVII. tv.	2010. évi LXXXVII. törvény a Nemzeti Földalapról
2011. évi CXCV. tv.	2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról
2013. évi LXXXVII. tv.	2013. évi LXXXVII. törvény az országgyűlési képviselők választása kampányköltségeinek átláthatóvá tételéről
2013. évi CXXXIX. törvény	2013. évi CXXXIX. törvény a Magyar Nemzeti Bankról
2014. évi XXXVII. tv.	2014. évi XXXVII. törvény a pénzügyi közvetítőrendszer egyes szereplőinek biztonságát erősítő intézményrendszer továbbfejlesztéséről
2015. évi CCXIV. törvény	2015. évi CCXIV. törvény a tőkepiac stabilitásának erősítése érdekében tett egyes kárrendezési intézkedésekről
2016. évi XXXI. tv.	2016. évi XXXI. törvény a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény módosításáról
43/2005. (V. 26.) OGY határozat	43/2005. (V. 26.) OGY határozat az Állami Számvevőszék 2004. évi tevékenységéről szóló jelentés elfogadásáról
35/2009. (V. 12.) OGY határozat	35/2009. (V. 12.) OGY határozat az Állami Számvevőszék 2008. évi tevékenységéről szóló jelentés elfogadásáról
41/2013. (V. 27.) OGY határozat	41/2013. (V. 27.) OGY határozat az Állami Számvevőszék 2012. évi tevékenységéről szóló beszámoló tudomásulvételéről
41/2014. (XI. 13.) OGY határozat	41/2014. (XI. 13.) OGY határozat a Tájékoztató az Állami Számvevőszék 2013. évi szakmai tevékenységéről és beszámoló az intézmény működéséről című beszámoló elfogadásáról

31/2015. (VII. 7.) OGY határozat

34/2015. (VII. 7.) OGY határozat

21/2016. (X. 13.) OGY határozat

11/2017. (VI. 14.) OGY határozat

44/2019. (XI. 19.) OGY határozat

26/2020. (IX. 22.) OGY határozat

Alaptörvény
ÁSZ tv.
értékelési szabályzat

leltározási szabályzat

pénzkezelési szabályzat

Stabilitási tv.

számvetési politika

Számv. tv.

EGYÉB

E
GDP
ISSAI

IT
kkv
Mrd
SAI PMF

V4

31/2015. (VII. 7.) OGY határozat a XXXIII. Olimpiai Játékok és a XVII. Paralimpiai Játékok 2024-es budapesti megrendezésére vonatkozó pályázati szándék támogatásáról

34/2015. (VII. 7.) OGY határozat a Tájékoztató az Állami Számvevőszék 2014. évi szakmai tevékenységéről és beszámoló az intézmény működéséről az Országgyűlés részére című beszámoló elfogadásáról

21/2016. (X. 13.) OGY határozat Tájékoztató az Állami Számvevőszék 2015. évi szakmai tevékenységéről és beszámoló az intézmény működéséről az Országgyűlés részére című beszámoló elfogadásáról

11/2017. (VI. 14.) OGY határozat Tájékoztató az Állami Számvevőszék 2016. évi szakmai tevékenységéről és beszámoló az intézmény működéséről az Országgyűlés részére című beszámoló elfogadásáról

44/2019. (XI. 19.) OGY határozat a Tájékoztató az Állami Számvevőszék 2018. évi szakmai tevékenységéről és beszámoló az intézmény működéséről az Országgyűlés részére című beszámoló elfogadásáról

26/2020. (IX. 22.) OGY határozat a Tájékoztató az Állami Számvevőszék 2019. évi szakmai tevékenységéről és beszámoló az intézmény működéséről az Országgyűlés részére című beszámoló elfogadásáról

Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.)
2011. évi LXVI. törvény az Állami Számvevőszékről az eszközök és a források értékelési szabályzata a Számv. tv. 14. § (5) bekezdés b) pontja szerint
az eszközök és a források leltárkészítési és leltározási szabályzata a Számv. tv. 14. § (5) bekezdés a) pontja szerint
a Számv. tv. 14. § (5) bekezdés d) pontja szerinti pénzkezelési szabályzat
Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény
a Számv. tv. 14. § (3) bekezdése számvetési politika a 14. § (4) bekezdése szerinti tartalommal
2000. évi C. törvény a számvetésről 1660/2015. kormányhatározat

ezer
Gross Domestic Product (bruttó hazai termék)
International Standards of Supreme Audit Institutions (legfőbb ellenőrző intézmények nemzetközi sztenderdjei)
Információs Technológia
kis- és középvállalkozások
milliárd
Supreme Audit Institutions Performance Measurement Framework (legfőbb ellenőrző intézmények teljesítménymérési keretrendszere)
a Visegrádi Együttműködés országai: Magyarország, Lengyelország, Csehország, Szlovákia

III. SZ. MELLÉKLET: AZ ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK ÁLTAL KÉSZÍTETT 2020. ÉVI SZÁMVEVŐSZÉKI JELENTÉSEK ÉS ELEMZÉSEK

SZÁMVEVŐSZÉKI JELENTÉSEK

19193	Jelentés - Nemzeti tulajdonú gazdasági társaságok ellenőrzése - Ózdi Sport- és Élmenyközpont Nonprofit Kft.
20001	Jelentés - Központi költségvetési szervek ellenőrzése - Szent István Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Szakgimnázium és Szakközépiskola
20002	Jelentés - Központi költségvetési szervek ellenőrzése - Csukás Zoltán Mezőgazdasági Szakgimnázium és Szakközépiskola
20003	Jelentés - Önkormányzatok pénzügyi monitoring alapján végzett ellenőrzése - Három vagy négy önkormányzat alkotta közös önkormányzati hivatali székhelyi közszégi önkormányzatai, összesen 201 önkormányzat gazdálkodásának fenntarthatósága
20004	Jelentés - Önkormányzatok pénzügyi monitoring alapján végzett ellenőrzése - Kettő önkormányzat alkotta közös önkormányzati hivatali székhelyi közszégi önkormányzatai, összesen 216 önkormányzat gazdálkodásának fenntarthatósága
20005	Jelentés - Központi költségvetési szervek ellenőrzése - Baross László Mezőgazdasági Szakgimnázium, Szakközépiskola és Kollégium
20006	Jelentés - Központi költségvetési szervek ellenőrzése - Bereczki Máté Élelmiszeripari és Mezőgazdasági Szakgimnázium, Szakközépiskola és Sportiskola
20007	Jelentés - Központi költségvetési szervek ellenőrzése - Soós István Borászati és Élelmiszeripari Szakgimnázium és Szakközépiskola
20008	Jelentés - Központi költségvetési szervek ellenőrzése - Székács Elemér Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Szakgimnázium, Szakközépiskola és Kollégium
20009	Jelentés - A humánszolgáltatást nyújtó államháztartáson kívüli köznevelési és szociális intézmények, szolgáltatók fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése - Tett Oktatási Nonprofit Közhasznú Korlátolt Felelősségű Társaság
20010	Jelentés - Központi költségvetési szervek ellenőrzése - Bajcsy-Zsilinszky Kórház és Rendelőintézet
20011	Jelentés - A Fővárosi Önkormányzatot és a kerületi önkormányzatokat osztottan megillető bevételek 2019. évi megosztásáról szóló önkormányzati rendelet felülvizsgálata
20012	Jelentés - Központi költségvetési szervek ellenőrzése - Tokaji Mezőgazdasági Szakgimnázium, Szakközépiskola és Kollégium
20013	Jelentés - A Magyar Tudományos Akadémia kutatóközpontjai és kutatóintézetei vagyongazdálkodásának ellenőrzése - MTA Atommagkutató Intézet
20014	Jelentés - A Magyar Tudományos Akadémia kutatóközpontjai és kutatóintézetei vagyongazdálkodásának ellenőrzése - MTA Szegedi Biológiai Kutatóközpont
20015	Jelentés - Önkormányzatok ellenőrzése - Integritás- és belső kontrollrendszer - Csupor Város Önkormányzata
20016	Jelentés - Központi költségvetési szervek ellenőrzése - Veres Péter Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Szakgimnázium, Szakközépiskola és Kollégium
20017	Jelentés - A nyilvános könyvtári ellátás működésének kockázatértékelésen alapuló ellenőrzése
20018	Jelentés - Integritás- és belső kontrollrendszer, Befektetési tevékenységek ellenőrzése - Sopronkövesd Községi Önkormányzat
20019	Jelentés - Központi költségvetési szervek ellenőrzése - Liphay Béla Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Szakgimnázium, Szakközépiskola és Kollégium

20020	Jelentés - Nemzeti tulajdonú gazdasági társaságok ellenőrzése - Egészségügyi Ellátást Szervező és Működtető Nonprofit Közhasznú Korlátolt Felelősségű Társaság
20021	Jelentés - Központi költségvetési szervek ellenőrzése - Bársony István Mezőgazdasági Szakgimnázium, Szakközépiskola és Kollégium
20022	Jelentés - A nyilvános könyvtári ellátás működésének ellenőrzése - Belső Általános Művelődési Központ
20023	Jelentés - A Magyar Tudományos Akadémia kutatóközpontjai és kutatóintézetei vagyongazdálkodásának ellenőrzése - MTA Természettudományi Kutatóközpont
20024	Jelentés - A Magyar Tudományos Akadémia kutatóközpontjai és kutatóintézetei vagyongazdálkodásának ellenőrzése - MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpont
20025	Jelentés - A Magyar Tudományos Akadémia kutatóközpontjai és kutatóintézetei vagyongazdálkodásának ellenőrzése - MTA Wigner Fizikai Kutatóközpont
20026	A Magyar Tudományos Akadémia kutatóközpontjai és kutatóintézetei vagyongazdálkodásának ellenőrzése - MTA Rényi Alfréd Matematikai Kutatóintézet
20027	Jelentés - Utóellenőrzések - Az állami tulajdonban lévő gazdálkodó szervezetek vagyonmegőrzési és gazdálkodási tevékenységének utóellenőrzése - Nemzeti Fogyatékosügyi- és Szociálpolitikai Központ Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság
20028	Jelentés - A Magyar Tudományos Akadémia kutatóközpontjai és kutatóintézetei vagyongazdálkodásának ellenőrzése - MTA Csillagászati és Földtudományi Kutatóközpont
20029	Jelentés - A Magyar Tudományos Akadémia kutatóközpontjai és kutatóintézetei vagyongazdálkodásának ellenőrzése - MTA Kísérleti Orvostudományi Kutatóintézet
20030	Jelentés - A Magyar Tudományos Akadémia kutatóközpontjai és kutatóintézetei vagyongazdálkodásának ellenőrzése - MTA Közgazdaság- és Regionális Tudományi Kutatóközpont
20031	Jelentés - A Magyar Tudományos Akadémia kutatóközpontjai és kutatóintézetei vagyongazdálkodásának ellenőrzése - MTA Ökológiai Kutatóközpont
20032	Jelentés - A Magyar Tudományos Akadémia kutatóközpontjai és kutatóintézetei vagyongazdálkodásának ellenőrzése - MTA Agrártudományi Kutatóközpont
20033	Jelentés - A Magyar Tudományos Akadémia kutatóközpontjai és kutatóintézetei vagyongazdálkodásának ellenőrzése - MTA Energiatudományi Kutatóközpont
20034	Jelentés - A Magyar Tudományos Akadémia kutatóközpontjai és kutatóintézetei vagyongazdálkodásának ellenőrzése - MTA Számítástechnikai és Automatizálási Kutatóintézet
20035	Jelentés - A Magyar Tudományos Akadémia kutatóközpontjai és kutatóintézetei vagyongazdálkodásának ellenőrzése - MTA Társadalomtudományi Kutatóközpont
20036	Jelentés - A Magyar Tudományos Akadémia kutatóközpontjai és kutatóintézetei vagyongazdálkodásának ellenőrzése - MTA Nyelvtudományi Intézet
20037	Jelentés - Utóellenőrzések - Az állami tulajdonban (résztulajdonban) lévő gazdálkodó szervezetek vagyonmegőrzési és gazdálkodási tevékenységének utóellenőrzése - Széchenyi Programiroda Tanácsadó és Szolgáltató Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság
20038	Jelentés - Központi költségvetési szervek ellenőrzése - Komló Egészségcentrum, Bányászati Utókezelő és Éjjeli Szanatórium Egészségügyi Központ
20039	Jelentés - Nem állami humánszolgáltatók ellenőrzése - Krisztusban Hívó Nazarenes Gyülekezetek
20040	Jelentés - Központi költségvetési szervek ellenőrzése - Orosházi Kórház
20041	Jelentés - Önkormányzatok ellenőrzése - Integritás- és belső kontrollrendszer Újhartyán Város Önkormányzata
20042	Jelentés - Utóellenőrzések - Az államháztartás központi alrendszerének adósságát kezelő rendszer ellenőrzése
20043	Jelentés - Központi költségvetési szervek ellenőrzése - Serényi Béla Mezőgazdasági Szakgimnázium és Szakközépiskola
20044	Jelentés - Utóellenőrzések - Az állami tulajdonban lévő gazdálkodó szervezetek vagyonmegőrzési és gazdálkodási tevékenységének utóellenőrzése - Bay Zoltán Alkalmazott Kutatói Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság
20045	Jelentés - Utóellenőrzések - Az állami tulajdonban lévő gazdálkodó szervezetek vagyonmegőrzési és gazdálkodási tevékenységének utóellenőrzése - NKÖV Nemzeti Kulturális Örökség Védelmi Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság
20046	Jelentés - Utóellenőrzések - Az állami tulajdonban lévő gazdálkodó szervezetek vagyonmegőrzési és gazdálkodási tevékenységének utóellenőrzése - Magyar Légimentő Nonprofit Kft.
20047	Jelentés - Utóellenőrzések - Az állami tulajdonban lévő gazdálkodó szervezetek vagyonmegőrzési és gazdálkodási tevékenységének utóellenőrzése - Nitrokémia Környezetvédelmi Tanácsadó és Szolgáltató Zrt.
20048	Jelentés - Központi költségvetési szervek ellenőrzése - Kétegyházi Mezőgazdasági Szakgimnázium, Szakközépiskola és Kollégium

20049	Jelentés - A köznevelés ellenőrzési rendszerének ellenőrzése	20073	Jelentés - A Nemzeti Adó- és Vámhivatal társasági adóval kapcsolatos feladatellátásának ellenőrzése
20050	Jelentés - Központi költségvetési szervek ellenőrzése - Széchenyi István Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Szakgimnázium, Szakközépiskola és Kollégium	20074	Jelentés - Pártok gazdálkodása - A költségvetési támogatásban részesülő pártok 2017-2018. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése az Együtt – a Korszakváltók Pártja "f.a."-nál
20051	Jelentés - A humánszolgáltatást nyújtó államháztartáson kívüli szociális intézmények, szolgáltatók fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése – NAPÁVA Szociálisgondozó Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság „felszámolás alatt”	20075	Jelentés - Központi költségvetési szervek ellenőrzése – Misszió Egészségügyi Központ
20052	Jelentés - Központi költségvetési szervek ellenőrzése - Kiskunfélegyházi Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Szakgimnázium, Szakközépiskola és Kollégium	20076	Jelentés - A szociális humánszolgáltatást nyújtó intézmények, szolgáltatók államháztartáson kívüli fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése – Mezőkövesdi Gondozási Alapítvány
20053	Jelentés - A humánszolgáltatást nyújtó államháztartáson kívüli szociális intézmények, szolgáltatók fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése – Menedék Alapítvány	20077	Jelentés - Utóellenőrzések - Az adatvédelem ellenőrzése - Az adatvédelem hazai keretrendszerének és egyes kiemelt adatnyilvántartások ellenőrzése nemzetközi együttműködés keretében
20054	Jelentés - Utóellenőrzések - Az állami tulajdonban lévő gazdálkodó szervezetek vagyonmegőrzési és gazdálkodási tevékenységének utóellenőrzése – Duna Palota Kulturális Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság	20078	Jelentés - Központi költségvetési szervek ellenőrzése - Pálóczi Horváth István Mezőgazdasági Szakgimnázium, Szakközépiskola és Kollégium
20055	Jelentés - Utóellenőrzések - Az állami tulajdonban lévő gazdálkodó szervezetek vagyonmegőrzési és gazdálkodási tevékenységének utóellenőrzése – ERFO Rehabilitációs Foglalkoztató Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság	20079	Jelentés - A szociális humánszolgáltatást nyújtó intézmények, szolgáltatók államháztartáson kívüli fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése – Független Egyesület
20056	Jelentés - A humánszolgáltatást nyújtó államháztartáson kívüli szociális intézmények, szolgáltatók fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése – Geronto-Med Szociális, Egészségügyi és Rehabilitációs Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság	20080	Jelentés - Az államadósság-kezelési tevékenység Magyarország bruttó külső eladósodottsága mérsékléséhez való hozzájárulásának ellenőrzése
20057	Jelentés - A többségi állami és önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok integritásának ellenőrzése	20081	Jelentés - A szociális humánszolgáltatást nyújtó intézmények, szolgáltatók államháztartáson kívüli fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése – Platán Szociális Alapítvány
20058	Jelentés - A humánszolgáltatást nyújtó államháztartáson kívüli szociális intézmények, szolgáltatók fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése – Szivárvány Gyermekkert Szociális, Oktatási és Szolgáltató Nonprofit Kft.	20082	Jelentés - A szociális humánszolgáltatást nyújtó intézmények, szolgáltatók államháztartáson kívüli fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése – Lórévi Szerb Ortodox Egyházközség
20059	Jelentés - Az állami résztulajdonú gazdasági társaságok ellenőrzése – FILANTROP Környezetvédelmi és Fűtéstechnikai Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság	20083	Jelentés - A szociális humánszolgáltatást nyújtó intézmények, szolgáltatók államháztartáson kívüli fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése – ILONA-ARANYKOR SZOCIÁLIS GONDOZÓ Nonprofit Közhasznú Korlátolt Felelősségű Társaság
20060	Jelentés - A szegénységi küszöb alatt élők felemelésére tett intézkedések ellenőrzése	20084	Jelentés - A köznevelési és szociális humánszolgáltatást nyújtó intézmények, szolgáltatók államháztartáson kívüli fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése – Miskolci Autista Alapítvány
20061	Jelentés - A szociális humánszolgáltatást nyújtó intézmények, szolgáltatók államháztartáson kívüli fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése – PANNON MENTŐ Nonprofit Közhasznú Kft.	20085	Jelentés - Pártok gazdálkodása - A költségvetési támogatásban részesülő pártok 2017-2018. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése a Demokratikus Koalíciónál
20062	Jelentés - A köznevelési és szociális humánszolgáltatást nyújtó intézmények, szolgáltatók államháztartáson kívüli fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése – Kolping Oktatási és Szociális Intézményfenntartó Szervezet	20086	Jelentés - A szociális humánszolgáltatást nyújtó intézmények, szolgáltatók államháztartáson kívüli fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése – Községi Misszió
20063	Jelentés - A szociális humánszolgáltatást nyújtó intézmények, szolgáltatók államháztartáson kívüli fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése – Baptista Tevékeny Szeretet Misszió	20087	Jelentés - A szociális humánszolgáltatást nyújtó intézmények, szolgáltatók államháztartáson kívüli fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése – Szent Lukács Görögkatolikus Szeretetszolgálat
20064	Jelentés - A szociális humánszolgáltatást nyújtó intézmények, szolgáltatók államháztartáson kívüli fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése – Csillaghegyi Evangélikus Egyházközség	20088	Jelentés - A szociális humánszolgáltatást nyújtó intézmények, szolgáltatók államháztartáson kívüli fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése – Hajléktalanokért Közalapítvány
20065	Jelentés - A szociális humánszolgáltatást nyújtó intézmények, szolgáltatók államháztartáson kívüli fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése – HAJDÚ GONDOSKODÓ Szervező, Ellátó Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság	20089	Jelentés - A szociális humánszolgáltatást nyújtó intézmények, szolgáltatók államháztartáson kívüli fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése – Balkányi Görögkatolikus Egyházközség
20066	Jelentés - A szociális humánszolgáltatást nyújtó intézmények, szolgáltatók államháztartáson kívüli fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése – „Narfényt az életnek” Alapítvány	20090	Jelentés - A köznevelési és szociális humánszolgáltatást nyújtó intézmények, szolgáltatók államháztartáson kívüli fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése – Tornospálcai Református Egyházközség
20067	Jelentés - A szociális humánszolgáltatást nyújtó intézmények, szolgáltatók államháztartáson kívüli fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése – Otthon Gondoz-Lak Szociális Közhasznú Egyesület	20091	Jelentés - A szociális humánszolgáltatást nyújtó intézmények, szolgáltatók államháztartáson kívüli fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése – Szépkorúak Háza Szociális Szolgáltató Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság
20068	Jelentés - A szociális humánszolgáltatást nyújtó intézmények, szolgáltatók államháztartáson kívüli fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése – Üdvhadserég Szabadegyház Magyarország	20092	Jelentés - A szociális humánszolgáltatást nyújtó intézmények, szolgáltatók államháztartáson kívüli fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése – CAT-OTTHON Szociális Gondozó és Ellátó Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság
20069	Jelentés - A szociális humánszolgáltatást nyújtó intézmények, szolgáltatók államháztartáson kívüli fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése – VIS VITALIS Gondozó Otthon Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság	20093	Jelentés - Önkormányzatok ellenőrzése - Integritás és belső kontrollrendszer – Aszód Város Önkormányzata
20070	Jelentés - Központi költségvetési szervek ellenőrzése - Széchenyi Zsigmond Mezőgazdasági Szakgimnázium, Szakközépiskola és Kollégium	20094	Jelentés - A szociális humánszolgáltatást nyújtó intézmények, szolgáltatók államháztartáson kívüli fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése – Élet-Hossz Alapítvány
20071	Jelentés - Községi, nagyközségi önkormányzatok integritásának ellenőrzése	20095	Jelentés - A szociális humánszolgáltatást nyújtó intézmények, szolgáltatók államháztartáson kívüli fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése – Harmónia - Gondviselés Szociális Gondozó Nonprofit Közhasznú Korlátolt
20072	Jelentés - Központi költségvetési szervek ellenőrzése - Debreczeni Márton Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Szakgimnázium és Szakközépiskola		

20096	Jelentés - A szociális humánszolgáltatást nyújtó intézmények, szolgáltatók államháztartáson kívüli fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése – Reménység Gyermekegély és Rehabilitációs Alapítvány
20097	Jelentés - Utóellenőrzések - Az államháztartás információs rendszere, valamint a hivatalos statisztikai szolgálat működésének utóellenőrzése
20098	Jelentés - A szociális humánszolgáltatást nyújtó intézmények, szolgáltatók államháztartáson kívüli fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése – Aranykor Időskorúak Otthona Alapítvány
20099	Jelentés - A szociális humánszolgáltatást nyújtó intézmények, szolgáltatók államháztartáson kívüli fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése – ŐSZIDŐ Szociális és Egészségügyi Szolgáltató Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság
20100	Jelentés - A humánszolgáltatást nyújtó államháztartáson kívüli szociális intézmények, szolgáltatók fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése – Vértesi Református Egyházközség
20101	Jelentés - A köznevelési és szociális humánszolgáltatást nyújtó intézmények, szolgáltatók államháztartáson kívüli fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése - Hetednap Adventista Egyház
20102	Jelentés - Vélemény Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslatról
20103	Jelentés - A költségvetési támogatásban részesülő pártalapítványok 2017-2018. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése - Jobbik Magyarországért Alapítvány
20104	Jelentés - A köznevelési és szociális humánszolgáltatást nyújtó intézmények, szolgáltatók államháztartáson kívüli fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése – Az Értelmi Fogyatékosok Fejlődését Szolgáló Magyar Down
20105	Jelentés - A köznevelési és szociális humánszolgáltatást nyújtó intézmények, szolgáltatók államháztartáson kívüli fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése – Az Értelmi Fogyatékosok Fejlődését Szolgáló Magyar Down Alapítvány
20106	Jelentés - A szociális humánszolgáltatást nyújtó intézmények, szolgáltatók államháztartáson kívüli fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése – "RÉS" Szociális és Kulturális Alapítvány
20107	Jelentés - szociális humánszolgáltatást nyújtó intézmények, szolgáltatók államháztartáson kívüli fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése – Otthonközeli Szociális Támogató Közhasznú Egyesület
20108	Jelentés - A szociális humánszolgáltatást nyújtó intézmények, szolgáltatók államháztartáson kívüli fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése – Ezüst Kor Idősekért Alapítvány
20109	Jelentés - A szociális humánszolgáltatást nyújtó intézmények, szolgáltatók államháztartáson kívüli fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése – Pánczél Szociális Szolgáltató Nonprofit Kft.
20110	Jelentés - A köznevelési humánszolgáltatást nyújtó intézmények, szolgáltatók államháztartáson kívüli fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése – ARTIFEX Oktatási és Kulturális Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság
20111	Jelentés - Nem állami humánszolgáltatók ellenőrzése - DERŰ Háza Idősek Otthona Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság
20112	Jelentés - A szociális humánszolgáltatást nyújtó intézmények, szolgáltatók államháztartáson kívüli fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése – Együtt az úton Közhasznú Egyesület
20113	Jelentés - A szociális humánszolgáltatást nyújtó intézmények, szolgáltatók államháztartáson kívüli fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése – Magyar Mentőszolgálat Alapítvány
20114	Jelentés - A köznevelési humánszolgáltatást nyújtó intézmények, szolgáltatók államháztartáson kívüli fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése – Szabad Waldorf Nevelésért Alapítvány
20116	Jelentés - A szociális humánszolgáltatást nyújtó intézmények, szolgáltatók államháztartáson kívüli fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése – Geronto-MED 2005 Egészségügyi Szolgáltató Közhasznú Nonprofit Korlátol
20117	Jelentés - A szociális humánszolgáltatást nyújtó intézmények, szolgáltatók államháztartáson kívüli fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése – NORMAFA Idősek Otthona Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság

20118	Jelentés - A szociális humánszolgáltatást nyújtó intézmények, szolgáltatók államháztartáson kívüli fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése – Oltalom Karitatív Egyesület
20119	Jelentés - A szociális humánszolgáltatást nyújtó intézmények, szolgáltatók államháztartáson kívüli fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése – GYÉMÁNTKAPU Idősek Otthona Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság
20120	Jelentés - A köznevelési humánszolgáltatást nyújtó intézmények, szolgáltatók államháztartáson kívüli fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése – "Pill- Art" Művészetoktatási Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság
20121	Jelentés - A szociális humánszolgáltatást nyújtó intézmények, szolgáltatók államháztartáson kívüli fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése – Megoldás Közhasznú Egyesület
20122	Jelentés - A szociális humánszolgáltatást nyújtó intézmények, szolgáltatók államháztartáson kívüli fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése – TÁMASZ Idősek Otthona Balatonfüzfé Szociálisellátó Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság
20123	Jelentés - A köznevelési humánszolgáltatást nyújtó intézmények államháztartáson kívüli fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése – PENTA Oktatási- és Művészetoktatási Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság
20124	Jelentés - A szociális humánszolgáltatást nyújtó intézmények, szolgáltatók államháztartáson kívüli fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése – Mohács-Kölked Református Társegyházközség
20125	Jelentés - A szociális humánszolgáltatást nyújtó intézmények, szolgáltatók államháztartáson kívüli fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése – Nyírségi Református Egyházmegye
20126	Jelentés - A szociális humánszolgáltatást nyújtó intézmények, szolgáltatók államháztartáson kívüli fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése – Lámpás 92 Közhasznú Alapítvány
20127	Jelentés - Nem állami humánszolgáltatók ellenőrzése - Emberbarát Alapítvány
20128	Jelentés - A költségvetési támogatásban részesülő pártalapítványok 2017-2018. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése - A Liberális Magyarországért Alapítvány
20129	Jelentés - Nem állami humánszolgáltatók ellenőrzése - Mécses Szolgáló Közösség Egyesülete
20130	Jelentés - Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Alap ellenőrzése
20131	Jelentés - A szociális humánszolgáltatást nyújtó intézmények, szolgáltatók államháztartáson kívüli fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése – SZÉKESFEHÉRVÁRI CSEMETE ALAPÍTVÁNY
20132	Jelentés - A szociális humánszolgáltatást nyújtó intézmények, szolgáltatók államháztartáson kívüli fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése – SENECTUS Idősek Otthona Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság
20133	Jelentés - Nem állami humánszolgáltatók ellenőrzése - FIDELIS & ALTUS Szociális Szolgáltató Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság
20134	Jelentés - Alapítványok/közalapítványok ellenőrzése
20135	Jelentés - Nem állami humánszolgáltatók ellenőrzése - Hírös Diák Alapítvány
20136	Jelentés - A szociális humánszolgáltatást nyújtó intézmények, szolgáltatók államháztartáson kívüli fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése – LILA AKÁC Idősek Háza és Ápoló Otthona Alapítvány
20137	Jelentés - Nem állami humánszolgáltatók ellenőrzése - Madárdomb Idősek Háza Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság
20138	Jelentés - Nem állami humánszolgáltatók ellenőrzése - ART-VITAL HUNGARY Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság
20139	Jelentés - A központi költségvetési szervek (kórházak) kockázatértékelésen alapuló ellenőrzése
20140	Jelentés - Nem állami humánszolgáltatók ellenőrzése - Tiszta Forrás Alapítvány
20141	Jelentés - Nem állami humánszolgáltatók ellenőrzése - KÁVA Alapítvány
20142	Jelentés - Nem állami humánszolgáltatók ellenőrzése - BOROSTYÁNKÓ Oktatási és Művészeti Alapítvány
20143	Jelentés - A szociális humánszolgáltatást nyújtó intézmények, szolgáltatók államháztartáson kívüli fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése – Szent Teréz Segítő Kezek Alapítvány az Időskorúak Gondozásáért
20144	Jelentés - Nem állami humánszolgáltatók ellenőrzése - ERECT Szociális Szolgáltató Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság
20145	Jelentés - Központi költségvetési szervek ellenőrzése - Országos Atomenergia Hivatal

20146 Jelentés - Az állam kisebbségi tulajdonlásának ellenőrzése

20147 Jelentés - A költségvetési szervek irányítói, tulajdonosi feladatai ellátásának ellenőrzése – Agrárminisztérium

20148 Jelentés - Nem állami humánszolgáltatók ellenőrzése - Komfort Időotthonok Időseket Gondozó Nonprofit Közhasznú Korlátolt Felelősségű Társaság

20149 Jelentés - Nem állami humánszolgáltatók ellenőrzése - Magyar Kereskedelmi és Szolgáltató Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság

20150 Jelentés - Nem állami humánszolgáltatók ellenőrzése - ÉLETÖRÖM Idős Otthon Szociális Ellátó Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság

20151 Jelentés - A szociális humánszolgáltatást nyújtó intézmények, szolgáltatók államháztartáson kívüli fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése – Szent Borbála Otthon Nonprofit Közhasznú Korlátolt Felelősségű Társaság

20152 Jelentés - Nem állami humánszolgáltatók ellenőrzése - BATTONYAI IDŐSEK OTTHONA ÉS GONDOZÁSI KÖZPONT KÖZHASZNÚ NONPROFIT KORLÁTOLT FELELŐSSÉGŰ TÁRSASÁG

20153 Jelentés - Nem állami humánszolgáltatók ellenőrzése - Dél-Borsodi Szociális Otthon „Nonprofit” Korlátolt Felelősségű Társaság

20154 Jelentés - Nem állami humánszolgáltatók ellenőrzése - Koppányvölgye Idősek Otthona és Ápolási Központ Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság

20155 Jelentés - A költségvetési támogatásban részesülő pártok 2017-2018. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése a Lehet Más a Politikánál

20156 Jelentés - Nem állami humánszolgáltatók ellenőrzése - NYÍRSÉG-HÍD Oktatási Centrum Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság

20157 Jelentés - A köznevelési humánszolgáltatást nyújtó intézmények államháztartáson kívüli fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése – MIOK Észak-kelet-magyarországi Régió Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság

20158 Jelentés - Nem állami humánszolgáltatók ellenőrzése - Rubicon Waldorf-pedagógiai Alapítvány

20159 Jelentés - Nem állami humánszolgáltatók ellenőrzése - Jószolgálati Otthon Közalapítvány

20160 Jelentés - Nem állami humánszolgáltatók ellenőrzése - A szociális humánszolgáltatást nyújtó intézmények, szolgáltatók államháztartáson kívüli fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése -Szociális Háló Egyesület

20161 Jelentés - A szociális humánszolgáltatást nyújtó intézmények, szolgáltatók államháztartáson kívüli fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése – MENEDEKHÁZ Alapítvány

20162 Jelentés - Nem állami humánszolgáltatók ellenőrzése - Szeretet Alapítvány az Értelmi Fogyatékosok Keresztény Otthonának Megteremtéséért

20163 Jelentés - A köznevelési humánszolgáltatást nyújtó intézmények, szolgáltatók államháztartáson kívüli fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése – DUETT Művészetoktatási Nonprofit Közhasznú Korlátolt Felelősségű Társaság

20164 Jelentés - A köznevelési humánszolgáltatást nyújtó intézmények, szolgáltatók államháztartáson kívüli fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése – Új Alma Iskolafenntartó Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság

20165 Jelentés - A költségvetési támogatásban részesülő pártalapítványok 2017-2018. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése - Ökopolisz Alapítvány

20166 Jelentés - Köztisztviselők ellenőrzése - Magyar Építész Kamara

20167 Jelentés - Köztisztviselők ellenőrzése - Magyar Mérnöki Kamara

20169 Jelentés - A költségvetési támogatásban részesülő pártok 2017-2018. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése a Párbeszéd Magyarországért Pártnál

20170 Jelentés - Nemzeti tulajdonú gazdasági társaságok ellenőrzése - AQUAMARIN Szállodaipari Korlátolt Felelősségű Társaság

20171 Jelentés - A költségvetési támogatásban részesülő pártalapítványok 2017-2018. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése - Megújuló Magyarországért Alapítvány

20172 Jelentés - Önkormányzati intézmények integritás és belső kontroll ellenőrzése - Madarasi Településcső, Beruházó és Szolgáltató Szervezet

20173 Jelentés - A szociális humánszolgáltatást nyújtó intézmények, szolgáltatók államháztartáson kívüli fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése – Boldog Gizella Alapítvány

20174 Jelentés - A szociális humánszolgáltatást nyújtó intézmények, szolgáltatók államháztartáson kívüli fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése – Mátészalkai Idősekért Közalapítvány

20175 Jelentés - Nem állami humánszolgáltatók ellenőrzése - Olajág Otthonok

20176 Jelentés - Utóellenőrzés - Az egészségügyi és szociális ellátó intézmények kockázatalapú utóellenőrzése (24 intézmény)

20177 Jelentés - Nemzeti tulajdonú gazdasági társaságok ellenőrzése - Újpesti Egészségügyi Szolgáltató Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság

20178 Jelentés - Nemzeti tulajdonú gazdasági társaságok ellenőrzése - IGAL-FÜRDŐ Üzemeltető és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság

20179 Jelentés - A költségvetési támogatásban részesülő pártalapítványok 2017-2018. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése - Táncsics Mihály Alapítvány

20180 Jelentés - Váci Dunakanyar Színház Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság

20181 Jelentés - Központi költségvetési szervek ellenőrzése - Magyar Honvédség Katonai Igazgatási és Központi Nyilvántartó Parancsnokság

20182 Jelentés - Nemzeti tulajdonú gazdasági társaságok ellenőrzése - Siklósi Várszínház Kulturális és Idegenforgalmi Központ Nonprofit Közhasznú Korlátolt Felelősségű Társaság

20183 Jelentés - Nemzeti tulajdonú gazdasági társaságok ellenőrzése - Szerencsi Városüzemeltető Nonprofit Kft.

20184 Jelentés - Nemzeti tulajdonú gazdasági társaságok ellenőrzése - Velencei-tavi Kistérségi Járóbeteg Szakellátó Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság

20185 Jelentés - Nemzeti tulajdonú gazdasági társaságok ellenőrzése - Harkányi Gyógyfürdő Zártkörűen Működő Részvénytársaság

20186 Jelentés - Nemzeti tulajdonú gazdasági társaságok ellenőrzése - Nyírbátori Városfejlesztő és Működtető Korlátolt Felelősségű Társaság

20187 Jelentés - Nem állami humánszolgáltatók ellenőrzése - Szent István Szociális Szolgáltató Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság

20188 Jelentés - A költségvetési támogatásban részesülő pártok 2017-2018. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése a Magyar Szocialista Pártnál (MSZP)

20189 Jelentés - (Köz)alapítványok ellenőrzése

20190 Jelentés - Nemzeti tulajdonú gazdasági társaságok ellenőrzése - PRO KULTÚRA SOPRON Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság

20191 Jelentés - Nyíradonyi Vagyonkezelő, Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság

20192 Jelentés - Nemzeti tulajdonú gazdasági társaságok ellenőrzése - Téli Kistérségi Gyógyítóház Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság

20193 Jelentés - Derecskei Városgazdálkodási Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság

20194 Jelentés - ÓZDINVEST Önkormányzati Vagyonkezelő és Beruházásszervező Korlátolt Felelősségű Társaság

20195 Jelentés - Központi költségvetési szervek ellenőrzése - A központi költségvetési szervek (kórházak) kockázattérkélesen alapuló ellenőrzése

20196 Jelentés - Ózdi Kommunikációs Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság

20197 Jelentés - A köznevelési humánszolgáltatást nyújtó intézmények, szolgáltatók államháztartáson kívüli fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése – Beszélj Velem Alapítvány

20198 Jelentés - Nemzeti tulajdonú gazdasági társaságok ellenőrzése - KISVÁRDAI KÖZMŰ Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság

20199 Jelentés - 12 közös önkormányzati hivatal, valamint a közös hivatalokat működtető 96 községi önkormányzat integritásának ellenőrzése

20200 Jelentés - Nemzeti tulajdonú gazdasági társaságok ellenőrzése - Gyulai Várszínház Nonprofit Kft

20201 Jelentés - Nemzeti tulajdonú gazdasági társaságok ellenőrzése - Kiskőrösi Önkormányzat Kommunális Szolgáltató Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság

20202 Jelentés - Nemzeti tulajdonú gazdasági társaságok ellenőrzése - Pécsi Horvát Színház Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság

20203 Jelentés - Nemzeti tulajdonú gazdasági társaságok ellenőrzése - Móróczi Zsigmond Színház Nonprofit Kft

20204 Jelentés - Magyarország 2019. évi központi költségvetése végrehajtásának ellenőrzése

20205 Jelentés - Utóellenőrzések - Kockázattérkélesen alapuló utóellenőrzések

20206 Jelentés - Nemzeti tulajdonú gazdasági társaságok ellenőrzése - Szolnoki Szigligeti Színház Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság

20207 Jelentés - A költségvetési támogatásban részesülő pártalapítványok 2017-2018. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése - Új Köztársaságért Alapítvány

20208 Jelentés - Nemzeti tulajdonú gazdasági társaságok ellenőrzése - MÓRA-VITÁL Térségi Egészségmegőrző és Szociális Nonprofit Közhasznú Korlátolt Felelősségű Társaság

20209	Jelentés - Községi, nagyközségi önkormányzatok integritásának ellenőrzése - 24 közös önkormányzati hivatal, valamint a közös hivatalokat működtető 168 községi önkormányzat integritásának ellenőrzése
20210	Jelentés - Központi költségvetési szervek ellenőrzése - Szakképzési centrumok
20211	Jelentés - Önkormányzati intézmények integritás és belső kontroll ellenőrzése - Erdi Közterület-fenntartó Intézmény
20212	Jelentés - Utóellenőrzések - Az önkormányzatok utóellenőrzésének kockázatértékelésen alapuló ellenőrzése
20213	Jelentés - Az állami vagyon feletti tulajdonosi joggyakorlással kapcsolatos tevékenységek ellenőrzése
20214	Jelentés - A költségvetési támogatásban részesülő pártalapítványok 2017-2018. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése - Váradi András Alapítvány
20215	Jelentés - Önkormányzati intézmények integritás és belső kontroll ellenőrzése - Tiszaújvárosi Intézményműködtető Központ
20216	Jelentés - Önkormányzati intézmények integritás és belső kontroll ellenőrzése - Kazincbarcikai Szociális Szolgáltató Központ
20217	Jelentés - Önkormányzati intézmények integritás és belső kontroll ellenőrzése - Nagykónyi Óvoda és Főzőkonyha
20218	Jelentés - Pártok gazdálkodása - A költségvetési támogatásban részesülő pártok 2017-2018. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése a Jobbik Magyarországért Mozgalomnál

ELEMZÉSEK

T/477	Agráriskolák ellenőrzési tapasztalatai
T/478	A digitális gazdaság megadóztatása
T/479	A nemzetközi, nemzeti és a programszintű teljesítménymutatók összhangjának vizsgálata a 6. Tiszta víz és alapvető köztisztaság fenntartható fejlődési cél tekintetében
T/480	Elemzés – Az önkormányzati tulajdonú színházak ellenőrzésének tapasztalatairól
T/481	Elemzés – Az uniós támogatások államadósságra és hiányra gyakorolt hatása
T/482	Elemzés – A nem állami humánszolgáltatók ellenőrzési tapasztalatai
T/483	A közszféra integritásának elemzése
T/484	Az internetes kereskedelem bővülésének közpénzügyi szempontjai
T/485	Változásmenedzsment és fenntarthatóság elemzés
T/486	A közszféra teljesítménymérése - Nemzeti és Ágazati Stratégiák értékelése
T/487	A lakosság pénzügyi sérülékenységről
T/488	A választási kampányidőszakban, az egyes médiafelületeken megjelenő politikai hirdetések jogszabályi környezete
T/489	Elemzés a Költségvetési Tanács részére a 2019. II. félévi költségvetési folyamatokról
T/490	A kisvállalkozások hitelezésének hatása a gazdaság kifehéritésére
T/491	A COVID-19 járvány közpénzügyi hatásainak értékelése
T/492	Szempontok a Költségvetési Tanács részére véleménye kialakításához a Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslat zárószavazásához
T/493	A köztisztviselők ellenőrzési tapasztalatai
T/494	Nyugdíj, egészségügy, adózás
T/495	Elemzés a Költségvetési Tanács részére a 2020. első félévi költségvetési folyamatokról
T/496	A járványhelyzettel összefüggő gazdaságvédelmi akcióterv munkaerőpiacra gyakorolt hatásai
T/497	A költségvetés fenntarthatósági célú elemzése
T/498	Elemzés az Európai Bizottság 2004-2020 között a tagállamokról készített értékeléseiről 1. rész: Az országjelentések kialakulása, jogi háttere, módszertana
T/499	Elemzés az Európai Bizottság 2004-2020. között a tagállamokról készített értékeléseiről 2. rész: Összehasonlító elemzés
T/500	Elemzés a 2019. évi költségvetési folyamatok makrogazdasági összefüggéseiről a zárszámadás ellenőrzése kapcsán
T/501	Elemzés a zöld beszerzésekről
T/502	Elemzés - Büntetőeljárásokhoz kapcsolódó vagyonekbevitel és lefoglalás
T/503	Elemzés - Az állam mérete, a centralizációs ráta, az újraelosztási ráta alakulása, az állam által folytatott adópolitika hatása a versenyképességre, valamint az anticiklikus gazdaságpolitika alakulására
T/504	Elemzés – Kutatási jelentés – Pénzügyi Kultúra fejlesztési programok felmérése – összehasonlító elemzés 2016–2020

T/505	Elemzés - Sérülékenység mérséklése az államadósság vonatkozásában
T/506	Elemzés - Az export/import szerkezetének és volumenének változása, hatása a GDP változására

IV. SZ. MELLÉKLET: KÖNYVVIZSGÁLÓI JELENTÉS

FÜGGETLEN KÖNYVVIZSGÁLÓI JELENTÉS

és

TÁJÉKOZTATÓ AZ ORSZÁGGYŰLÉS ELNÖKE RÉSZÉRE

az

ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK KÖLTSÉGVETÉSI FEJEZET

2019. évi éves költségvetési beszámolójának felülvizsgálatáról

KÉSZÍTETTE:

SZENCZI DIVIZOR

ÜZLETVITELI TANÁCSADÓ ÉS KÖNYVVIZSGÁLÓ KFT.

SZÉKHELY: 1088 BUDAPEST, JÓZSEF KÖRÚT 19. III/6.
LEVELEZÉSI CÍM: 4002 DEBRECEN PF. 309
TEL./FAX: (52) 454-928 • (52) 454-929 • (52) 531-506

IRODA CÍM: 4024 DEBRECEN, SZENT ANNA UTCA 14/A.
EMAIL: IRODA@SZENCZIDIVIZOR.HU
MOBIL: +36 (30) 633-2309

FÜGGETLEN KÖNYVVIZSGÁLÓI JELENTÉS

AZ ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK KÖLTSÉGVETÉSI FEJEZET 2020. ÉVI GAZDÁLKODÁSÁRÓL SZÓLÓ BESZÁMOLÓ KÖNYVVIZSGÁLATÁRÓL, AZ ORSZÁGGYŰLÉS HIVATALA RÉSZÉRE

Vélemény:

Elvégeztem az Állami Számvevőszék Költségvetési Fejezet (továbbiakban: ÁSZ) 2020. évi költségvetésének végrehajtásáról szóló, 2021. február 25 keltezéssel készített, éves záró költségvetési beszámolójának a könyvvizsgálatát, – amely szerint a teljesített bevételek összege 12 189 916 eFt, a teljesített kiadások összege 11 913 305 eFt, 2020 évre vonatkozó maradvány kimutatás szerinti összes maradvány összege: 276 611 eFt, további adatszolgáltatásokból (elszámolásokból) valamint a 2020 december 31-i mérlegből az eszközök és források egyező végösszege 4 062 819 eFt, az ugyanezen időponttal végződő költségvetési évre vonatkozó eredménykimutatásból, melyben a mérleg szerinti eredmény - 316 593 eFt, veszteség –, amely számviteli információk a Magyarországon hatályos számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (a továbbiakban: számviteli törvény), valamint az államháztartás számviteléről szóló hatályos 4/2013. (I. 11.) Kormányrendelet (a továbbiakban: államháztartás számviteléről szóló kormányrendelet - Áhsz.) alapján kerültek meghatározásra.

Véleményem szerint az Állami Számvevőszék 2020 évi éves költségvetési beszámolója megbízható és valós képet ad a vonatkozó gazdálkodási időszak költségvetésének teljesítéséről és jövedelmi helyzetéről, valamint a 2020. december 31-én fennálló vagyoni és pénzügyi helyzetről.

Véleményem kiegészül azzal a kijelentéssel, hogy az Állami Számvevőszék 2020. december 31-ével végződő költségvetési évre vonatkozó mellékelt éves záró költségvetési beszámolója és az abban közölt számviteli információk minden lényeges szempontból az államháztartásról szóló hatályos 2011. évi CXCV. törvénynek megfelelően, a számviteli törvénnyel, az államháztartás számviteléről szóló kormányrendelettel, az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról rendelkező hatályos 368/2011. (XII.31.) Kormányrendelettel (továbbiakban: Ávr.), valamint az Állami Számvevőszékről szóló hatályos 2011. évi LXVI. törvénnyel (továbbiakban: Ász tv.) összhangban kerültek összeállításra és ezért véleményem szerint a 2020. évi az éves záró költségvetési beszámoló elfogadásra alkalmas.

1

DETRICH JÁNOSNÉ DR.
Könyvvizsgáló
KJ-1680/94/VIII.
002728

A vélemény alapja:

Könyvvizsgálatomat a Magyar Nemzeti Könyvvizsgálói Standardokkal összhangban és a könyvvizsgálatra vonatkozó – Magyarországon hatályos – törvények és egyéb jogszabályok alapján hajtottam végre. Ezen standardok értelmében fennálló felelősségem bővebb leírását jelentésem „A könyvvizsgáló éves záró költségvetési beszámoló könyvvizsgálatáért és véleményezéséért való felelőssége” szakasza tartalmazza.

Független vagyok az Állami Számvevőszék szervezetétől a vonatkozó Magyarországon hatályos jogszabályokban és a Magyar Könyvvizsgálói Kamara „A könyvvizsgálói hivatás magatartási (etikai) szabályairól és a fegyelmi eljárásról szóló szabályzat”-ában, valamint az ezekben nem rendezett kérdések tekintetében a Könyvvizsgálók Nemzetközi Etikai Standardok Testülete által kiadott „Nemzetközi etikai kódex kamarai tag könyvvizsgálóknak (a nemzetközi függetlenségi standardokkal egybefoglalva)” című kézikönyvében (az IESBA Kódex-ben) foglaltak szerint, és megfelelek az ugyanezen normákban szereplő további etikai előírásoknak is.

Az éves záró költségvetési beszámoló általam végzett könyvvizsgálatára vonatkozó, Magyarországon hatályos etikai követelményeknek megfelelően, független vagyok az Állami Számvevőszéktől és ugyanezen etikai követelményekkel összhangban eleget tettem egyéb etikai felelősségemnek is.

Meggyőződésem, hogy az általam megszerzett könyvvizsgálói bizonyíték elegendő és megfelelő alapot nyújt véleményemhez.

Egyéb információk:

Az egyéb információk az éves záró költségvetési beszámolóban, illetve ahhoz kapcsolódó nem számviteli információkból állnak, beleértve azok mellékleteinek tartalmát is. Az Állami Számvevőszék vezetése (továbbiakban: „vezetés”) felelős az egyéb információk elkészítéséért és bemutatásáért. Az éves záró költségvetési beszámolóban közölt számviteli információkról a jelentésem „Vélemény” szakaszában adott véleményem nem vonatkozik az egyéb információkra, és az egyéb információkra vonatkozóan nem bocsátok ki semmilyen formájú bizonyosságot nyújtó következtetést. Az éves záró költségvetési beszámolóban, valamint mellékleteikben közölt számviteli információk általam végzett könyvvizsgálatával kapcsolatban az én felelősségem az egyéb információk áttekintése (átolvasása) és ennek során annak mérlegelése, hogy az éves záró költségvetési beszámolóban, valamint mellékleteikben foglalt egyéb információk ellentmondanak-e a közölt számviteli információknak vagy a könyvvizsgálat során szerzett ismereteim alapján, vagy egyébként úgy tűnik-e, hogy azok lényeges hibás állítást tartalmaznak. Ha az elvégzett munkám alapján arra a következtetésre jutok, hogy az egyéb információk lényeges hibás állítást tartalmaznak, kötelességem ezt a tényt jelezni. Ebben a tekintetben nincs jelentenivalóm.

2

DETRICH JÁNOSNÉ DR.
Könyvvizsgáló
KJ-1680/94/VIII.
002728

IV. SZ. MELLÉKLET: KÖNYVVIZSGÁLÓI JELENTÉS

A vezetés és az irányítással megbízott személyek felelőssége az éves záró költségvetési beszámolóért:

A vezetés felelős az éves záró költségvetési beszámolóban az államháztartásról szóló hatályos 2011. évi CXCV. törvénynek megfelelő összeállításáért és előterjesztésért, az abban szereplő számviteli információknak a számviteli törvényben, az államháztartás számviteléről szóló kormányrendeletben, az Ávr-ben, valamint az Ász tv-ben foglaltakkal összhangban történő elkészítésért és bemutatásáért, valamint az olyan belső kontrollokért, amelyeket a vezetés szükségesnek tart ahhoz, hogy lehetővé váljon az akár csalásból, akár hibából eredő lényeges hibás állításoktól mentes éves záró költségvetési beszámoló elkészítése.

Az éves költségvetési beszámoló elkészítése során a vezetés felelős azért, hogy felmérje az Állami Számvevőszéknél a gazdálkodás folytatása elvének érvényesülését – különös tekintettel a beszámolóval érintett időszakban bekövetkezett, illetve a beszámolási időszakot követő költségvetési évre tervezett szervezeti és feladatváltozásokra –, és az adott helyzetnek megfelelően tegye közzé a gazdálkodás folytatása elvének érvényesülésével kapcsolatos információkat, valamint a vezetés felel a gazdálkodás folytatásának elvén alapuló éves költségvetési beszámoló összeállításáért. A vezetésnek a gazdálkodás folytatásának elvéből kell kiindulnia, ha ennek az elvnek az érvényesülését eltérő rendelkezés nem akadályozza, illetve a tevékenység folytatásának ellentmondó tényező, körülmény nem áll fenn.

Az irányítással megbízott személyek felelősek az Állami Számvevőszék pénzügyi beszámolási folyamatának felügyeletéért.

A könyvvizsgáló éves záró költségvetési beszámoló könyvvizsgálataért és véleményezéséért való felelőssége:

A könyvvizsgálat során céltom kellő bizonyosságot szerezni arról, hogy az éves záró költségvetési beszámolóba belefoglalt számviteli információk egésze nem tartalmaz akár csalásból, akár hibából eredő lényeges hibás állítást, valamint az, hogy ennek alapján a véleményemet tartalmazó független könyvvizsgálói jelentést bocsássák ki. A kellő bizonyosság magas fokú bizonyosság, de nem garancia arra, hogy a Magyar Nemzeti Könyvvizsgálói Standardokkal összhangban elvégzett könyvvizsgálat mindig feltárja az egyébként létező lényeges hibás állítást. A hibás állítások eredhetnek csalásból vagy hibából, és lényegesnek minősülnek, ha észszerű lehet az a várakozás, hogy ezek önmagukban vagy együttesen befolyásolhatják a felhasználók adott éves záró költségvetési beszámolóba belefoglalt számviteli információk alapján meghozott gazdasági döntéseit.

A Magyar Nemzeti Könyvvizsgálói Standardokkal összhangban elvégzésre kerülő könyvvizsgálatnak a részeként szakmai megítélést alkalmazok, és szakmai szkepticizmust tartok fenn a könyvvizsgálat egésze során. Emellett:

- Azonosítottam és felmértem az éves záró költségvetési beszámolóba belefoglalt számviteli információk akár csalásból, akár hibából eredő lényeges hibás állításainak

3

DETRICH JÁNOSNÉ DR.
Könyvvizsgáló
KI-1680/94/VIII.
002728

kockázatait, az ezen kockázatok kezelésére alkalmas könyvvizsgálói eljárásokat alakítottam ki és hajtottam végre, valamint véleményem megalapozásához elegendő és megfelelő könyvvizsgálói bizonyítékot szereztem. A csalásból eredő lényeges hibás állítás fel nem társának kockázata nagyobb, mint a hibából eredő, mivel a csalás magában foglalhat összejátszást, hamisítást, szándékos kihagyásokat, téves nyilatkozatokat, vagy a belső kontroll felülírását.

- Értékelem az Állami Számvevőszéknél a vezetés által alkalmazott számviteli politika megfelelőségét és a vezetés által készített számviteli becslések és közzétételek ésszerűségét.
- Megismertem a könyvvizsgálat szempontjából releváns belső kontrollt annak érdekében, hogy olyan könyvvizsgálói eljárásokat tervezek meg, amelyek az adott körülmények között megfelelőek, de nem azért, hogy a belső kontroll hatékonyságára vonatkozóan véleményt nyilvánítsak.
- Megvizsgáltam az éves záró költségvetési beszámolóba belefoglalt számviteli információkat, különös tekintettel az Állami Számvevőszéknél az éves záró költségvetési beszámolóban bemutatott költségvetési mérlegére, pénzeszközökének változására, adósságállományára, vagyoni kimutatására, továbbá a többéves kihatással járó döntések számszerűsített hatásaira, a kötelezettségek alakulására.
- Következtetést vontam le arról, hogy a 2020 évi éves költségvetési beszámoló kapcsán helyénvaló volt-e a vezetés részéről a gazdálkodás folytatásának elvén alapuló éves költségvetési beszámoló összeállítása, valamint a szerzett könyvvizsgálói bizonyíték alapján arról, hogy fennáll-e lényeges bizonytalanság olyan eseményekkel vagy feltételekkel kapcsolatban, amelyek jelentős kétséget vethetnek fel az Állami Számvevőszék szervezet gazdálkodás folytatásának elve érvényesülését illetően, különös tekintettel a szervezeti- és feladat változásokra, beleértve a jövőbeli események, valamint feltételek változásának hatásait is. **Következtetésem a független könyvvizsgáló jelentésem dátumáig megszerzett könyvvizsgálói bizonyítékon alapulnak.** Jövőbeli események vagy feltételek azonban érinthetik az Állami Számvevőszéknél a gazdálkodás folytatása elvének érvényesülését.

Az irányítással megbízott személyek tudomására hozom - egyéb kérdések mellett - a könyvvizsgálat tervezett hatókörét és ütemezését, a könyvvizsgálat jelentős megállapításait, beleértve az Állami Számvevőszék által alkalmazott belső kontrollnak a könyvvizsgálatom során általam azonosított jelentős hiányosságait is, ha voltak ilyenek. Könyvvizsgálatom során megállapítom, hogy az Állami Számvevőszéknél, nem tártam fel jelentős hiányosságot.

DETRICH JÁNOSNÉ DR.
Könyvvizsgáló
KI-1680/94/VIII.
002728

4

IV. SZ. MELLÉKLET: KÖNYVVIZSGÁLÓI JELENTÉS

Értékelem az Állami Számvevőszék éves költségvetési beszámolója átfogó bemutatását, felépítését és tartalmát, beleértve az egyéb információkat és közzétételeket; valamint értékelem azt is, hogy az éves költségvetési beszámolóban a realizált ügyletek és események valós bemutatása teljesült.

Hitelesítő záradék: Az Állami Számvevőszék 2020 évi éves költségvetési beszámolója megbízható és valós képet ad a vonatkozó gazdálkodási időszak költségvetésének teljesítéséről és jövedelmi helyzetéről, valamint a 2020. december 31-én fennálló vagyoni és pénzügyi helyzetről.

Budapest, 2021. március 09.

SZENCZI DIVIZOR
Örökvidéki Számviteli és
Könyvvizsgáló KFT.
1088 Budapest, József krt. 19. III/6.
Adószám: 11153295-2-12

Könyvvizsgáló cég képviselőjének aláírása
Czigléczi János ügyvezető
SZENCZI DIVIZOR KFT.
1088 Budapest, József krt. 19. III/6
Nyilvántartási szám: 000852
Költségvetési minősítés száma: KM002171

DETRICH JÁNOSNÉ DR.
Könyvvizsgáló
KI-1689/94/VIII
002728

Kamara tag könyvvizsgáló aláírása
Detrich Jánosné dr.
Nyilvántartási szám: 002728
Költségvetési minősítés száma: KM000199

FÜGGELÉK

MEGŐRIZVE MEGHALADNI

Az Állami Számvevőszék **legfőbb alkotmányos küldetése**, hogy támogassa az Alaptörvény közpénzügyi fejezetében lefektetett, iránytűként szolgáló elvárások – úgymint törvényesség, átláthatóság, célszerűség, eredményesség, a közélet tisztaságának elve – gyakorlati érvényesülését, fejlesztését a közpénzügyi rendszerben. Mindebből egyenesen következik, hogy az Állami Számvevőszék az Alaptörvényben definiált közpénzügyi garantomerítő szervezet, amelynek célja nem a hibakeresés, vagy az elmarasztalás, hanem a közpénzügyek jó irányba való terelése, a pozitív változások elindítása és fenntartása. Röviden: az Alaptörvényben előírt közpénzügyi előírások megvalósításának elősegítése.

Az **Alaptörvényben** meghatározott feladat- és hatáskörének megfelelően, az Állami Számvevőszék az Országgyűlés pénzügyi és gazdasági ellenőrző szerve. A Számvevőszék törvényben meghatározott feladatkörében ellenőrzi a központi költségvetés végrehajtását, az államháztartás gazdálkodását, az államháztartásból származó források felhasználását és a nemzeti vagyon kezelését.

A Magyar Országgyűlés az Alaptörvény 2011. tavaszi megalkotását követően a sarkalatos törvények közül elsőként tárgyalta meg és fogadta el az **Állami Számvevőszékről szóló törvényt**. Az Országgyűlés a 2011. július 1-jétől hatályos jogszabállyal megerősítette a számvevők jogosítványait, biztosította a Számvevőszék szervezeti, jogi, személyi és pénzügyi függetlenségét, illetve külső befolyástól mentes működését. Az új számvevőszéki törvény egyértelműen egy új korszak kezdetét jelenti. Lehetővé vált, hogy a számvevők hatékonyabban tudjanak fellépni az adófizetők pénzének és vagyonának védelme érdekében, tehát véget ért a következmények nélküli ellenőrzések korszaka Magyarországon.

Az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény **2019. évi módosítása** további biztosítékokat ad az Állami Számvevőszék szervezeti függetlenségéhez, hozzájárul az állami bürokrácia csökkentéséhez, valamint tovább növeli a közpénzügyi ellenőrzés hatékonyságát és eredményességét. Ezt támogatja, hogy az alapítás óta az ÁSZ maga alakítja ki a számvevőszéki ellenőrzési eljárások szabályait és módszereit, az ellenőrzések gyakoriságát törvény, illetve törvényi előírás hiányában az Állami Számvevőszék elnöke határozza meg.

Az ÁSZ munkáját **féléves ellenőrzési terv**, tudatos elemző tevékenység alapján végzi. E szisztematikus feladatellátás teszi lehetővé, hogy a Számvevőszék megfelelően törvényi kötelezettségeinek és egyben a kockázatkezelési eredmények figyelembevétele alapján hosszú távú fókuszokat jelöljön ki. A munka egy másik, számottevő része azonban – akár csak más számvevőszékeknél – az aktuális kockázatelemzési és értékelési eredmények figyelembevételével zajlik.

Az ÁSZ célja az, hogy az ellenőrzések végrehajtása mellett, valamint azoktól elválasztva, széles körű tanácsadó eszközzel, véleményalkotásával és javaslataival átláthatóbbá és eredményesebbé tegye a közpénzek felhasználását, és hozzájáruljon a közszolgáltatásokat biztosító intézmények és rendszerek hatékony, a közjót szolgáló működéséhez. Ezen – az ÁSZ törvény által is deklarált – funkció erősítésével elérhető, hogy a számvevőszéki teljesítmény hosszú távon és valóban mérhető hatással legyen a közpénzfelhasználó szervezetek gyakorlatára.

E küldetés beteljesítése érdekében a számvevőszék – alapfeladata, az ellenőrzési tevékenység mellett, egyben azzal összhangban – az elmúlt években fejlesztette tanácsadó eszközét, fokozta az államháztartás egyes kulcsterületeire, feszültségpontjaira irányuló elemző-értékelő tevékenységét, hozzájárult az államreform keretében folyó kutató-elemző munkához, közreműködött, és közreműködik ma is a különböző állami korrupcióellenes tevékenységekben.

Az Állami Számvevőszék az elmúlt évek során végrehajtott **szervezeti megújításai** magukba foglalták a belső folyamatok átalakítását a tervezéstől egészen a hasznosulásig, valamint a minőségbiztosítás, a humán erőforrás-gazdálkodás újragondolását és megerősítését. Az elmúlt években egyre nagyobb hangsúlyt kapott az ÁSZ – a közpénzt felhasználókat támogató – tanácsadó eszköze, ami annak is köszönhető, hogy az ÁSZ a működési folyamataiban átható digitális átállást hajtott végre.

Ezzel párhuzamosan zajlott a **módszertanok és az ellenőrzési eljárások folyamatos fejlesztése** is. Az ÁSZ hitvallása alapján minőségközpontú folyamatokra van szükség, amelyek önmagukban meghatározzák a számvevőszéki munka eredményének színvonalát. Az elmúlt évek során ÁSZ a minőségirányított működés kialakításával és a módszertani megújulással olyan legfőbb ellenőrző intézménnyé vált, amely az állampolgárok bizalmát élvező, szakmailag megkerülhetetlen alkotmányos szervezatként képes támogatni a jól irányított állam működését.

Hiszem, hogy mindezek következtében az **Állami Számvevőszék meghaladta korábbi alapfeladatát**, vagyis az ellenőrzések végrehajtását és az elemzések készítését, és továbblépett a tanácsadó eszköze révén a tudásmegosztási, a teljesítmény és végrehajtási, valamint az előremozdítási funkció megvalósítására.

Mindezen változások és átalakítások hozzájárultak ahhoz, hogy másfél évszázaddal a megalapítása és három évtizeddel az 1990. január 1-jei újraindulása után az Állami Számvevőszék működési folyamatait **áthassa a közpénzfelhasználók gyakorlatának fejlesztését célzó szemlélet**, valamint **éljen a XXI. századi kihívások nyújtotta lehetőségekkel**, megfeleljen a digitalizáció támasztotta elvárásoknak.

Az Állami Számvevőszék 2011-ben mutatta be az eddig érvényben lévő stratégiáját, azonban a XXI. századi kínálta lehetőségek miatt szükségessé vált egy új stratégia készítése és bemutatása az Országgyűlés számára. Az új stratégia – melyet jelen függelék tartalmaz – megőrzi a korábbi stratégiában is szereplő alapértékeket és normákat, illetve kijelöli a továbbhaladás irányait.

AZ ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK INTÉZMÉNYI STRATÉGIÁJA

Engedélyező:

Domokos László
elnök

KÜLDETÉS

Az Állami Számvevőszék küldetése, hogy szilárd szakmai alapon álló, értékteremtő ellenőrzéseivel előmozdítsa a közpénzügyek átláthatóságát, rendezettségét. Járuljon hozzá a jól irányított állam működésének támogatásához. Tanácsadó eszközeivel átláthatóbbá és eredményesebbé tegye a közpénzek felhasználását. Hozzájáruljon a közszolgáltatásokat biztosító intézmények és rendszerek hatékony, a közjót szolgáló működéséhez. Mindennek következtében a számvevőszéki teljesítmény hosszú távon és mérhető javulást eredményező hatással legyen a közpénzfelhasználó szervezetek eredményére, a fenntartható közpénzügyi helyzet javítására.

JÖVŐKÉP

Az állampolgárok bizalmát élvező, szakmai tekintéllyel rendelkező Állami Számvevőszék ellenőrzéseivel, elemzéseivel és tanácsaival támogatja az Országgyűlést, a Költségvetési Tanácsot, a közpénzfelhasználó szervezeteket, valamint hozzáadott értéket teremt a társadalom számára is. Javasolataival, értékeléseivel a közpénzek és a közvagyon szabályos, célszerű és eredményes felhasználását, valamint hatékony használatát segíti. Folyamatos módszertani és szervezeti fejlesztéseivel, méréshez kapcsolódó gyakorlataival nemzetközi szinten is jó példaként jár elől. A digitális működési és ellenőrzési környezetet megteremtve él a XXI. század kínálta lehetőségekkel küldetése megvalósítása érdekében.

ALAPÉRTÉKEK

Az Állami Számvevőszék

- csak a törvényeknek – Alaptörvény és ÁSZ törvény – és az Országgyűlés határozatainak van alárendelve;
- az állam demokratikus intézményrendszerének szervezeti és működési szinten is független alapintézménye;
- elfogulatlanul, pártatlanul és irányadónak tekintett nemzetközi elvek, illetve meghirdetett normák alapján végzi az ellenőrzéseket és az elemzéseket, tevékenységének minden területén (ellenőrzési, elemzési és tanácsadó eszköz) biztosítja az integritás fenntartását;
- hitelesen, objektíven és dokumentumokkal alátámasztott módon tárja fel és értékeli a tényeket;
- az állammenedzsment fejlesztésével hozzájárul a jól irányított állam működésének elősegítéséhez;
- mértékadó szervezetként példaadó a közszféra intézményei számára, ezért a saját szervezeti hatékonyságának és eredményességének folyamatos fejlesztésére törekszik, a kidolgozott módszertani és szervezeti fejlesztéseit, jó gyakorlatait megosztja, valamint folyamatos képzéseket biztosít a közszféra vezetői részére;
- az érdemi és meghatározó kihívásokra adott hatékony válaszadás során képes a folyamatos megújulásra;
- elkötelezett a korszerű informatikai megoldások alkalmazására, a digitalizációs fejlesztések és újítások szervezeti szintű beépítésére, a digitális ellenőrzési környezet megteremtésére és fenntartására.

I. ÉRTÉKEINK MEGŐRZÉSE

Az Állami Számvevőszék működésének és tevékenységének tekintetében meghatározhatóak olyan, törvényi előírások – Alaptörvény, ÁSZ törvény – alapján rögzített normák, melyeknek az Állami Számvevőszék megfelel, ugyanakkor folyamatos fenntartásuk mindenkor időszerű.

- Az ellenőrzés-szakmai szabályok megalkotásánál elsődlegesen a működésére vonatkozó alkotmányos és egyéb jogszabályi követelményeket, valamint a működésére vonatkozó belső szabályozókat veszi figyelembe; továbbá irányadónak tekintjük – az alkotmányos felhatalmazás keretén belül – az INTOSAI ellenőrzési sztenderdjeit, így a számvevőszéki ellenőrzés-szakmai szabályok felépítése és hierarchiája követi a nemzetközi szervezet szakmai szabályozási rendszerének struktúráját és irányadónak kijelölt tartalmát.
- Az Állami Számvevőszék – függetlenségének egyik sarokköveként – az ellenőrzési szabályait, módszereit maga alakítja ki. A számvevőszéki ellenőrzés-módszertani normák közé tartoznak az ellenőrzés általános alapelvei, a megfelelőségi és a teljesítmény-ellenőrzés alapelvei, a rendszerellenőrzés normái, továbbá a költségvetési törvényjavaslat véleményezéséhez és a zárszámadás ellenőrzéséhez kapcsolódó ellenőrzési normák. A normák alkalmazása időszakonként visszamérésre és értékelésre kerül az eredményes és hatékony számvevőszéki működés kritériumai alapján és a digitalizáció vívmányait is felhasználva megújításra kerül a változásmenedzsment keretében. Az ellenőrzés-módszertani normáit, alapelveit a honlapon, mindenki számára elérhető módon közzéteszük.
- Az általunk kialakított, továbbá az IFPP nemzetközi sztenderdekkel összhangban lévő **ellenőrzési általános alapelvek** tartalmazzák többek között az etikai követelményeket és a minőségirányítási keretrendszert, a számvevőszéki ellenőrzés alapelemeit, típusait, továbbá a megbízhatóságra és bizonyosságra vonatkozó elveket. Ezen alapelvek szervezeti integrációjával biztosítjuk az átlátható és elszámoltatható működést. Célunk továbbá a **közsféra szervezeteinek támogatása ezen értékek érvényesítésében**.
- Továbbra is törekszünk olyan ellenőrzési megközelítések kidolgozására, amelyek az ellenőrzések időtartamának csökkenésével, az eredményesség növelésével, egy-egy ellenőrzötti kör minél teljesebb lefedésével, az éppen még szükséges dokumentum értékelésével biztosítja a lényeges kockázatok feltárását.
- **Elkötelezettek vagyunk a legfontosabb intézményi értékek, vagyis az átláthatóság, elszámoltathatóság, függetlenség, minőségirányított működés és etikusság folyamatos fenntartására a szervezet működésében. Ezeket felül törekszünk a folyamatos szervezeti megújulásra, mint a változásokhoz való alkalmazkodás elengedhetetlen értékére.**
- Tevékenységünk szervezésének háttérében a megalapozott helyszínek kiválasztás és az ehhez illeszkedő ellenőrzési program megalkotása során, a kockázatalapúságra és a hozzáadott érték teremtésre való folyamatos törekvés áll.
- Gondoskodunk a legfontosabb szakmai érték, a szaktudás megőrzéséről, fejlesztéséről. A követelmények egyértelmű megfogalmazásával, teljesítésük számonkérésével a magas szintű teljesítményt, a minőséget, a célirányos szakmai fejlődést, valamint a karriertervezést állítjuk a középpontba. Az erőforrások optimális felhasználása érdekében támogatjuk a projektszerű munkavégzést, folyamatosan kihívást jelentő feladatokat biztosítunk. Célunk, hogy a rendelkezésre álló humánerőforrás készségeinek felmérésével és fejlesztésével a rendelkezésre álló legmegfelelőbb munkaerőt rendeljük az egyes feladatok elvégzéséhez.

II. TOVÁBBHALADÁSI IRÁNYOK

Az Állami Számvevőszék példaadó és mértékadó szervezetként jár elől a közsféra intézményei számára, ezért a saját szervezeti eredményességének, hatékonyságának és hatáosságának folyamatos fejlesztésére törekszük az érdemi kihívásoknak, köztük a felgyorsult digitalizációnak megfelelően.

- Törekszünk arra, hogy tevékenységünk eredménye minél szélesebb körben **hasznosuljon a direkt és indirekt érintettek tekintetében** is. Ennek következtében tudásmegosztást, képzéseket, önteszt kitöltési lehetőséget és tervezett konzultációs lehetőségeket biztosítunk az ellenőrzöttek számára, valamint tájékoztatjuk a társadalmat és az Országgyűlést a közpénzügyi helyzet állapotáról.
- Ennek következtében kitűzött célunk, hogy minden számvevőszéki jelentésben feltűntetésre kerüljön az **ellenőrzés** oka és körülményei, területe, módszere. Az ellenőrzés eredményén alapuló értékelés üzenete, hatásának, kimenetének társadalmi relevanciája, valamint a szakmai összefüggések, vagyis a főbb bizonyítékok és az értékelés kapcsolata jól érthetően bemutatásra kerüljön a kiadmányozott szövegekben. Törekszünk az értékelés eredményeinek képi bemutatására.
- Az eredményesség erősítése céljából egyre nagyobb hangsúly tevődik a megelőzésre a valós idejű ellenőrzések alkalmazásával. Továbbá az arányosság, eredményesség és hatáosság mérlegelése érdekében a skálázott eszközrendszer alkalmazása is nagyobb jelentőséget kap.
- Az Állami Számvevőszék tevékenysége hatáosságának növelése érdekében kiemelt feladatunknak tekintjük a szervezeti **integritás elősegítését**, valamint a **kapacitásfejlesztés**, a folyamatszervezés, valamint **változásmenedzsment hasznosságának megismertetését** a közsféra intézményeivel, továbbá a közpénz és közvagyon felhasználása során a **teljesítménymérés érvényesülésének értékelését**.
- Kiemelt célunk a közpénzügyi tudatosság növelése és a pénzügyi kultúra fejlesztése mind az ellenőrzött szervezetek vezetésében, mind a társadalom egészében.
- A fenntarthatóságra nagyobb hangsúlyt fektetünk – a törvény által garantált különleges együttműködés keretében – a Költségvetési Tanács részére készített célzott elemzések kapcsán a gazdasági növekedés és a pénzügyi egyensúly összefüggéseinek folyamatos értékelésére, a központi költségvetés adósságszabályainak biztosítása, valamint a sérülékeny területek feltárása érdekében.
- Célul tűztük ki a folyamatos digitális fejlesztések megvalósítását, valamint a digitális ellenőrzési környezet megteremtését az ellenőrzések hatékonyságának növelése érdekében, továbbá törekszünk az új műszaki megoldások és a tudomány eredményeinek alkalmazására, a papírmentes hivatal megvalósítására. Így megfelelően a **korszerű technológiai megoldások alkalmazása** követelményének.
- A hazai közpénzfelhasználás értékelése mellett széleskörű nemzetközi tevékenységet is folytatunk, melynek során részt veszünk nemzetközi kooperatív ellenőrzésekben, valamint a nemzetközi szervezetek műhelymunkájában is. A hazai jó gyakorlatokat megosztjuk a nemzetközi kooperáció keretében, továbbá áttekintjük más számvevőszékek ellenőrzési és módszertani tapasztalatainak hasznosíthatóságát a nemzeti környezeti viszonyokat figyelembe véve az alkotmányos felhatalmazás keretei között.

EGYÜTTMŰKÖDÉS
FÜGGETLENSÉG

TÖRVÉNYESSÉG DIGITALIZÁCIÓ

SZABÁLYOSSÁG

ELSZÁMOLTATHATÓSÁG

FENNTARTHATÓSÁG

TANÁCSADÁS KÖZÉLET TISZTASÁGA

ELLENŐRZÉS TUDÁSMEGOSZTÁS

HASZNOSULÁS ÁTLÁTHATÓSÁG ÉRTÉKTEREMTÉS

ÉLSZERŰSÉG MINŐSÉG

INTEGRITÁS

TELJESÍTMÉNY

ELEMZÉS

Állami Számvevőszék

1052 Budapest, Apáczai Cs. J. u. 10. • Postacím: 1364 Budapest 4. Pf. 54

Telefonszám: +36-1-484-9100 • Telefax: +36-1-484-9200

www.asz.hu